

TARASSUT

ÇANAKKALE ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ
EDEBİYAT SANAT KÜLTÜR DERGİSİ

Öteden beri kültür damarımızın eksenini oluşturan **“okuma, yazma ve anlatma”** devamının güçlenerek ve çeşitlenerek gelişmesi ne güzel!

“Oku-Yorum”, “Okur-Yazar” ve “Anadolu Mektebi” gibi okuma eksenli projelerimiz şiirde, nesirde ve fikirde bize bir farklı kültür diploması kazandırıyor.

Bu alandaki çalışmalarımız şiirde ve yazıda zirveleri zorlarken önceki yıllarda **“münazara”** da esen rüzgâr, fırtına olup bu gün **“panel”** olarak bizleri serinletiyor.

Bugün en değme dergilerin bile ayakta durmakta güçlük çektiklerine hatta en köklü olanların bile kapandıklarına bakılırsa, kültür ve edebiyat dergileri koruma altına alınacak kıymeti taşıyorlar.

Bu durum **“Hür tefekkürün kaleleri”** ne reva değildir elbette. Ancak bu satır Tarassut’un önemini bir kez

daha ortaya koyuyor.

Kitap okumaktan yazar okumaya geçmek, yazarı bir kitabıyla değil de külliyatıyla değerlendirmek rüştünü ispat etmek ve kendine özgü bir bakış açısı geliştirmek demek okuma sevdalısı için.

Bu sayımızda işte bu gerekçeyle yazarlarımız usta hikâyecisi Mustafa KUTLU’yu çeşitli yönleriyle ele alarak, dosya konusu yaptılar ve kapağa taşıdılar. Bunu okulumuzda, ilimizde ve bölgede panel yaparak yine zirvelerin tozunu atmaya heves ettiler.

Kim bilir, belki gelecek, usta hikâyecilere gebedir ve doğum yakındır.

Kitabın yol göstericiliğinde ilerlerken 10. Sayımızda ulaştığımızı, **“G ü l**

Destemizde 10 Tarassut” görünce **“10 numara iş”** yaptığımızı fark etmek geleceğe dair inancımızı ve enerjimizi tazeliyor.

DOSYA: “HİKAYEMİZİN YARIM ASIRLIK YERLİ SESİ MUSTAFA KUTLU”

SAYI
10
MART / 22

Anadolu Mektebi Yazar Okumalarında Mustafa Kutlu Panelini Gerçekleştirdik

yarım yüzyıllık
koca çınar
Mezunlarımız
Öğretmenlerini Anlatıyor

İÇİNDEKİLER

Köprü /
Hüseyin ŞENGİL 3

Ali AYÇİL ile
Edebiyat ve Dergiciliğe Dair /
Röportaj: Melike Sündüs CEYLAN 5

Hikâye /
Şiir
Dilara İŞLEYEN 12

Menderes Ruhuyla Çalışmak /
Mehmet Ali ÖNSÜZ 13

Bünyamin, Mehmet, Kutlu /
Mehmet KAPLAN 17

İHL Yıllarını Hatırlamak /
Şaban SEZEN 21

Anılarım /
Metin TÜRKER 24

Tarassut Dergisi Yazar Buluşmaları /
ÇAIHL 26

Lâf-ü Güzâf /
Beyda Sıla ÇAKIR 29

Mustafa Kutlu'nun Eserlerinde
Samimiyet /
Azize YILMAZ 30

Mustafa Kutlu'nun Eserlerinde Üslup
Beyzanur SARGUT 31

Mustafa Kutlu'nun Eserlerinde Kahramanlar /
Eda Nur TURHAN 32

Mustafa Kutlu'nun Eserlerinde Bitirme Şekli /
Hilal DURMAZ 33

Mustafa Kutlu'nun Eserlerinde Kadın /
Nevanur KURT 35

Mustafa Kutlu'nun Eserlerinde
Köy Hayatı ve Tabiat Sevgisi /
Naime ÇAKIR 36

Mustafa Kutlu'nun Eserlerinde
Geçmişe Özlem /
Birsen GÜLER 37

Mustafa Kutlu'nun Eserlerinde Türkçe Kullanımı /
Müberra DURAN 38

Türk /
Mustafa KUTLU 40

İdeal Öğretmene Doğru /
ÇAIHL 41

Ne dediler?
ÇAIHL 44

Kıssadan Hisse /
Tarassut 51

Yalanmış /
Şiir /
Leyla DEĞERLİ 52

Bıldır Zemheride ikinci kez temaşa edişimden beri hasretle yolunu gözlediğim Sefinenin bu yıl Mart ayının ortalarında aniden ay gibi doğacağını nereden bilebilirdim?

Akşamın hüznü müydü çöken içime, yalnızlığın sekineti mi, ılgıt ılgıt esen meltem miydi serinlik veren ruhuma, gökyüzünün derin maviliği mi, bilemedim.

Kutlu Sefine, rotasında ihtişam ve sükûnetle seyrüseferine devam ederken güvertesinde gezinen medeniyet yolcularının belli belirsiz silüetleri arasında kendimi de gördüm. Ay lekesi gibi duran nuranî bir halenin ortasındaki gri dalgalar, beyaza galebe çalmaya başlayan saçlarımdı. Bencileyin yorgun, kırgın ve dargınlar da geçmişin izlerini yüzlerindeki haritalarda taşıyorlardı. Ne kadar isterdim o haritaların hikayelerini

dinlemeyi! Aceleleri varmış meğer. Öyle ya insandan hatıralarını alsan geriye ne kalırdı? El lâfiyla adam asmaya çalışanlar duyduklarına da gördüklerine de delil gerektiğini bilmezler miydi? Aklamak için karalamayı anlarınız da iftiranın da itirafını beklemek hakkımızdır yani.

Güvertedeki agresif bir medeniyet yolcusunun; ***“Etraf dostlarımız ve düşmanlarımızla dolu. Dostlarımızla saadet duyuyor, düşmanlarımızla sadece iftihar ediyoruz. Biliyoruz ki köpeklerin uluması karanlık gecede pırıldılara batmış ilerleyen bir kervanın ihtişamı nispetindedir. Büyük Doğu gibi bir kervana bu kadar köpek azdır bile”*** mottosu, yaptığım işin büyüklüğünü göstererek içime ferahlık veriyor.

Biraz daha geride duran, zihnindeki doğu-batı sentezini sakalıyla papyonu arasına sıkıştırmış yolcunun;

Mu'ini zâlimin dünyâda erbâb-ı denâ'etdir
Köpektir zevk alan, sayyâd-ı bi-insâfa hizmetten

Felek her türlü esbâb-ı cefâsın toptasın gelsin
Dönersem kahbeyim millet yolunda bir azîmetden

Diye ünlemesi gururumu okşuyor ve motivasyonumu arttırıyor.

Bir başka çilekeş yolcunun;

Yıkanlar hâtır-ı nâşâdımı Yârabbî şâd olsun
Benimçün nâ murâd olsun diyenler bermurâd olsun

Sözleriyle sıkıntılarımın çaresini Çâresâzıma havale ederek rahatlıyorum.

Kelimelere kanat takmak mümkün olsa da uçursam ağzımdan. Konuşsam zihnimde yük, sussam içime dert... Âh Taşlıcalı Yahya Bey! Ruhuna rahmet. Ne güzel söylemişsin:

Dâr-ı dünyâ delü gönlüm gibi virân olsa
Ne cihân olsa ne cân olsa ne hicrân olsa
Kâşki sevdiğimi sevse kamu halk-ı cihân
Sözümüz cümle hemân kıssa-i cânân olsa

E, her zaman olmuyor işte.

Sefinenin daha önce yaptığı gibi rasathaneye en yakın koyda demirlemesini beklerken yelkenlerini indirmeden boğazdan Marmara'ya doğru yönelmesi dikkatimi çekti. İster istemez rasathanenin projektörünü Marmara'ya doğru çevirdim. Elimi gözüme siper edip de ufka doğru dikkatle baktığımda daha önce görmeye alıştığım sis dalgalarının arasında bu sefer Sefinenin değil Köprünün yüzdüğünü gördüm.

Sefinenin Köprüye yönelmesi boşuna değilmiş demek ki. Evet evet bir şeyler söylüyor, bir işaret veriyor olmalıydı.

Asya geliniyle Avrupa damadına döşekti köprü. Bu döşekte yeni bir doğum gerçekleşeceğini umanlar köprünün önce gönüllere kurulması gerektiğini de düşündüler mi bilinmez ama Köprü de Sefine gibi kıtaları bir birine bağlayan medeniyet taşıyıcısı kültür halkası olmuştu. Gelin boğazına en yakışan inci gerdanlık... Geçenler şahıslar değil. Araçlar mı? Asla. Serapa bir insanıyet ve medeniyet vasıtaları...

Yol köprüye taşır, köprü yola götürür. Yol medeniyet ise, köprü göstergesidir, bunu köprülerin efendisi Sinan'dan öğrendik. Sefinenin işaretleriyle köprü medeniyetimizin güdük kalmadığını görmek göğsümüzü geleceğe doğru kabartıyor.

Medeniyetimizin kilometre taşı Osmanlı, köprüyü üç ayak üzerinde kurmuştu. **"İlayı Kelimetullah** (Allah'ın dinini hâkim kılmak), **Saadeti-i İbadullah** (insanların huzur ve mutluluğunu sağlamak) ve **Nizam-ı Âlem** (karışıklıkları ortadan kaldırarak dünyaya nizam vermek)."

Gidilecek yeri de, yolu da yöntemi de bilmek gerek. Durulacak yerden haberdar olmalı. Yol dediğin O'na gitmeli, O'na götürmeli. O'na götürmeyen yöntem de ne ola?

Ahalinin halini bilmek gerek. Yol gerek, ümran gerek ama huzur ve adaletsiz de olmaz. İçine güneş düşmüş ocaktan daha sıcak, yüzünü aydınlığa dönmüş ışıklı bir yuvadan özge ne vardır huzur namına?

Dinin huzur üfleyici öğretileriyle kalpler huzura kavuşturulur. Devlet bunu şefkat eliyle sağlarken bu huzuru tehdit eden iç ve dış kaynaklı kargaşayı kudret eliyle, tokadıyla bertaraf eder. Hani Tonyukuk usta; **"çoklar diye korkma, azız diye çekinme"** demişti ya. Çokuz diye gururlanıp azlar diye küçümsemek medeniyet yolcusunun köprüye giden kapısı olamaz. Gönüllere doğru işlemeyen kapı işleyemez olur. Köprüler yeni dünyalara yol açmak içindir. Öyleyse açılın kapılar...

Değişim sancılıdır. Alışmak zaman ister. Tynetlerine **"istememezlik"** kaçmış olanlar her türlü yeniliğe karşı direnç gösterirler. Batı karşısında kompleksli olan bu süffî ruhlar, kölelik şehvetiyle kendi prangalarını yaratarak kendilerini kısır dünyalarına hapsederler. Böylece elverişli aptallar durumuna gelirler.

Bunların hastalıklı ruhlarını ameliyat etmek için uyutmak değil uyandırmak gerekir.

Mahallemin yaramaz çocuklarının attığı taşların sebep olduğu kafamdaki kabuk bağlamaya yüz tutmuş yaraları kaşırken, kodlarımdaki **"yâr olup bâr olmamak"** çizgisi üzerinde ve karanlığa dönmüş akşamın dehlizinde Marmara'ya doğru seyreden Sefine, sislerin arasındaki Köprüyle birleşti, meczoldu. Bir süre sonra da başka bir kutlu zamanda tekrar geri gelmek üzere gözden kayboldu.

Dergâh Dergisi editörü şair Ali Ayçil ile Edebiyat ve Dergiciliğe Dair

Kısaca hayatınızdan başlayalım isterseniz.

Dergi başlı başına bir heyecan ve varoluş işidir. Herkes dergi işiyle ilgilenemez dünyada. Dergi işiyle ilgilenenlerse zamanın ve memleketin kaderini belirlerler. Erken yaşta dergiciliğe bulaşmış bir kişi ileride çok şeylere bulaşacak demektir. Allah size kolaylık versin öncelikle.

Ben Erzincanlıyım. Benim çocukluğum da sizin ailelerinize benzeyen Anadolu ailelerinde geçti. İlk, orta ve liseyi büyük oranda Erzincan'da tamamladım. İlk yazımı Lise 2.sınıfta kasabada tek sayılık çıkan Hayırda Birlik Gazetesine yazmıştım. Gazetenin Genel Yayın Yönetmeni dayımdı. Fen Bilgisi öğretmeni Celal Arıcı "sen de bir yazı yaz gazeteye koyalım" dedi. İlk yazımın başlığı "Nükleer Enerjinin Faydaları" idi. Şu anda bile o yazıya baktığımda Dergâh'a gelen ileri yaşlardaki bir çok kişinin yazısından daha üsluplu olduğunu görüyorum. Yazacak adamın lise yıllarından itibaren kabiliyeti belli oluyor yani.

Erzurum'da okudum. Orada bizim havamız da vardı. Kitap okurduk. Bolu'da öğretmenliğe başladım. Göynük'teyken bir arkadaşım şiirlerimi Dergâh Dergisine gönderdi. Mustafa Kutlu'dan bir mektup aldım: "Şiirleriniz belli bir olgunluğa ulaşmış gözüküyor, Yazın tanışalım." O ana kadar tanışmıyoruz, hemşehrîsi olduğumu da bilmiyor. Eskiden editörler mektup yazarlardı. Cahit

Zariföğlü'nün mektupları meşhurdur mesela. Pek çok insanda vardır ve zaman zaman yenileri ortaya çıkar. Eski edebiyat dergisi editörleri kabiliyetli gördükleri gençlere birkaç satır yazı gönderirlerdi. Posta Kutusu dönemiydi. Dergilerin posta kutuları vardı. O vesileyle mektuplaştık. Şiirim çıktı. Dergâh'ta 1994 yılının ilkbaharında başlayan şairlik serüvenim bundan dört beş yıl önce Mustafa beyin derginin editörlüğünü bırakmasıyla hem yetiştiğim hem de editörlüğünü yaptığım bir dergi oldu Dergâh.

Ben sadece Dergâh'ın editörlüğünü yapmadım. Haftalık Gerçek Hayat Dergisinin de dört yıl editörlüğünü yaptım. Benim yanımda çalışan kızların bir kısmı Yeni Şafak'ta bir kısmı televizyonlarda. İyi adam yetiştiririm. Ben çok severler ama bağırıp çağırırım da. Orada çok sıkıntı çekmişti gençler. Yoksulluk bazı şeyleri güzelleştirir. Bazı şeylerin eksikliği güzeldir. Erkenden her şeye sahip olmak hayra alamet değildir.

Bir zaman Mostar Dergisinin editörlüğünü yaptım. Derginin ilk sayısından 50. Sayısına kadar yükünü hemen hemen ben çektim.

Kısaca ben Dergâh'la beraber üç derginin editörlüğünü yaptım.

Okul kütüphanesinin o yoksullukta okuduğumuz kitaplar muazzam bir şeydi. Dünyaya kitaplarla yolculuğa çıkıyorduk gidemediğimiz yerlere. Ama okuma yazma bilmeyenlere de kitap okuyorduk bizim çocukluğumuzda, gençliğimizde. Meselâ ben okuma yazma bilmeyen Celâl Amcaya günlerce böyle şıkır şıkır akan bir dereciğin kenarında Necip Fazıl'ın "Benim Gözümde Menderes" kitabını okuduğumu, onun da sürekli sayfalar boyunca içlendiğini bilirim. Bugün olmaz ama biz okuma yazma bilmeyen yaşlı kadınların gurbetteki çocuklarına mektuplar da yazardık, yumurta karşılığında.

Buna da "Arzuhalcilik" deniyordu sanırım son kitabınızda.

Evet, eğer son kitabımı gördüyseniz "Usta Konuşmak İstiyor" un girişinde, bir arzuhal bölümünde benim denemelerim neden memleket denemeleridir aslında, çünkü devlet dairelerine yazılmalarının ötesinde bir de insanların mektuplara yazmadığı, kocaları oğullarına yazamadıkları şeyleri yazıyorum aslında. Bir anlamda onların yazıcısıyım. Oğlum sana beş tane yumurta vereceğim gel bizim Osman'a mektup yazalım diye Kıymet teyzenin mektubun birinci sayfasında oğluna demedik lâf bırakmayıp ikinci sayfasında ana yüreği dayanmayıp "oğlum bu kadar lâf söyledim ama hakkını helâl et, biraz kızdım, oğlum sen şöylesin, böylesin..."

Böylece mektubun bir yüzüne gelinine kızgın bir annenin sinirli halini diğer yüzüne oğlunun merhametini de yazdık. Bir halk bilgimiz var bizim. Bende çok yok, Mustafa Kutlu ve İsmail Kara gibi yazarlarda çok ciddidir. Mustafa Kutlu ezbere bilir insanları. Onun için halk bilgisi önemlidir. İnsanları cahil görmeyin, biraz okuyorsunuz, farklı giyiniyorsunuz, biraz farklı dünyanız var diye köylerinizi, kasabalarınızı, insanları cahil görmeyin. Onlarla bir olmak zorunda değilsiniz, onların hayatını yaşamak zorunda değilsiniz, buna gerek de yok. İki şey, onları gözlemleyin, onlarda çok şey vardır. Çok gerekmedikçe, sizlere zararı olmadıkça küçük de görmeyin. Bu ara ben son zamanlarda “Yönetmen” filmi çok severim, Bilge Ceylan'ın filmlerini. Son filminin konusu Çanakkale'nin Çan ilçesiydi. Bilmiyorum oradaki kahraman, Çan ağzını iyi taklit edebiliyor mu? Ama güzel bir film. O bölgeden genç bir yazar adayının edebiyata girme serüveni... Seyretmediyseniz seyretmenizi öneririm.

Yazma tutkunuz nasıl başladı ya da siz ne zaman fark ettiniz? Çocukluğunuzun bunda bir etkisi var mı? Gençlik yıllarınızın, üniversite hayatınızın?

Bu tür sorulara çok muhatap oluyoruz ama her seferinde de cevap veremiyoruz. Çünkü yazma arzusu bir işe başlamak gibi değil yani. İçimizdeki yazma arzusunun tam olarak ne zaman ortaya çıktığını da kestiremiyoruz fakat başkaları da benim gibi bir çocuk muydu diye sorabilirim ancak. Örneğin ben gökyüzünde uçakları gördüğümde çocukken o dağların üstünden geçen uçakların arkalarından bazıları is de bırakırlardı. O uçakların içindeki insanların hayat hikâyelerini gerçekten merak ederdim. Bu uçaklar nereye geliyor nereden geliyor? Yüksek tepelere çıkıp arkadaki vadilerden akıp giden treni gördüğümde gerçekten dehşet derecede başka dünyalara, başka hikâyelere merak duyardım. Onun için bende daha başlangıçta bulunduğu yerden bir memnuniyetsizlik hep başka dünyaları hayal etme arzusu var. İnsan beden bu kadar dünyaya gidemez bu mümkün değil öyleyse yazmak beden gidemediğimiz dünyalara mektuplar göndermektir. Bir yolculuktur. Yani gelemedim ama selâmımı alın gibi bir şey.

İkinci üniversiteden kalma elimde denemeler var. 18 yaşından kalma. O zaman kimse beni kimse tanımayan, bilinen birisi değilim, kimse de beni okumuyordu. O zaman bu sayfaları ben niye yazdım? Bu önemli bir sorudur. Yazmak meşhur olmak için yapılacak bir şey değildir. Yazmak bir titriniz olsun diye yapılacak bir şey değildir. Çünkü içimde hiç kimse okumasa bile ancak yazarak boşaltacağım şeyler var. Ancak kendi kendinize yazabilirseniz bu yolculuğa çıkabilirsiniz.

Bunun üzerine şunu sorayım; yazmak neye hizmet eder?

Bu bir İmam Hatip sorusu Müdür beyler de olunca ben bu sorularda Hüseyin müdürüm burada tabi o “devletlü”. Ben edebiyatta mesajcılığa karşıyım, ben burada bir edebiyatçı olarak konuşuyorum. Bir ahlâkçı olarak, bir din adamı olarak, bir felsefe bilgini olarak konuşmuyorum. Bu soruyu bir edebiyatçıya soruyorsun. Benim için edebiyatta en önemli şeylerden bir tanesi mesajcı olmaması... Ucuz ve kötü mesajlar yerleştirerek insanları dine çağırmak, ahlâklı olmaya davet etmek. Bunlar çok denendi. Büyük edebiyatın zaten kendisi bir mesajdır. Eskiden hidayet romanları vardı. Çok yakışıklı bir oğlan vardır, kız ona rastlar aşık olur. Oğlan çok yakışıklı ama uyuşturucu kullanıyor falan, kız der ki ben bunu imana getiririm. Bir süre sonra imana getirir, sonra evlenirler falan.

Bunlar çok hoş hikâyeler ama edebiyat değil. Bir Tolstoy'umuzun, Dostoyevski'mizin olmasını istiyorsak, hatta İmam Hatipten Orhan Pamuk'un çıkmasını istiyorsak, hep girdiğimiz yanlışlara girmemeli, edebiyatı edebiyat olarak yapabilmeliyiz. Ancak o zaman büyük edebiyatla sözcüklerinin arasına öyle şeyler yerleştirirsin ki bütün dünya seni okur. Bir insanın gereksiz metnin içerisine rütbeler koymasına gerek yok.

Edebiyatın görevini soruyorsan kutsal kitaplardan sonra yeryüzünde insanın yalnızlığını, huzursuzluğunu, çaresizliğini, insan eliyle teselli edebilecekleri araçlardır yani. Bir tanrıdan gelenler var bir de bizim

birbirimize anlattıklarımız var. Ne yapalım işte dünyadayız, ölüm yaklaşıyor, sonuçta bir gurbetteyiz bir handayız, gideceğimizi biliyoruz. Bütün edebi metinler bütün büyük söylemler ölümün damgasını taşır yani her an kopacağımız bir yere bir şeyler söyleme arzusu taşır. Ölümlülüğün mührünü taşıdığımız için bütün edebiyatçılar yeryüzündeki kalıcılıklarını metinleriyle de inşa etmek isterler. Kaçmaya çalıştım sorundan ama ne kadar kaçabildim onu bilemiyorum.

Sizinle yapılan bir söyleşide sizi en iyi özetleyen cümle nedir sorusuna siz “herkesin bindiği otobüse el sallayan adam” Cevabını veriyorsunuz. Bu cümle üzerinden devam edebilir miyiz?

Onu hangi yaşta söyledim bilemiyorum. Her yaşta söylediğimiz laflar vardır. Otuzumuzda çok havalı konuşuruz. Kırkımızda biraz daha akıllı konuşuruz, ellimizde hiçbir şey söylememeye çalışırız. Ben siyasete mesafeli durmuş birisiyim. Edebiyatı para kazanma aracı olarak, belediyelere projeler yapayım gibi şeylerden özenle uzak durmuş biriyim.

Bundan dolayı Türkiye'deki siyasi dönüşümler şahsen beni çok etkilemez. Ama ben edebiyatçıların, sanatçıların, düşünürlerin herhangi bir dönemin siyasi atmosferine çok kapılmalarını da hem memleketimiz için hem inançlarımız açısından çok sağlıklı bulmam. Yani bazılarının mutlaka belli bir mesafede durması gerekir. Belki o cümlede kendimi övmeye çalışmışım herhalde. Ben böyle şeylere el sallayan birisiyim. Öyle olduğumu da düşünüyorum.

Biz İsmet Özel'den çok etkilenmiş kişileriz. Bunları biz konuşurken baya bir İsmet Özel etkisi olduğunu görebiliyorum. İsmet Özel'e sürekli "sen başka şeyler söylüyorsun" diyorlardı, o da "ben hep aynı otobüsteyim, otobüs yanlış yola girince ben iniyorum" diyordu. Onun için bu tür adamların ne söylediklerini de ciddiye almak lâzım. Her halde boş konuşuyorlar.

Görünüz ki şiirle nesri beraber sırtlanmış bir edebiyat yolculuğunuz var. Ancak "şairliğin ötesinde anılmak istemem" arzunuzdan anlıyoruz ki heybenizde taşıdığınız asıl değer şiir. Bunun bir sebebi var mıdır? Varsa nedir?

Bu benimle ilgili bir şey değil. Birincisi ben edebiyata şiirle başlamış birisiyim. Ben ekmeğimi şiirle yiyen birisiyim. Düz yazımın güzelliği ve etkileyiciliği bile şiirden oraya aktardığım malzemeyle ilgilidir.

İkincisi şiir bir edebiyat türü değil. Şiir ve müzik ontolojik bir şeydir. Bundan dolayı ben şiir gibi vasıflı bir şeyi, şairliği merkeze koyuyorum. Ama Türk Edebiyatında sadece şiirle yol alan isim çok azdır. Ben son

zamanlarda gençlere çok kızıyorum. Sizin de kulağımıza küpe olsun. Bizim yetiştiğimiz ortamda şiirin yanında düz yazı da yazdırılırdı. Bir kitap tenkiti yapmak, bir deneme yazmak, bir konuda fikrini ifade etmek. Şimdi bir yazı yaz diyorsun ben şiirimi, hikâyemi yazarım başka bir şeyle ilgilenmem diyorlar.

Hatta Kitaplık Dergisinin editörü Murat Yalçın bu meseleden duyduğu rahatsızlıktan dolayı yazı yazdı. İsmet Özel'in üç şiir kitabı vardır otuz üç kitabı vardır. Sezai Karakoç'un da öyle. Tanzimat'tan beri şairler şiir dışında da memleketin fikri, edebi ve pek çok işini şairler gördüler. Necip Fazıl'ın şiir kitabı Çile'yi bilirsiniz ama onun elli tane kitabı var. Burada benim talihsizliğim şu oldu: Benim ve Tanpınar'ın. Benim "Sur Kenti Hikâyeleri" çok beğenildi, totem gibi bir kitap oldu. Onu okuyan mutlaka birilerine okutuyor, sanki o kitabın içinde yaşıyor. Denemelerimin de böyle tutkulu okurları olunca pek çok insan söyle demeye başladı. Ali Ayçil'in düz yazıları şiirlerinden daha iyi geliyor diyorlar bize, biz de evvallah diyoruz.

Müdürüm bir şey söyleyeceksiniz. Buyurun.

Yok yok bir şey söylemeyeceğim. Bahsettiğiniz "Sur Kenti Hikâyeleri" kitabınız ilk çıktığında sizi bizim ilgilendirdiğimiz Bedesten Dergimizin Şiir Gecesinde ağırlamıştık.

Müdür bey sizin de baya bir edebiyatçı tarafınız var. Gençler ne kadar şanslılar ya. Eğer müdür veya yönetici bu işten anlıyorsa onun gözünde sizin kıymetiniz bambaşkadır, anlamıyorsa Allah size yardımcı olsun. Bu işlerden gelen müdürler vardır, dergicilikten, dergiler çıkaran. Sanyorum 15 yıl olmuştur o programın üzerinden geçeli.

Az önce de bahsettiniz "Usta Konuşmak İstiyor" kitabınızda "bir şairin başına gelebilecek en büyük talihsizlik onun artık bir usta olduğunu söylemesi bundan daha beteri de kendi ustalığını ilan etmesidir" diyorsunuz. Bu düşüncesini detaylandırır mısınız?

Ustalık aslında edebiyatta, sanatta bir insanın artık kendi klişesini oluşturması, arayışlarının bitmesi ve herkesten saygı beklemek gibi bir psikolojiye girmesi aşamasıdır. Turgut Uyar'ın "Korkulu Ustalık" diye bir makalesi var. Hatta kitabına da isim oldu. Bir sanatçının en çok korkacağı şey ustalaşmak değil de artık usta olarak anılıp bu

defteri kapatmasıdır. Sanatçıların en hayırlısı acemiliğini, çıraklığını, hayallerini koruyabildiği kadar koruyabildir. Biliyorum hayat insanın yıllar içerisinde duygularını azaltır, taşlaştırır, hayallerinin yerini akıl almaya başlar, serüvenlerinin yerini

para ve mülk almaya başlar, hayat çok zalimdir yani.

Avrupalı bir filozof, çocukların kumlarla oynamayı neden bu kadar sevdiğini şimdi anlayabiliyorum diyor. Kum çocuğun arzusuna eşlik diyor, şekilden şekle giriyor. Ama insan büyüdükçe kumun yerini taş alıyor. Hayat taşlaşmaya başlıyor. Hep biraz çocuk kalıp hayatı kum gibi görebilenler büyük kumandan oluyorlar, büyük sanatçı oluyorlar, büyük siyaset adamı oluyorlar, büyük ressam oluyorlar. Dünyaya teslim olma yerine onunla bir kum gibi oynayabilme cesareti ve hayalperestliği diyelim. O zaman hep öğretici bir süreçtir, siz hayatla oynadıkça karşınıza yeni şeyler çıkar. Bildikleriniz her zaman yetmez. Hayretinizin devam etmesi gerekir. Bundan dolayı da orada hiç ustalaşılmayacak anlamına gelmez ama bir ustalık titri içine girmek lâzım.

"Yenilgiden Dönerken" kitabınızdan bahsetmek istiyorum. "Her sabah adı konmamış bir hedef için kıyıya doğru yürüyoruz" diyorsunuz. Sizin ulaştığınız ya da ulaşmak istediğiniz veya ulaşmak için uğraştığınız hedefleriniz nelerdir?

Ben kendimden değil de sizlere dergicilik yapacağınız için genç arkadaşlara, burada hazır bir dergiciyle de konuşuyorsunuz. Karşımdaki insanlar lisede bir dergi çıkarıyorlar. Doğal olarak bir dergici, dergi nedir, dergicilik yaparken nelere dikkat edilir, var mıdır bu konuda benim bir tecrübem, paylaşacağım şeyler onlardan bahsedeyim. Ben nasiple yaşayan birisiyim. Yazdıklarım biriktikçe kitap oluyor, önüme çok projeler koyan birisi değilim. Doğal olarak ben yağmur damlaları altındaki çanak gibiyim. Çanak dolunca onu bir yere boşaltıyorum. Bu açıdan delice projeler yapan, planlar yapan biri değilim. Hep okuyorum, hep düşünüyorum nasip olanlar neyse onlar kitaplaşıyor. Keşke kafamda bir takım projeler yapan birisi olsaydım, oturup onları çalışıp yazsaydım. Daha verimli olabilirdi ama yapım ona uygun değil.

Bundan dolayı benim edebiyatta kişisel serüvenim gelenleri biriktirmekten ibaret oldu. Ölüncüye kadar da muhtemelen böyle gidecek. Bunun dışında çok özel bir planım yok.

Türkçeye ne kadar hizmet edebilirsem, iyi edebiyata ne kadar hizmet edebilirsem, gençlerin önüne ne kadar iyi örnek koyabilirsem bana yeter. İyi örnek olduğumu da düşünüyorum, mesela benim denemelerim güzel bir örnektir. Türkçe nasıldır duygular nasıl aktarılır, günlük hayat nasıl verilir bir sürü örnek alınabilir.

Türkçeyi temiz kullanmak, yapabileceğim şeyleri yapmak ondan sonra da uygun bir şekilde dünyadan geçmek. Onun dışında çok büyük hedeflerim yok.

Dergiciliği ben severek yapıyorum. Bir derginin olup olmadığını dergiyi hazırlarken anlıyorsun. Dergi bir eve benzer bir odaya benzer. Her sayı o odaya gelen bir kısım misafirler var. Derginin her sayısının yazar, şair, hikâyecileri o odada toplanmış misafirlerdir. Odalarda toplanan bazı misafirler çok hoşsohbettir. Müthiş bir akşam geçirirsiniz. Dergi de siz dışarıdan gözükmez ama hazırlarken çok zevk alırsınız çünkü bütün misafirler birbirleriyle çok uyumludurlar. Bazen dergide bir şeyler sizi tırmalar. Şu yazı olmasaydı dersiniz. Şu misafir de bu akşam gelip oturmasaydı, geceyi mahvetti dersiniz. Bu söze dökülmez ama bu iyi bir dergicinin daha yayına hazırlanırken hissettiği şeyler vardır. Ama bu hatadan da kaçamaz.

Onun için derginin her bir sayısının başlı başına bir ruhu vardır. Bir sayısını çıkardınız, o sayının ruhu o sayıyla beraber el Fatıha. Çıkaracağınız yeni sayı artık yeni bir çocuk gibidir, yeni bir ev ve misafir salonu gibidir.

Bir derginin estetik bir şey olduğunu akıldan çıkarmamak gerekir. Özellikle söylüyorum. Bizim camiada dergi daima fikri bir şey olarak düşünülür. Yani bizim bir kısım fikirlerimiz var, inançlarımız, ideallerimiz var, dergi çıkaracağız ve bunları insanlara

anlatacağız... Amenna. Ama dergi bir sanatçılıktır. Yoksa insanlara bağırarak da bir şeyler söyleyebilirsiniz, bildiri de yazıp söyleyebilirsiniz. Öyleyse çıkardığın dergi estetik bir varlıktır. Bundan dolayı "derginin içinde ne kadar kıymetli şey var" dan önce "dergi ne kadar güzel gözüküyor" önemlidir. Sizin koşullarınızda çok para harcamadan en iyi kapağı nasıl yaparsınız, arabesk olmayacak, fazla allı pullu olmayacak, fazla kuru olmayacak, ismin gözükmesi güzel mi, uygun fontlar kullanıyor muyuz, bu başlık güzel mi, kenar boşlukları yeterli mi... Dergiyi çıkardıktan sonra hepimiz derginize önce bir fiziksel olarak bakacaksınız. Bir yere giderken en uygun kıyafeti giymeye çalışıyorsunuz değil mi? Derginiz de bazen abartılı takılarla çıkar, ya da çok kötü giyinmiş bir şekilde çıkar.

Fikri niyeti de olsa bir dergi önce sanatçı işidir ve estetik bir şeydir. Eğer siz estetik kısmını unutuyorsanız, büyük oranda bir yanlış yoldasınız. Bugün gazeteleri yapan editörler eskiden sayfaya bakarlar ve sayfamız müthiş oldu derlerdi. Şimdi öyle bir editör kalmadı. Sadece sayfaya bir kısım haberler dolduruyorlar ve gönderiyorlar. Olayın ruhu öldü. Bir insan sayfasının güzelliğiyle övünebilmeli.

İkincisi, çoğulcu ve tartışmaya açık mısınız aranızda? Genç dergicilik bir tartışma alanıdır aynı zamanda, monolojik bir şey değildir. Birbirlerinizle şiirlerinizi, denemelerinizi, hikâyelerinizi tartışabilir misiniz, dergi çıktıktan sonra okuyup tartışabilir misiniz, öğretmenlerinizi bu tartışmaya dâhil edebilir misiniz? Dergi kendi içinde küçük de olsa edebi bir okul oluşturabilir mi? Mesela her dergi çıktıktan sonra bazı öğretmenler,

arkadaşlar, birbirlerinin yazıları hakkında notlar alıp tartışabilirler mi? Dergi bir diyalogiyi de oluşturabilir, bu da önemli.

Üçüncüsü de derginin çeşitliliği. Dergi bir fidanlık olduğuna göre mesela deneme yazan bir arkadaşınız yoksa bulacaksınız. İyi bir editör hazır inan beklemez, insan bulur. Arkadaşlarının içinden sanatçı özelliği olan birisine inandıracaksın sen bu işi güzel yaparsın diye. Dergi aslında çevresini keşfeden bir şeydir. Şunu söyleyeyim. Bir işi iyi yaptıktan sonra Dergâh Dergisiyle sizin derginiz arasında bir fark yoktur. Cesamet farkı vardır. İşini doğru yapıyorsan benimle aynı şeyi yapıyorsun demektir. Daha çok hata işleyebilirsiniz, daha az şey biliyor olabilirsiniz, bunlar çok önemli değil.

Yaptığınız şeye inanmanız çok önemli. İnanmadığınız şeyden hem zevk almazsınız, hem de çok yorar insanı. Çünkü bunlar şöhret yapan şeyler değil, çok paralı işler değil, meşakkatli şeyler. Kimse okumaz siz okunur zannedersiniz, okumaz üzülürsünüz. Bakın ben elli yaşındayım yirmi beş yıldır yazıyorum, edebiyata emek veriyorum hala çok meşhur birisi falan değilim. Bir kitabım iki üç baskı falan yapıyor. Ben bu işi sevmesem bu çekilecek bir kahır değil yani. Yirmi beş yıldır edebiyatla uğraşmışsın sonra bir çıkıp bir kitap

Dergi bir sanatçılıktır.
Her dergici Yunus'un gölgesini uzaklara uzatan bir yapraktadır...
Her dergici Türkçenin kötülöklere karşı bir kalkan olabileceğine inanır.
Onun için siz büyük savaşçılırsınız.

yazıyor "Bir Kürde Nasıl Âşık Oldum" diye. Kitap elli bin satıyor. Onun için bu işte çıtanı nereye koyuyorsun, gerçekten edebiyata inanıyor musun, seviyor musun, yaptığın şeye inanıyor musun, senin enerjini sağlayacak olan budur. Koşullar seni mahveder yoksa. Bu işi seviyorsanız on sene, yirmi sene sonra bu işlerin size kazandırdığı şeyleri çok net görmeye başlayacaksınız. 21. Yüzyılda insanın bütünüyle eşyaya teslim olduğu bu korkunç zamanda öznelere neredeyse böyle bir ateş böceği gibi şuraya buraya savruldukları bir zamanda hala dergicilik yapmak bir Yunus Emre'nin yani bizim derviş ozanımızın Türkçeye damıttığı ruha sahip çıkmak demektir. Türkçenin senedi olan bir derviş şairden bizi şunu öğrendik: "Türkçe, eşyaya karşı bizi korur." Öyleyse her dergici Yunusun gölgesini uzaklara uzatan bir yapraktadır. Her dergici Türkçenin kötülüklerle karşı bir kalkan olabileceğine inanır. Onun için siz büyü savaşçılarsınız. Siz Türkçenin kapitalizme yenilmeyeceğini, bu ülkenin, bu uygarlığın hala çok önemli olduğunu, eşyaya teslim olmadığınızı, hala sözcüklere inandığınızı, sözcüklerle insan kalpleri arasında bir köprü kurulabileceğine inandığınızı, inan kalmaya, insanın hala bir robota dönüşmeyeceğine inandığınızı söylüyorsunuz. Çok şey söylüyorsunuz dergicilik yapmakla.

Anadolu'nun her hangi bir şehrinde bir araya gelmiş bir topluluk "Ölü Ozanlar Derneği" gibi orada bir küçük ateş yakıyorsunuz. Türkçe Ateşi yakıyorsunuz, inanç ateşi yakıyorsunuz. Bunun kendisi zaten bir mesajdır. Ayrıca içine hiçbir şey koymasanız bile bir araya gelip bir dergi çıkarmanız, Türkçeye hizmet edeceğimiz demeniz sizi zaten Yunus'un akrabası yapıyor. Türkçenin akrabası yapıyor. Siz bu dergi çalışmasını yapmakla aslında "toparlanın gitmiyoruz" demiş oluyorsunuz.

Bu en az yirmi, otuz sene idare eder sizi. İçinizde birkaç kaçkın çıkacak, ticaret, siyaset, para vesilesiyle. Onlar bile bir dergiden geldikleri için başka türlü tüccar, siyasetçi olacaklar. Dergi terbiye eder insanı. Bir dergi için bir araya gelen topluluğun çay içişleri bile farklıdır. Bunun bereketini ancak yıllar sonra orta yaşlı yıllarda görecek ve benim bu sözlerimi hatırlayacaksınız.

Kıymetli bir şey yapıyorsunuz. Bu derginin yaprakları arasında Müdür beyin geçmişte de dergicilik yapmış olması çok önemli. Edebiyat zaman geçireceğimiz bir oyun değil.

Edebiyat zannedildiği gibi böyle zaman geçireceğimiz bir oyun değil. Edebiyat önemlidir, büyük savaştır, büyük kavgadır. Bir dil kavgasıdır. Sizler de kendi çapınızda bu savaşı yapıyorsunuz. Bakın hiç siyasi bir şey söyleyemiyorum. Türkçeyi kurtardığımızda bütün

Türkiye'yi kurtarmış oluruz. Bizim en büyük ordumuz Türkçemizdir. Fransız düşünür Türklerin Tarihinde bir soru soruyor: "Türklerin Tarihi mi Türkçenin tarihi mi?" Bu çok önemli. Türkler o kadar farklı ırklarla evlendiler ki bütün kıtalara yayıldılar. Onları ayakta tutan Türkçe oldu. Biz tarihimizi, halkımızı Türkçeye borçluyuz. Dergi meselesi önemli kısacası.

İşinizin ehli olduğunuzu bir kez daha gördük, soracağım soruların hepsine cevap verdiniz neredeyse. Yazılarınızda, şiirlerinizde, kendi hayat hikâyenizi mi gözlemlerinizi mi konu edirsiniz? Ya da neyi konu edirsiniz?

Benim üç-dört çeşit yazma biçimim var. Meselâ Dergâh'ın Mart sayısında bir makalem var; "Yerlilik Daima" diye onu okusanız basbayağı bir makedir. Fakat benim denemelerimi okuyup da sonra o makaleyi okuyan kişi basbayağı şaşırabilir. Denemelerim var, kitaplaşmamış makalelerim var, bir hikâye kitabım var, üç tane de şiir kitabım var. Ben deneme, hikâye ve şiiri vehbi bir şekilde yazdım. Benim denemelerimde gerçek anlamda günlük hayat vardır. Organiktir yani. Bu denemeleri okuyan birisi insanla hayat arasında hem gözlem hem ruhsal hem akrabalık dünyanın içindeki keşmekeş ve telaşın ortasında konuşan birisi olduğunu görürsünüz yani. Siz de eşlik edersiniz buna bunun için akrabalık gelir. Numara yapmıyor benim denemelerim, hava atmıyor büyük

söz söylemelerde değil. Üsküdar Çarşısındaki o sabah insanların dalgınlığını anlatıyor, hepimiz o dalgınlığın içinden geçeriz.

Sur Kenti Hikâyeleri bambaşka bir şey, orada ben Türk Marjinalliğinin nasıl olması gerektiğini yokladım bir anlamda. Hep batıdan ilhamla marjinal karakterler oluşturuluyor. İlk kez oryantalist malzemeye

dayanmadan bir Türk marjinali nasıl olabilir onu vermeye çalıştım. Demirci Rifat öyledir, Nalbant Fettan öyledir.

Otuzlu-kırkılı yaşlarda şair bulduğunuzda tabiat şiir mi yazarsınız, şöyle şiir mi yazarsınız diye soru sorulamaz bunu da bilin. Nasıl şiir yazarsınız sorusuna da hiçbir şair cevap veremez. Bu bir kadına nasıl doğurursunuz diye sormak gibi bir şey. Tarif edilemez şeyler bunlar. Bir gence nasıl âşık oluyorsun gibi bir şey bunlar.

Şiir içinizde biriken garip cam kırıklarının bir vitrin gibi birden dışarı çıkmasına benziyor. O kırıklar ne zaman birikteler, nasıl uyumu bir araya geldiler, nasıl bir dizeye dönüştüler bazen siz bile şaşıyorsunuz.

Belki de şair de kendini kurtarıyor şiir yazarak. İçi bu cam kırıklarından kan revan olmasın diye belki de can havliyle içindeki kırıkları düzgün bir şekilde dışarı çıkarmak istiyordur. O yüzden şiir yazmak çok zordur. İyi çıkaramazsan her tarafını yırtıyorsun.

Güzel sorularından dolayı gerçekten çok teşekkür ediyorum. Durumu iyi idare ettin. Gelecek görüyorum. Ben televizyon programı da yaptım epey bir zaman onun için sizde de bir moderatör havası görüyorum.

Dergâh benim okuduğum ilk edebiyat dergisiydi. Erkan hoca hediye etmişti. Dergâhın ön sayfasında yazdığınız içerik yazılarında da bir cümle vardı. “Hiç edebiyat dergisi okumadan mezun olan gençler” yazıyordu. Erkan hoca tam o cümlelerin altını çizmişti. Siz oradan tanıyorum. “Ceviz Sandıkları ve Para Kasaları” adlı denemenizde ninenizin ceviz sandığının o gizemli dünyayı hevesle merak ederken en sonunda o gizemli dünyayı keşfetmişken sandıkta neleri gördüğünüzü okuyucuyla paylaşmak yerine “orada ne gördüğümü okuyucuyla niçin paylaşayım ki gidin sarılın ninenizin bacaklarına ve yalvar yakar olun” diye bir öğüt veriyorsunuz. Belki bu öğüdü genç bir şair/yazar olarak da algılayan vardır, o anlamda da vermiş olabilirsiniz. Geçmişin ipine sarılmak o ipi hiç bırakmamak olarak da vermiş olabilirsiniz. Aklıma sizin acaba ninenizin bacaklarınıza ilk sarılıp yakardığınız zaman ne zamandır, dergiciliğe başlamanız, belki bir rehberle tanışmanız, bir yazarın bir sayfadan bunun öğüdünü mü vermesiydi acaba?

O kitabı yazdığım da 1999-2000 yıllarıydı ve siz hayatta yoktunuz. Yaşım ise sizin yaşınıza çok yakındı. Taşradaki çocukluğuma dair şeyleri yoğun bir şekilde üstümde taşıyordum. Aradan geçen yıllar bizi bütünüyle İstanbullu yapmasa da taşrayla bağlarımız da soğuttu. O kitaba malzeme taşıyan temel şey Anadolu'dan merkeze gelmiş birisinin gerilimi idi bir anlamda. O kitapta ben insanlara yazarın en azından ezbere ve klişe bir şey vermemesi gerektiğini, kıskırtması gerektiğini, onlara kendi hayatlarının yordamı konusunda bir uyarı yapması gerektiğini düşünmüştüm muhtemelen. Siz herkesin kendi sandığı, kendi ninesi, kendi yaşayacağı dünya kendine mahsus. Siz de onu yaşayın, tadın. Yazmak böyle bir şey. Biz onu hayal ediyoruz işte. Benim ninem de çok sert biriydi yani, sandığını kimseye göstermezdi. Öldüğünde gördük ki sandığında sakladığı kişisel eşyalarıydı. Dışardan bir göz için kıymeti olmayan, saklayan içinse bütün bir dünyaya bedel şeyler. Onun için sandıklar çok trajik şeylerdir. Evlatlar genellikle sandıklardan çıkan şeyleri kıymetsiz bulurlar ve dağıtırlar.

Bazen yazar sandıkları da öyledir. Bazen elimize gelir koca bir yazarın evrak-ı metrukesi denir. Adam yıllarca her şeyi biriktirmiş. Evine ekmek aldığı günleri bile yazmış. Yirmi iki tane çocuğu var

bugün üç ekmek aldım diyor. Fakat çocuklar o notların hepsini üçe beş satıyor. Bu yaşamın trajedisidir.

Bir kadının kırk yıl sakladığı bir fistan parçasını bugün modern anlamda düşündüğünüzde hiçbir kıymeti harbiyesi yok. Ama insanın bütün hikâyesi onun içinde saklı.

Şiirlerinizde hece ölçüsünü kullanıyorsunuz, bilmiyorum bir tercih mi, Mustafa Kutlu'nun da ikinci şiir kitabınız için yaptığı bir değerlendirme var: “Ali Aycil atalarının yolundan yürüyor” diye. Aslında aruz vezni içinde ataların yolundan yürümek gibi yorumlar var. Sizin için hece ile aruz arasında heceyi tercih etmeniz sebebi neydi aynı yorumlar mevcutken?

Ben sadece o kitapta heceyi takip ettim. Mustafa abi de çok sevdi onları. O yoldan gitmemi istedi. Son kitabımın ismi “Bir Japon Nasıl Ölüyor?” tam hece kitabı değil. Daha serbest, hecede ısrarcı olmadım. Buradan hareketle ben eskiye dönmeyi mümkün olduğu kanaatinde değilim. Eşyanın doğası gereği hiçbir şey geriye dönemez. Tarih felsefesinin ve ilahi iradenin bize söylediği şey, “her şey ileriye doğru gider.” Birincisi bu. Edebiyat ve sanatta da divan edebiyatında da aruzla yazan biri şehrin ortasına kılıç kalkanla

Türkçeyi kurtardığımızda bütün Türkiye'yi kurtarmış oluruz. Bizim en büyük ordumuz Türkçemizdir. Fransız düşünür Türklerin Tarihinde bir soru soruyor: “Türklerin Tarihi mi Türkçenin tarihi mi?” Bu çok önemli. Türkler o kadar farklı ırklarla evlendiler ki bütün kıtalara yayıldılar. Onları ayakta tutan Türkçe oldu. Biz tarihimizi, halkımızı Türkçeye borçluyuz.

gelmiş savaşıya benzer. Herkes güler. Eskiye yeniden diriltmek mümkün değil. Tarihin tek doğru anı bardır o da bu andır. Şimdi siz Osmanlı'nın Kanuni dönemini yüceltiyorsunuz mesela şöyle yüksek diye. Hiç biriniz Kanuni döneminde bir gün yaşayamazsınız. Kazanda su kaynayacak, bir yerde zar zor duş alacaksınız da, sobayı yakıp yemeği yapacaksınız da falan filan. Tarihi gözümüzde büyütürken o dönemin koşulları olduğunu ve sizin bugün oraya ışınlansanız o büyük medeniyetimiz içinde bir gün dahi geçirmek istemeyeceğinizi de aklınızdan çıkarmayın.

içtiğini unutmuyacak. Yani mazi ile ati arasındaki o denklemi kendi içinde kaybetmeyecek. Ayağı burada bu ülkede merkezi burası ama dünya edebiyatını, felsefesini ve düşüncesini bilen fakat bu toraklarda düşünmeyi ve üretmeyi bilen bir insan arzuluyoruz.

Biz Dergâh'ta Ahmet Hamdi Tanpınar'ın, Yahya Kemal'in bir düşüncesini önemsiyoruz. "Kökü mazide olan ati" Yani geçmişten bir şeyler alıyoruz, geleceğe doğru gidiyoruz. Gelecek her zaman bizim için önemlidir. Onun içinde Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "an" düşüncesi. Biz bir anın içindeyizdir, o anın içindeyken hem geçmişin içindeyizdir hem geleceğin içindeyizdir. Türkiye'nin trajedisi bu. Bazıları geçmişe gidiyorlar, bazıları da geçmişini yok sayıp geleceğe gidiyor. İşte kökü mazide olan ati dediğim şey anın içinde hem geçmişini hem geleceği var edebilmek... Bundan dolayı edebiyat ve sanatta da geçmişe çok bağlılık, gelenekçilik, çok makbul bir şey değil. Sürekli geleceğe yönelik şeyler yapmak lazım. Sizin gibi genç arkadaşların da Dergâh'a da gönderiyorlar böyle türkü tarzında, artık yorgun düşmüş bir sürü beyit, klişeleşmiş hece şiiri böyle şeyler gönderiyorlar. Bunların zamanı doluyor, kendi zamanınızın şarkısını söyleyeceksiniz. Hayata ancak böyle bir şey söyleyebilirsiniz. Türkiye'yi böyle yenileyebilirsiniz. Geleceğin sanatını inşa ederek bizi geleceğe karşı hazırlıklı hale getirirsiniz. Yoksa bizi geleceğe kim hazırlayacak? Ancak sizin kuşağınız hazırlayacak geleceği hissedecek, yeni söylemler ve söylemler geliştirecek. Aynı zamanda büyük bir dilin Yunus pınarından da su

Siz nasıl biz olacaksınız? Biz kasaba postanelerinde oğlula telefonda konuşmak için dört saat bekleyen "alo merkez" diye bağımlı bir zamandan geliyoruz. İnsanların üç ay mektup bekledikleri bir dünyadan geliyoruz. Siz mesaj atarsınız üç saniyede cevap gelmezse kafayı yersiniz. Geçmişle sizin dünyanız aynı değil, Öyleyse büyük sanatı ancak kendi dünyanızı dillendirerek inşa edebilirsiniz. Sen bir medeniyetin içerisinde, bir ülke ve dilin içerisinde. Bunları da hesaba katacaksın. O yüzden yeni olandan korkmamak lâzım. Yeni başkalarından önce de denemek lazım, Ama geleneği de iyi bilmek lâzım. Geleneği onu biz tekrar edelim diye öğrenmeyiz, yoldan çıkmamak için öğreniriz. Gelenek sana haddi aşarsın der. İçinde bir uyarı sesi oluşturur.

Gelenek ve geçmiş ilk yazılarınızda çok daha belirginken sanıyorum son yazılarınızda biraz daha ustalашmanın izlerini görmek mümkün.

Ustalashmak değil de mekân değişti artık. Ben ilk yirmi yılımı Erzurum Erzincan hattında yaşadım. Posta trenlerinde, kışın karlı dağların arasında, kış şehirlerinde, cam kenarlarında buzdan kılıçların sarktığı bir dünyada yaşadım. Doğal olarak o dünyanın üstümdeki etkisi en az on-onbeş yıl devam etti. İnsanla mekân arasındaki ilişki canlı bir ilişkidir. Mekân büyük oranda etkiler insanı. Mesela bir katedrale girdiğinizde başka şey hissedersiniz, Ortodoks kiliseye girdiğinizde başka şey hissedersiniz, Havraya girdiğinizde başka şey hissedersiniz, camiye girdiğinizde ise başka şey hissedersiniz. Bunların hangi dinlere ait olduğunu bilmeseniz bile mekân size bir duygu verir. Kentler, halk oyunları ve türküler bile mekânlara göre ortaya çıkıyor. Mesela egede iklim yumuşak, insanlar zeybek oynuyorlar, ayağını bir yerden bir yere götürmesi biraz zaman alıyor. Karadeniz'de iklim çok hızlı değişiyor, dalgalar çok fazla. Oyunlarına baktığınızda kıyıya vurmuş balık gibi sürekli kıpır kıpır hareket ediyorlar. Erzurum gibi bölgede iklim çok sert. Bar oyununa bakarsanız herkes yiğit dimdik yiğit asker gibi durur.

Düğünde bile bellerini bükmezler. İbn-i Haldun'un da söylediği gibi iklimler ciddi manada etkiler insanların karakterlerini.

Ben büyük uygarlıkların iklimler ve ırmaklarla akraba olduklarını düşünüyorum. Türk uygarlığı Maveraünehirin ürünüdür. İnsanlığın en eski uygarlığı Fırat ve Dicle arasının Mezopotamya'nın ürünüdür. Avrupa ve Balkanlar Tuna nehrinin bir ürünüdür. Çin Sarı ırmağın bir ürünüdür. Hindistan Ganj nehrinin bir ürünüdür. Yani ırmakları çekip aldığımız zaman uygarlıklar kalmaz. Mekânlar, coğrafyalar etkilidir. Siz Çanakkale'nin çocuklarıdır. Oradaki düzlükler, deniz, boğaz, Gelibolu, ormanlar her şey sizin hayatınızda o kadar çok etkilidir ki... Başka bir yere gelin gittiğinizde veya erkeklerin kayın validelerini ziyarete gittiklerinde anlayacaksınız bunu.

Bu yazarlıkta da farklı değil, bir kültürde doğup büyümüşsünüz. Örneğin ben kadınları erkeklere kusursuz hizmet ettikleri bir kültürde büyüdüm. Bugün bile ziyarete gittiğimde benden büyük olan ablam elimi yıkadıysam elimi havluyla getirir.

Hulasa yazdığımız şeylere yaşadığımız şehirler, coğrafya, iklim, dağlar, göllerimiz denizler girerler. Yoksa başka ne yazacaksınız.

Son olarak geleceğin edebiyatçı ve dergicileri hakkında öngörüleriniz nelerdir ve bu yolda yürümek isteyenlere tavsiyeleriniz nelerdir?

Büyük oranda dijital dergiciliğe doğru bir kayma oldu. Gazetecilik, dergicilik nispeten kitap da dijital kayıyor. Hazırlıklı olmak lazım.

Yazmak bedenlen gidemediğimiz dünyalara mektuplar göndermektir. Edebiyatın görevini soruyorsan kutsal kitaplardan sonra yeryüzünde insanın yalnızlığını, huzursuzluğunu, çaresizliğini, insan eliyle teselli edebilecekleri araçlardır.

Zannediyorum gelecekte gençlerin içerisinde en avantajlı olanlar bu dijital çalışmalarını daha iyi yapabilenler arasından çıkacaktır.

Dergicilik demek editörlük demek aslında. İyi bir dergici olursanız internet ve kütüphaneler de dâhil geçmişte çıkmış dergileri gerekirse kapak fotoğraflarını çekerek dergiler hakkında malumat sahibi olarak işe başlamak en iyisi. Derginin görselliği konusu yani. İçerik konusunda egemen olarak değil ama tartışmacı olarak güvenebileceğiniz öğretmenlerden yararlanmanız gerektiğini düşünüyorum.

* "Dergâh" Dergisinin Şubat 2022 tarihli 384. sayısıyla ara vermiş olmasından dolayı çok üzüntülü olduğumuzu belirtmek isteriz. Tarassut.

HİKÂYE

Kelimelerin kifâyetsiz kaldığı
Bu seher vaktinde,
Kalbimin yazdığı
Bu amansız hikâyede,
Sen beni izlerken
Kalbimde ve düşlerimde,
İçimdeki çocuğun
Gülüşlerinde kayboluyorum.

MENDERES RUHUyla ÇALIŞMAK

Çanakkale Bayramiç Kızık Köyü (Üzümlü Köyü) 13 Haziran 1947 doğumluyum. İlkokulu köyümden 1959'da okudum. Hafızlığımı 1959-1961 yılları arasında Ezine Kur'an Kursunda tamamladım. 1961 yılında Balıkesir İmam Hatip Lisesine yazıldım. Yatılı okudum. 1965'de aynı okulun Orta kısmını 1968 yılında lise kısmını bitirdim. 1968 yılı Haziran sonunda Lâpseki Gazi Süleyman Paşa Camiine İmam Hatip olarak atandım ve orada 5,5 ay görev yaptım. O zaman bu cami Lâpseki'nin tek camiydi. 1968 Eylülünde İstanbul Yüksek İslam Enstitüsünü 24. Olarak kazandım. Orada 4 yıl yatılı okudum. 1971 yılında Süleyman Demirel Hükümeti muhtıra almıştı. Bir ara İmam hatip Okullarının kapatılması söz konusu idi, olmadı. 1972 yılında aynı okuldan mezun oldum. Ankara'da kura çektim. Çanakkale Mustafa Kemal Ortaokuluna Din Bilgisi öğretmeni olarak atandım, orada 4 yıl çalıştım.

Çanakkale İmam Hatip Lisesinin kuruluş çalışmaları 1967 yılına dayanır. 1967-1969 Yıllarında Çanakkale İl Müftülüğü yapan Kemal DÜNDAR bey ile AP İl Başkanı Kumkale'li Abdullah ELİBOL beyefendiler ilk defa Çanakkale İmam Hatip Lisesi Yaptırma Derneğini kurdular. Bugün Şehit Cemal Demir Anadolu İmam Hatip Lisesi olarak kullanılan binanın bulunduğu 20 dönümlük arsayı dernek parasıyla aldılar. Ancak tüzük nedeniyle kendi üzerlerine kaydettirdiler.

1971 muhtirasında dernek 18 Mart Vakfına devredildi. Çünkü dernekler kapatılmıştı. Derneğin parasıyla Açık Cezaevinin karşısındaki Ticaret Borsasının olduğu 9 dönümlük yer satın alındı. Derneğin kalan parasıyla 18 Mart Vakfı bugünkü İlim Yayma cemiyetinin olduğu 500 m²'lik yer alındı.

Türkiye'de en son açılan iki İmam Hatip Lisesi vardı, Çanakkale ve Tunceli. Zamanın Çanakkale milletvekili Zekiye hanıma talebi 18 Mart Vakfı iletti. O zaman MC (Milliyetçi Cephe) Hükümeti dönemi vardı. Erbakan hoca destekledi. Her iki parti Ankara'da açılması için gerekli çalışmaları başlattılar. 1975 Ekim ayında açılmasına karar verildi. Okulun açılmasına önyak olanlar MC döneminin partilileri ile 18 Mart Vakfı Heyetidir.

1975 yılında Fevzipaşa Mahallesindeki Nedime Hanım Kız Meslek Lisesi'nin yeri İmam Hatip'e tahsis edildi. 1980 İhtilalinden sonra Esenlerdeki bugünkü Ticaret Lisesinin olduğu yer yaptırıldı. Ancak öğrenci kontenjanı düştüğü için bina Ticaret Lisesine verildi. Bize de bugünkü Öğretmenevinin arkasındaki Ticaret Lisesi binası verildi.

Dernekler o zaman kapalı olduğundan 18 Mart Vakfı yardımcı oldu. MC döneminin karşısındaki parti İmam Hatip açılmasına karşı çıkıyordu.

YÖNETİM

19 Aralık 1975 Pazartesi günü Fevzipaşa Mahallesi Nedime Hanım Kız Meslek Lisesinin yerinde açıldı. Ben de 2 Ocak 1976'da göreve başladım. Mayıs 1976'da okul Müdürü Habip Badem'in yanında Müdür yardımcısı oldum. İdarecilikle böyle başladım. Bu iki idari kadro yanında Ramazan İŞGÜDER Meslek dersleri, M. Şehabettin KALFA Türkçe, Ali Remzi OLGUN Matematik öğretmeni olarak öğretmen kadrosunu oluşturdu.

Diğer öğretmenler dışarıdan geldiler. Öğretmen kadrosu olarak sıkıntı çekmedik. 1976 Eylülünden itibaren bütün branşlarda atamalar yapıldı. Osman ERCÜMEN memur, Sami UYANIK, Necip BAŞARAN ve Ali AKALIN da Hizmetli olarak kadroda yer aldılar. O dönemde Vali Babür ÜNSAL, Milli Eğitim Müdürü Fikret ALTINTAŞ, Milli Eğitim Müdür Yardımcıları Kadir EREN ve Süleyman AYHAN, Müftü

Mehmet Şirin DOĞAN idi.

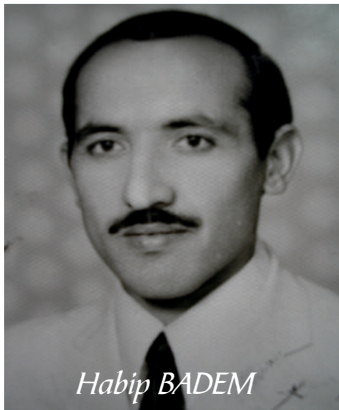
Esenlerde okul yapılmasına askeriye karşı çıktı. Eften püften sebepler ileri sürdü. Daha sonra Ticaret Lisesine verildi. Ticaret Lisesinin yerini de bizim okula verdiler. Bu konuda gerekli çalışmalar yapıldı ama asker ve 28 Şubatçılar üstün çıktı muvaffak olunamadı.

Öğretmenlerde sağ-sol meselesi vardı. Fakat okul müdürümüz dirayetli olduğu için bizi uyarırdı. Personelle diyalogumuz gayet iyiydi. Her hangi bir aksilikle karşılaşmadık. Hafızamdaki en önemli olay, solcu İngilizce Öğretmeni Mehmet YILDIZ beyle son sınıf öğrencisi akrabası arasındaki kavga oldu. Ben de 40 yıllık öğretmenliğimde aldığım tek ceza UYARMA cezasıydı.

Habip BADEM dönemi çok iyiydi. Çünkü Habip Badem tecrübeliydi. Bizi kimseye yedirmedi. Onun dönemi 80 ihtilali öncesi çok hareketli geçiyordu. Biz idareciler olarak gerek öğretmenlere gerek öğrencilere hiç taviz vermedik. Okulda hiçbir olay olmadı. Mustafa BAŞTÜRK dönemi sakin ve hareketli geçti. Çünkü ben 80 ihtilali gazisiydim, ona sorun bırakmadım. Her şeyi hallederek ona devrettim. O da odada oturarak müdürlük yaptı. Recep ÖZTÜRK dönemi çok hareketli geçti, okul yeri, öğrenci olmaması vs. Alaattin ENGİN dönemi sakin geçti. Ben 2005 yılında emekliye ayrıldım.

Okul Müdürler tecrübeli olurlarsa hiçbir sorun çıkmaz, ama okul İdare edeceğim diye eyyamcı, tecrübesiz, sağa sola yaranan biri olursa sorun çıkar.

ÖĞRENCİ

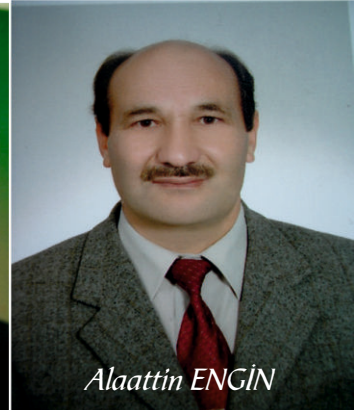
Habip BADEM

Mustafa BAŞTÜRK

Recep ÖZTÜRK

Alaattin ENGİN

Köylere ve ilgililere gidilerek ayrıca şehir içinde vaazlar edilerek öğrenci toplandı. Öğrenci ararken sıkıntı çekilmedi. İlk anda 95 öğrenci kaydı yapıldı. Çünkü İmam Hatip okullarının önlemi anlatıldı. Ayrıca vatandaşlar da yardımcı oldular. Bu çalışmalara bürokratlar, imamlar, müezzinler, müftülük ve halk çok yardımcı oldular. Kuruluş döneminde öğrencilerin, velilerin ve kamuoyunun İmam Hatip Liselerine bakışı üst seviyedeydi. Çok güzeldi, toplumun her kesimi yardımcı oldu.

Mehmet Ali ÖNSÜZ

Okula kaydolan öğrencilerin sosyo-ekonomik durumları iyi değildi. Ancak kendilerini geçindirecek durumdaydılar. Okul Müdürümüz öğrenciler için Ziraat Bankasında zekât, sadaka ve yardım hesabı açtırdı. Vaazlarında bunu açıkladı. Toplanan paraları ihtiyacı olan öğrencilere okul müdürü dağıtıyordu.

Eğitim süresince diğer okullara göre başarıları iyiydi, ortaydı. Kız öğrenciler daha başarılıydı.

Okulumuzun ilk yıllarında fazla disiplinlik olaylar olmadı. Sebebi Okul Müdürünün sevecen ve disiplinli olmasıydı. Ben de aynı taktiği güttüm. Nasihatle uslanmayanları kötekle yola getirdim zamanın uygulamasına göre. Onun için benim "Clay" diye lâkabım çıktı. Ayrıca ben bisikletle öğrencileri takip ederdim. Kahveleri gezerdim. Sigara içenleri uyarırdım. Okula gazete, dergi sokmazdık. Sıkı sık arama-yoklama yapıp uyarırdık. Okula kötü bir şey sokmazdık.

BÜROKRASI

Kuruluşta 80 öncesi olaylar vardı. Ben ve okul müdürü devamlı yanlış yapanları nasihatle uyarırdık. 80 darbesi

sonrası sıkıntılı geçti. Hem başörtüsü hem de yaptırdığımız ek bina ile ilgili sıkıntı çektik. Fakat Çanakkale'de tanındığım için Bürokrasi beni kurtardı. Sıkıntı anında zamanın valisi Nurettin TURAN'ın, Milli Eğitim Müdür yardımcıları Sadettin YÜKSEK ile İrfan ŞAHİN, AP İl Başkanı Kadir PAYDAŞ, halk ve diğer bürokratlar yardımcı oldular.

28 Şubatta kızlarla başımız ağrıdı. Askeri Mahkemede yargılandık ve berat ettik. Bu süreçte İmam Hatiplere bakış iyi değildi. Kayıtlarımızda azalmalar oldu. Eğitim Öğretim sürecinde çok sıkıntılar çektik, asker, milli eğitim, bazı bürokratlar, öğretmenler hatta bazı öğrencilerden sıkıntı çektik.

OKUL AİLE BİRLİĞİ / KORUMA DERNEĞİ

Okul Aile Birliğimiz, Koruma derneğimiz her zaman öğrencilerimizin yanındaydı. Öğrencilere maddi yardım, karınlarının doyurulması, akademik, sportif ve sosyal yardımlarda yanlarındaydılar. Ayrıca hafta sonları akademik kursların açılmasında yanımızdaydılar. Biz de disiplinden asla taviz vermedik.

Koruma Derneğimiz her zaman yanımızdaydı, maddi durumumuzu toparlamak için geceleri köylere, kentlere giderdik. İmam Hatip takvimi bastırır satardık. Muzaffer ORTA'nın başkanlığında Şehabettin ?, Süleyman ERGÜN, Hilmi ALVER, Rahmi KIZIK ve İsmet YILMAZ'dan oluşuyordu.

Ekonomik destek olarak 18 Mart Vakfı yurt açtı. Kızılay her zaman yanımızda oldu. Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün yurdu vardı. Birçok öğrencimiz faydalandı. Terzioğlu Vakfından fazla destek görmedik.

İmamlardan Hüseyin ALAT, Şükrü DEMİR, Sabri ŞENER,

Refik Hoca ve İbrahim KONUK destek oluyordu. Bunun dışında Bayındırlıktan Yusuf YURDAKUL, Vakıflar Müdürü Ömer Azmi ULUSOY ve Fikret ESEN, Hava Astsubayları İzzet KUŞ ve Erol Bey, Bisikletçi Mehmet ÇUBUKÇU, Saatçi Hasan ÇUBUKÇU, Sandalyeci Mustafa CESUR, Tuhafiyeci İbrahim ve Ahmet MENDİLCİ, Ayakkabıcı Ahmet KANCAR, Kırtasiyeci Cahit TINMAZ, Emekli Asker Atif SEYHAN, Esnaf Hamdi AKBULUT, Orhan AKBULUT, Mehmet SÜRÜCÜ, Haydar USLAN.

SİYASAL YAPI

Bu süreçte toplumla diyalogumuz iyiydi. Öğretmenlerde ayırım vardı. İstediklerinde sıkıyönetime şikayet edebiliyorlardı. Ama benim uyanık olduğumu bilemediler. Bu konuda karşılaştığım problemler başörtüsü ve bir öğrencimin Atatürk'le ilgili konferans vereceğim demesi. Öğretmenlerin öğrencilere bu okula neden geldiniz, cenaze mi yıkayacaksınız vs. demeleri. Bu dönemde halkla yaptığımız diyaloglarda bürokrasiye ulaşarak baş ettik. Bu dönemde öğrenci-siyaset çekişmesi vardı. O da bizim disiplinimizle fazla yer bulamadı.

80 darbesi okula öğretmenlerin tepeden bakması, halkın bir kısmının gerici demeleri vs. Ayrıca bu dönemde öğretmenlerin bazıları ceval kesildi, bazıları sustu. Çünkü dört öğretmenimizi sıkıyönetim içeri almıştı. Biz onları çalışmalarımızla 15-20 gün içerisinde kurtardık. Öğrencilerimizin bazılarını soruşturmaya aldılar, onlar da sır vermediler. Okul Müdürü olarak beni de sorguya aldılar ben de taviz vermedim. Bu dönemi zayıtsız geçirdik. Halkın yardımı oldu. Veliler ise her zaman yanımızda oldu. 80 darbesinde okulun işleyişinde bir aksaklık olmadı. Çünkü biz sustuk, konuşmadık. Darbe nedeniyle öğrenci kayıtlarında düşüş olmadı. Menderes ruhuyla ilerledik. Ancak düşüş 28 Şubat olayından sonra oldu. O da İmam hatipleri hiçbir üniversiteye göndermeyen katsayı engeli sebebiyledir.

80 darbesinin ilk günü kendimi okul müdürü olarak buldum. Okulun işleyişinde hiçbir değişiklik olmadı. Bunda Habip BADEM'in gizli uyarıları etkili oldu.

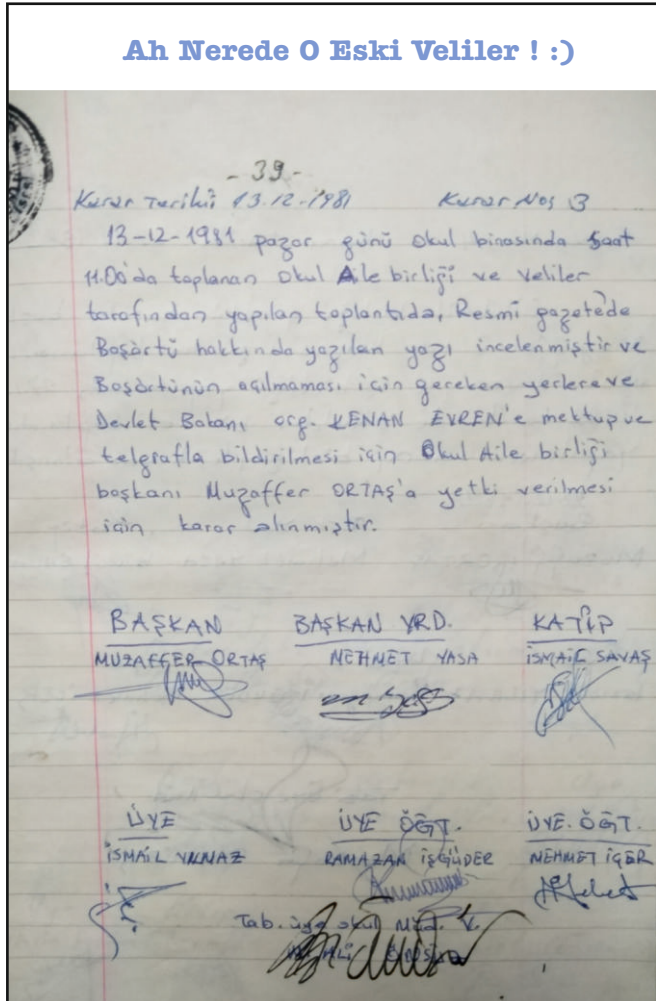
28 ŞUBAT SÜRECİ

Mustafa BAŞTÜRK ile ilgili dönemde okulun zirveye gelmesi Habip Müdürümün ve benim aldığım daha önceden uyguladığım yöntemlerdir. Çünkü Mustafa BAŞTÜRK'ün pek odasından çıkmasına gerek kalmazdı. Yine öğretmen-öğrenci-veli ilişkilerinde biz yardımcı olurduk.

Mustafa BAŞTÜRK'ün son dönemi ve 28 Şubat'ın başlangıcı herhangi bir olayla geçmedi. Ufak tefek olay olsa da aramızda hallettik. Mustafa BAŞTÜRK gidince yerine Recep ÖZTÜRK geldi. Onun dönemi çok hareketli geçti. Müdürlük, müdür yardımcılığı, öğretmenler, okulun yeri vs. Ben olmasaydım Recep bey çoktan müdürlükten ayrılırdı. Ben her zaman yardımcı oldum. Çünkü recep iyi bir insandı. Müdürlüğe iki kişi dilekçe verdi, bakanlık Recep beyi uygun gördü. Bunu bazıları kabullenemedi.

En fazla problem başörtüsü konusunda oldu. Kayıtlarımız azaldı. Öğretmenlerin bazıları öğrencilerle dalga geçmeye başladılar. Velilerin bazıı öğrencilerini aldılar. Okul Aile Birliği sessiz kaldı.

Bu süreçte öğretmenler sadece okulu İmam yetiştiren Kur'an Kursu olarak gördüler. Öğrenciler üniversite derdiyle telaşa düştüler. Veliler okulun sonunun olmadığını düşündüler. Bu dönemde idareci, öğretmen, öğrenci, veli ve kamuoyu İmam Hatip Okullarını ve Meslek Liselerini "bitmiş" olarak görüyor, çocuklarını liselere veriyorlardı. Tutumları iyi değişti.

28 Şubat 80 ihtilalinden daha fazla tahribat yaptı. Çünkü 28 Şubat İmam Hatip Liselerine karşı yapılmış bir hareketti ve tuttu. Ne zaman Tayyip beyefendi geldi, işler düzeldi. Bunun sebebi öğrencilerin tahsil hayatında önlerinin kesilmesi, velilerin de zor durumda kalmalarıdır.

NORMALLEŞME SÜRECİ

Recep beyi zorla idarecilikten aldılar, dilekçeyi Milli Eğitim imzalattı. Alaattin ENGİN dönemi toparlanmaya çalışılmaya geçti. Ben de zaten fazla durmadım emekli olarak ayrıldım.

DİĞER

2 Yıl müdür, 5 yıl müdür yardımcısı, 22 yıl öğretmen olmak üzere 29 yıl hizmet ettim. Beni en çok etkileyen başörtüsü olaylarıdır. Askeri mahkemede yargılanıp beraat ettim. Eğer etmeseydi öğretmenlikten atılacaktım. Allah'ın yardımı oldu. Öğretmenlerle iyi geçindim. En çok etkileyen bir diğer olay iki öğretmenin 80 öncesi atanmasıyla üzülen ve gelip gülen gitmeleridir. Müdürümüz Habip BADEM davranışıyla ve tecrübesiyle dize getirdi.

Çanakkale İmama Hatip Lisesini eğri büğrü giden ama yükselen bir okul olarak görüyorum. Mezunlarımız en güzel yerlerde. Hepsisi de bir baltaya sap oldu. Bu konuda en büyük değişiklik okulumuzun sobalı ve at damından saray yavrusuna benzemesidir. Her şey modern olmuş. Bu bakış halka inerek, anlatılarak olumlu hale getirilebilir. İmam Hatipler bugün arkasına aldıkları iktidarla en güzel çağlarını yaşıyorlar. Aman nazar değmesin, her zaman böyle olsun.

Bence bugün İmam Hatiplerin çok çalışarak daha güzel yerlere gelmesiyle olur. Bu vizyonda idareci, öğretmen, öğrenci, veli ve halkın çok güzel çalışmaları gerekir. Yalnız hoşgörülü olmak şart. Toplum İmam Hatiplerden ahlaklı bir nesil bekliyor. Aynı zamanda Atatürk'ün muasır medeniyetler seviyesine çıkartılması isteğini gerçekleştirmelerini istiyor. Teknikte, fende, sosyal alanda, medeniyette vs.

Bünyamin... Mehmet... Kutlu...

Ellerimiz kelepçeli halde Adliye binasına götürülüyoruz.
Hepimiz metanetliyiz Rabbimize şükür:

Halittin Başaran Ağabey çok vakur.

Osman Damnalı Ağabey her zamanki gibi mütevekkil.

Nuri Kutlu Hocam alabildiğine naif...

Ve en küçük kardeşleri saydıkları için şeref duyan şahsım;

***“Devletim bunu bize nasıl revâ görmekte”
diyerekten kırılğan...***

Sene: 8 Ocak 1982.

.....

Devlet bizim devletimiz. Lâkin sistem çok ceberrut idi...
Şimdilerde herkesin değiştirmeye çalıştığı 1982 Anayasası
hazırlığı vardı ve o anayasaya **“Hayır”** diyeceğim aşıkârdı.

Kenan Evren ve akildâneleri nereden ve kimlerden işe
başlayacaklarına karar vermişler ve gözdağı olsun diye işe de
koyulmuşlardı..!

“Menhus Ruh” iş başındaydı ve Anadolu'daki tüm; sağcı-
solcu, taraflı-tarafsız Anayasalarına karşı çıkacak kim var ise
onlara göz açtırmıyorlardı.

.....
Soruşturma. Kovuşturmalar...

Askerî Mahkemeler; ardarda gelecek hürriyetçi ve demokrat
misyonun fedakâr insanlarına inanılmaz sıkıntılar
çektiriyorlardı...

Adı, Soyadı	: Mehmet Kaplan		DÜŞÜNCELER
Doğum yeri, Tarihi	: Hınıs 1,2,1962		Türkçe Öğretmeni
Baba Adı	: Musa		
Ana Adı	: Şana		
Nüfusa kayıtlı olduğu yer:	Hınıs		
İkâmetgah Adresi	: Cevatpaşa mah. Ecz. Rifat Günvar sok. no:19/6 ÇANAKKALE		

Nuri KUTLU

Nuri Kutlu Ağabey ile Çanakkale İmam-Hatip Lisesi'nde öğretilirdik; Bakan, hukukçu, rektör, yılın doktoru seçilecek ve profesör olacak öğrencilerimiz vardı ve bu okuldan mezun olacaklardı seneler sonra.

Büyük idealler taşıyor ve Asım'ın Nesli yetişsin diye gayretten geri asla durmazdı.

Ancak: Vakit; 8 Ocak 1982 idi...Ve çok farklı bir Türkiye vardı. Göz hapsi; tutuklamalar, askerî cezaevinde yatmamız. Birbirimizi -güya- tanıyalım diye **“Halkın Kurtuluşu Örgütü”** ile zoraki aynı daracık hapisane koşusunda onlarca kişi bir arada tutulmamız...

Asla; ama asla: Kaleme almayı düşünmediğim acılar... Osman Damnalı ile Halittin Başaran esnaf... Nuri Kutlu ve Mehmet Kaplan öğretmen. Derdest edip tıkıvermişlerdi bizi mahpushâneye...!

.....
24 Haziran 1982 tarihinde 163. Maddeden bizi tam 163 gün yatırdıktan sonra serbest bırakmışlardı. Oysa: Bir hafta öncesinden tahliye kararımız gelmişken yattığımız askerî hapishanenin bağlı olduğu Kolordu Komutanı:

“Bir hafta daha içerde tutun, yargılandıkları 163. Madde kadar içerde kalsınlar” demiş ona bile kem bir lâf eylemeyen bir insandı. Tanıdığım en art niyetsiz kişi idi. Kâmil bir mü'min, tam bir “Muhabbet Fedaisi idi”

.....
Askerî cemsenin içindeyiz... Ellerimiz kelepçeli halde adliye binasına götürülüyoruz...

Nuri Kutlu Ağabeyin hanımı Rahmiye Abla, boy boy üç oğlunu almış kahraman bir şekilde o günkü nişanım, şimdiki refikam

Hürmet Hanımla aracın arkasından gelip Adliye binasında bir parçacık olsun ahvalimizi görmeye çabalyorlar.

Halittin Ağabey moral olsun diye kelepçeleri onlara göstererek vakur bir şekilde öpüp; **“Bunlar şeref madalyalarımızdır, moralinizi sakın bozmayın”** diyor...Dengemi toparlamaya çalışan ben, Nuri Kutlu Ağabey ile göz göze geliyorum: Boy boy üç evladı, hanımı ile bu diyarı gurbette maaşı da kesilince nasıl geçinecekler diye ben tasalanırken şöyle dedi:

“Ya rab, hakikî sahibimiz sensin evlâd-ı iyalimi koru.”

Nuri Bey Hocam ağır bir hastalık döneminden sonra bu dünyaya ait vazifesini ifâ eyleyerek 2016 senesinde rahmete erdi.

Ey Rabbim (cc); Nuri Kutlu Ağabeyimin ahiret âleminin kapısı kabrini, onun narin benliğine Cennet bahçelerinden bir bahçe eyle... Amin... Amin...

Mekke / Ka'be yolculuğumuz başlıyor.. Müthiş bir heyecan ve sevinç içindeyiz... Yıl: 1990 ve Çanakkale İmam-Hatip Lisesi öğretmen ve öğrencileri Peygamber ASM aşkı ile yollarda...

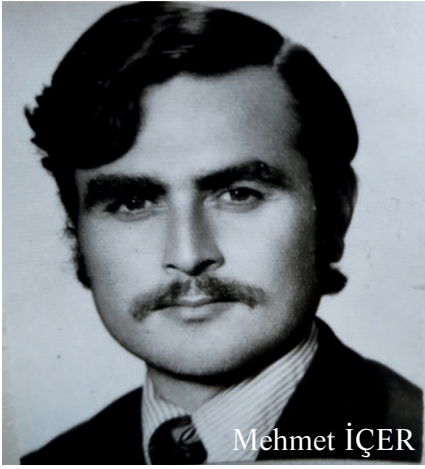
Can Ahmedim hoş geldin
Muhammedim hoş geldin
Âşık idim yüzüne
Muhammedim hoş geldin

Yükseldikçe yükseldin
Kâb-ı kavseyne kadar
Bu yüceye ermemiş
Senden ewel gelenler

İlahisi dillerde ve otobüs şoförümüz dâhil hepimiz yarı vecd hâlindeyiz. Diyanet İşleri Başkanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün ortak organizasyonu ile sömestre tatilinde Umre Ziyâreti yapıyoruz.

Kural şöylee;
25 öğrenci. 10 öğretmen veya öğretmen eşi... Toplam 35 kişi... Dönüşte arka koltuklara hurma ve hediyeler konulsun diye...

Bu kadar...
Biz de 5 öğretmen hanımlarımız ile yola koyulmuştuk.
.....

Mehmet İÇER

Aaaaa... Bir baktım Sosyal Bilgiler öğretmeni Mehmet İÇer Bey de aramızda. Selâmun kavlen min Rabbir Rahîm dercesine yüzüne nasıl baktı isem;

"Hacı kardeş... Bizi arkadan hançerleyen Arapların

yüzüne kütür kütür Umurbey elması yiyerek bakmaya geldim..." demesin mi.

Hiçbir filmin ammaa hiçbir sinema filmi veya tiyatro sahnesinin çekmeyi başaramayacağına kanaat getirdiğim nasıl jest ve mimikler sardı ise benliğimi ve yüzümü; Kendine has tavrı ile sol bacağını sağ bacağının üzerine atarak hızla başını öte yana devirip otobüs camından dışarı bakmaya başladı.

.....
Hapis yattığım 1982 tarihinden beri zâten bir duyduğum lafı vardı bir de o gelmez mi aklıma...

Öğrencilerim iyi niyetle:

"Hocam siz hapisteyken asla öğretmenliğe dönemez.. Öğretmenlik onun için hâyâl" dediğini yeniden öğrencilerime kavuşup göreve dönüşümün sevinci ile aktarmışlardı bana.

Derkeeen; "Hacı sabııır" ifadesinin ne anlama geldiği "dank" etti kafamıza.

Irak Habur Sınır Kapısı'nda tam 48 saat/2 koca gün...
Ar'ar / Suudi Arabistan kapısında 24 saat bekletildikten sonra Mukaddes Topraklara nâil olduk.

.....
Ya yolculuk, ya komşuluk ile insanlar tanınır imiş...
Sırası ile Medine Ravza-i Mütahhara; Peygamberimizin ASM muhabbeti ile dolu dolu geçen günler.

Medine'de gjdiğimiz ihramlarımız ile 400 kilometre güneye inip Mekke'de tavafına doyamadığımız Kâbe ziyaretlerimiz.
Her şavt / Kâ'be turu esnasında öpmeye doyamadığım Hacer ül esved....

.....
Tabii: Vedâ zamanı geldi çattı.

Hiç unutmam; Kâbe' de yalnız başıma ikinci katta 9 × 11 metre uzunluğundaki yerkürenin bu en benzersiz yapısına bakıp tefekkür etme gayretindeyim...Allah'ın CC Evi / Azimüşşan tüm diğer yapılardan farklı olan haşmeti ile sarar iken tüm benliğimi, bir el dokunuyor omuzuma: Bir baktım Mehmet İÇer Ağabey...

Hiç konuşmadan yanıma oturdu.

"Abi bak.. iki mucizesi var Peygamberimizin ASM biri; İstanbul fethedilecek diyor ve fetholunuyor diğeri son Resul-Elçi olduğunu bize bildiriyor ve bak Kâbe'yi yapan İbrahim peygamber AS, oğlu İsmail AS aynı devirde yaşayanlar.. Hz. İsa AS sonrası gelen son Elçi, 1500 senedir başka Peygamber yok.. gelmemiş.. Son emâneti de Kuran ı Kerîm ona uymamızı vasiyet buyuruyor ne olur artık tekyürek olalım..."

Kucaklaştık... Ağlaştık...

O da şunları nevi şahsına münhasır gülüşü ile ilâve etti:

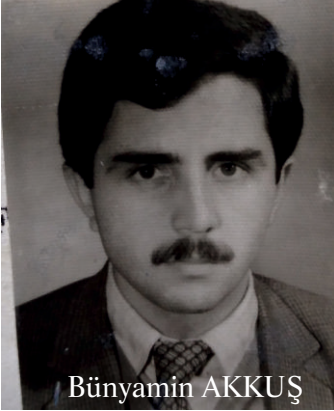
"Geldiğimde gördüm ki buralarda o zamanlardan beri yaşayan Yahudiler var bunlar İngilizler ilen bir olup 1. Dünya Savaşında bize bile neler yapmışlar.. Köyde siyah bir köpek varsa Arap.. Araaap.. diye isim verdirttiler..! Araplara da Türkler lâik olup kâfir oldu dedirttiler, elma yiyip çatlatayım dediğim Arap topraklarında ve özellikle Ka'be' de gördüm ki bu topraklar yeniden Müslümanları kaynaştırıyor Hac yapmanın neden farz olduğunu burada iyice a n l a d ı m H a c ı K a p l a n k a r d e ş "

Önceki yıl kanser illetinden Nuri Kutlu Ağabey gibi ağır bir illet sonrası vefât edinceye kadar hep muhabbet ederdik Necip Paşa Camii'nde buluşup hiç ara vermedi namazlarına.

Nefsime kapılıp üç kuruşluk dünya için Ka'be' de "Ağabey" demeye başladığım bu meslektaşımı kırmadığım için de çoook mesrûrum, onu özlediğimde ise Biga İmam-Hatip Lisesi mezunu kardeşi Ali Hocam ilen hasb i hâl eyleriz.

.....
Bünyamin Akkuş... Erzincan beyefendisi kardeşim...

İlâhiyat Fakültesini bitirip Çanakale İmam-Hatip Lisesi'ne geldiğinde çok insan kardeşim sanmıştı. Bir insanın içi bu kadar mı dışına yansır.

Bünyamin AKKUŞ

Öğretmenler odasına teneffüs esnasında bir girdim sîmâsı perişan...! Elimdeki kitapları masa üzerine bırakıp uç kısımda oturan Bünyamin kardeşimin omuzlarına masaj yapar gibi dokundum taş kesilmiş âdetâ..!

Hemen anladım.

Uzunca masanın hiç değişmeyen ve sınıflardaki öğretmen masası ile aynı renkte olan koyu gülkurusu / bordo örtüsü üzerindeki iskelet kurukafasına bakıp birbiri ile konuşan diğer yan uçta oturan matematik ve biyoloji öğretmenlerini dinliyor.

Fenâ halde ara ara onlara kafasını döndürüp arada bir de önündeki kitaplardan hassaten Kur'an-ı Kerim'e bakıp notlar alıyor.

Ben de yarısına yetişebildiğim bu ikilinin konuşmasının kalan son kısmına şahit oluyorum. "**Kurukafa muhteşem bir evrim**" diyor bayan biyoloji hocası ve ekliyor:

"Örümcek beyinli kişiye Darwin ve Evrim Teorisi anlatılamaaa....aaaz..."

Zayıfça olan matematikçi beyefendi de arkadaşını destekleyen şu sözleri ilâve ediyor: "**Doğru.. dar kafalı bir insan ne anlar evrimden**"

Hiç unutmam; Bünyamin kardeşimin omuzlarından avuçlarımı kaldırıp seri bir manevra ile bay matematikçinin yanına vardım. Omuzlarını sıkıca kavradığım matematikçi beyefendinin kafatasına eğilip biyoloji öğretmeni bayanın şaşkın bakışları arasında şöyle dediğimi hatırlıyorum:

"Oooo hocam: Sizde de ne beyin varmış böyle içinde füzeler (!!!) uçuşuyor amma unuttuğunuz önemli bir şey var; bir harf kâtipsiz, bir il valisiz olamayacağı gibi bu kusursuz kafatası ve kâinat Yaradansız asla olamaz....!!!!"

Haydi, çay içelim gibi bir işaret yaparak Bünyamin kardeşimi alt katta yer alan kantine davet ederek kapıdan çıktım.

.....

Nuri Kutlu hocam Bakırköy İmam-Hatip Lisesine tayin

olmuştu... 1990'lı senelerin sonu idi. Yolum İstanbul'a düşmüştü. Erzincan'a tayin olan Bünyamin Akkuş kardeşimin 13 Mart 1992 şiddetli Erzincan depreminde sonra İstanbul'a tayin olduğunu söyledi. Bir heyecanlandım, bir heyecanlandım.... Çok özlediğim kardeşimi hâlâ Erzincan'da zannediyordum.

Yaz Ramazanı idi... Ziyâret etmek için telefon açtığımda Nuri Hocam ve beni iftara o kadar çoooook ısrar ile dâvet etti ki dayanmak mümkün mü? Sebebini çok acı çekerek sonradan anlayacaktım:(Âyân olmuş ona meğer... Çok mükellef bir iftar sofrasının yanında cılız kaldığı zevk=şevk dolu sohbetlere dalıyoruz.

Bu arada; O günden beri içimde huzur dolu hâleler oluşturan şu cümleleri kuruyor tatlılık dolu tebbessümü ile:

"Kaplan Abi, hani Çanakkale İmam-Hatip Lisesi öğretmenler odasında o iki evrimciyi nakavt etmiştin ya... O günden bu yana her sabah namazında sana ismen duâ ediyorum. Hâl bu ki: Ben onlara ciddi ciddi cevaplar hazırlayıp; bir Kuran ı Kerîm'den, bir hadis kitaplarından cevaplar hazırlıyordum;) Birkaç cümle ile anladıkları dilden ne güzel bir cevap verdin... Yalnız sen beni kantine çay içmeye çağırıp çıkınca arkandan 'fabrika hatası' gibi bir şey dediler yıllardır bunun ne demek olduğunu merak ederim..." deyince Nuri Beyi bir gülme tufânı tuttu.

"Bünyamin Bey biliyorsun: O zaman okulumuzda 20 kadar kültür hocası (ne demekse).. 8 de ilahiyat / meslek hocası vardı tek Türkçe-Edebiyat öğretmeni ve sol görüşlü olmayan Kaplan'dı ona arkasından öyle dediklerine ben de şahit olmuşum."

Derkeeseen; Aradan birkaç sene geçti... Şile/İstanbul 'da ailecek denize girerken Bünyamin beyin oğlunu aniden gelip dip dalga ile kumları çekme huyuna sahip KARAdeniz kendine çekince bu acı manzara karşısında kalbi duran Bünyamin beyin baba-oğul birlikte cenazeleri memleketlerine götürülüp yanyana defin edildiler...

Ecel.

Ey Yüce Rabbim CC; Biz onlardan râzı idik ne oluuuur sen de bu güzel kullarını rahmetin ile kuşat.

İHL YILLARINI HATIRLAMAK

Nasıl Oldu?

Eve kapandığımız şu günlerde İHL yıllarını hatırlama projesi geliştiren ve bizi arayan dostlara peşinen teşekkür ederim. Sordum: Biz hangi yıl İHL ne başladık? Dedi: Hocam ya 1976 ya 1977 olması lazım! Dedim: Oh be, demek sadece ben değil, herkes hatırlamakta güçlük çekebiliyormuş! Hafızamda sadece 1984 çıkışlı olduğum kalmış!

İşte o yazlardan birinde, Arıburnu ilkokulundan mezun olup Aslanca camiinde yaz kursuna başladım. Kur'an okumayı rahmetli validemden öğrendiğimden, rahmetli İmam Hüseyin Alat Hoca beni hatim grubuna aldı. Rahmetli Müezzin Hasan hoca ile birlikte camiye devamımızı ve Müezzinliği teşvik ettiler. Ben ve Bircan Göçen iki arkadaş sırayla müezzinlik ederken yarıştık. Öyle ki bazen birbirimize bırakmaz koro halinde okurduk. Cemaat de bizi pek severdi.

Hüseyin Hocam benim için en iyi okulun İHL olduğunu düşünüyordu. Bir gün kayıt konusunu görüşmek üzere benimle eve geldi. Rahmetli pederim ve rahmetli validem öyle şiddetle karşı çıktılar ki, hocayı kovmaktan beter ettiler. Ama ben hocayı seviyordum ve hatimden sonra da camiye gitmeye devam ettim. Okul kayıtları yaklaşırken hocayla kavilleştik ve günü geldiğinde elimden tuttu okula getirdi.

İlk tepkim korkmak oldu. Bir kere okul bize en uzak okuldu ve ters bir bölgede idi. Müzenin yanında, gelemeyeceğim bir mahallede, üstelik yüksek demir kapısı, duvarlarından görünmeyen çukur avlusu, tarihten kalma binası ile dehşeti yaşamıştım.

İçerde kayıt sırası hatırlamıyorum. İki hoca beni sevdiler, makas aldılar, sevimli çocuk dediler (*müdür ve Türkçe öğretmeni imişler*).

Evede kızılca kıyamet koptu. Ben ısrar edince de boykot kararı çıktı. Benim okulu tanımadılar. Ortaokul boyunca (üç yıl) benim okul velim Hüseyin Hoca oldu. Okulda beni ziyarete

gelir öğretmenlerle görüşürdü. Benim başarılarımdan gururlanmak için ancak lise yıllarında iken sevgili validem okul toplantılarına katılmaya başladı. Sonraki süreçte ne kadar isabetli karar verdiğimiz konusunda yeterince ikna oldular ve aydınlandılar tabii.

İşte benim giriş hikâyem.

Hatırlıyorum

Herkesin bildiği etkinliklerimizi, gezilerimizi geçiyorum. Çok özel anılara bakıyorum. Ortaokulda iken sınıfın en önünde, lisede en arka(lar)daki sırada oturduğumu, Ortaokul yıllarında giriş kapısından dışarı çıkamadığımı hatırlıyorum meselâ.

Aldığımız kitapları okuyup kardeşlerimize vereceğiz diye sabahladığımız günleri,

Yaz Ramazanlarında görev yaptığımız caminin cemaatle ve dostlarla dolup taşmasını,

Teravih görevinden sonra sabaha kadar kordondaki büfede çalıştığımız geceleri,

Fatih camiinde İHL gecesinden evvel bir arkadaşın sesi açar diye yutturduğu haplardan sonra hepimizin sesinin kısıldığı ve cemaatten özür dileyeye dileyeye tamamladığımızı,

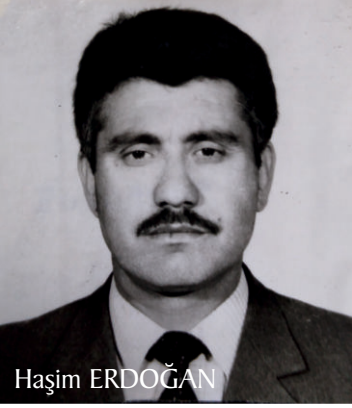
Uzun saçlarımızı makaslatmamak için iki metrelik güney duvarından atlayıp kaçtığımızı,

19 Mayıs törenlerini düzenleme kurulunda beden hocamız da görevli olduğundan lisenin her yılında jimnastik hareketlerini hep en önde icra ettiğimi,

Çanakkale lisesinin karşısında ikamet ederken, her gün öğle arası liselilerin tersine bisikletle eve gelişi gidişimdeki istikrarı, Bilgi yarışmasında da futbolda da yaşattığımız ikincilik gururunu, hatırlıyorum.

Yüz Kızartan Anılar

Mevlid, Meslek hırsı, Aferin. Hangi yıldızı bilmem, Ramazan Hocamızın evinde sünnet mevlidindeyiz. Tilavet edecek hocalar salonun ortasında halkalanmışlar. Mevlid arasında Kuran okumak için mikrofon benim elimde. Karşımda oturan bir hoca benden sonra mevlid okumak için ikinci mikrofonu tutuyor.

Haşim ERDOĞAN

Tam da bu sıra rahmetli Hüseyin Hoca (Çevik) hızlıca salona girdi. Halkanın ortasına çömeldi, karşımdaki mikrofonu kapı. Geri almak için hamle yapan hocaya seslice **'kafana bir vurursam'** dedi ki, mikrofon açık olduğundan herkesçe duyuldu. Karşıma da oturup bana **'bitir'** işareti yaptı. Ben makamı bozmadan okumayı becerdim ama başka bir sayfadan ayetler okuduğumu fark ettim, nizamî şekilde tamamladım. Hoca mevlidine başladı. Başka bir mevlidden gelmiş, diğerine yetişecekti. Ben mahcup vaziyette önce hatamı düşündüm, sonra fark eden oldu mu diye başımı kaldırıp etrafı taradım. Oh çok şükür derken Haşim Hocanın canlı bir tebessümle bana baktığını gördüm. **"Aferin, çok iyi idare ettin"** dedi bana karşıdan sesli olarak...

Bu yanışıma karşı aldığım belki ilk aferin idi, bende etkisi büyük oldu. Doğruları herkes takdir ederdi, ama pedagojik olarak eğitimcilerin duyarlı olması gereken şey, hangi yanışların da takdir edilmesi gerektiği değil miydi?

25 yıllık akademik hayatımda bu hisse ile muhasebe eder, kaç öğrencimin doğrusunu, kaçının yanışını takdir ettim diye düşünürüm. O olayda Hüseyin Hocama takdirlerimi arz ettim tabii ki.

Osman ÖZTÜRK

İstisnai bir kopya vakası. Salon da matematik sınavındayız. İki öğrenci sahnede yüz güvenlik amaçlı... Osman hoca beni ardına alır salonu

gözlerdi, arada bir gezinirdi. Arkadaşlar en çok matematik dersinde kopya için ısrarcı olurlar, biz de elimizden geleni yapardık. O gün de küçük bir blok not fırlattım bir arkadaşına. Acemi arkadaş ayağının dibine düşen kâğıda öyle sesli bastı ki, hoca fark etti, ardından sessizce geldi, açmasını bekledi ve elinden aldı, gezinmeye devam etti. Hocanın güvenini kaybettiğimi düşünerek öyle utanıp kızardım ki, sınav teksirini hemen verip kendimi dışarı attım. Tam merdivenlerden uçar gibi atlıyordum ki, hoca 'Şaban' diye seslendi. Yer yarılma da içine girsem pozisyonu.. Gözümün içine baktı, **'kâğıdını unutma'** dedi, elime tutuşturdu, içeri döndü. Ben şok...

Klasik bir eğitimci tokadı basar, fırça çeker, disiplinle tehdit eder, cevaplar isterdi. Birkaç gün kendime gelemedim, daha uzun bir süre hocanın gözüne bakamadım. İHL'de iken iki kez tokat yedim, birer kez disiplin ve bütünleme ile tanıştım. Hiç kendimi suçlu hissetmedim ve yüzümün böyle kızardığını da sanmıyorum.

Bazı dersler vardır, çok şey öğretmeniz gerekmez. **'Sevdiremiyorsan bile nefret ettirme yeter'** düsturuyla amel etmek gerekebilir.

Sonraki yıllarda Osman Hocaya bunu hatırlattığımda **'öğretmen sadece öğretene değil, istikamet gösterendir'** demişti. Aydın imam olabildik mi bilmem, eğitim hayatımda bu kıssadan da maksimum aydınlandığımı söyleyebilirim. Aydınlanmak da esasa dair.

Mekân Odaklı Eğitim Ve Müfredat (Ne alâka)

Eğitimci olarak entegre sistem, probleme dayalı, kanıta dayalı tıp eğitimi konularında on yılı aşkın süre ekip içinde çalıştım. Çekirdek Eğitim Programı ile Türkiye genelinde ders yükü %30 oranda azaltılabilesine rağmen, **'Zorlaştırmayalım, kolaylaştıralım'** oturumlarımda bile mevzuatın daha bir hacim kazandığını fark ettim.

Görüyorum ki, orta eğitim öğretim kurumlarında da, velilerin bakışında da eğitim mantalitesi yer (lokalizasyon) odaklıdır. İlaveten müfredatı kutsamak gibi de bir hastalığımız vardır. Bu iki hastalığı tedavi etmek politik açıdan riskli görüldüğünden, şimdilik müfredat esasına ilişkin değişiklik önerilerinin taraftar bulması mümkün olmuyor. Bunun için öncelikle zihinlerde devrim gerekiyor. Salgında geliştirdiğimiz bazı pratiklerin de etkisiyle, post-pandemi döneminde eğitim sisteminin müfredat içeriklerinden başlayarak reforma tâbi tutulmasını mümkün görüyorum ve diliyorum. Konuyu sadece güncel tutmamızın bile sürece katkı sağlayacağına inanıyorum.

İHL'li olmak (İHL'linin İHL'liye propagandası)

İHL yılları benim için muhteşem bir sanat aktivitesi idi. Hani bazen sözlerini (güfte) yadırgasak da musikinin (beste) ahengiyle şarkıları çokça dinleriz ya. İşte öyle. Her şey yağmen;

İHL'li olmak ayrıcalıklı bir sıfattır. İHL cumhuriyetin en özgün eğitim kurumudur. İHL'li olmak bizi kendisine nimet verilen asil bir sınıfın üyesi yapar. İHL nesli iyilikleri çoğaltan, kötülükleri azaltan nesildir.

Entelektüel bir boyuttur. Hangi liseden mezun olmak isterdiniz diye sorulsa... Hayatta başınıza gelen kaç güzel şey var dense, kaç iyi şey sayabiliriz? Müsterihiz. Mutmainiz.

Hocalarımıza Minnettarız (Anıyoruz)

Faziletli bir meslek erbabı olarak öğretmenler işinin gereğini icra eder. Müspet ya da menfi her söz ve davranış illaki bize bir şeyler öğretir, geleceğimizi yönlendirir, eğitir, dünya sınavında korku ya da cesaret verir. Öğrencisinin başarısı öğretmenin de başarısıdır.

Netekim bizim de işimiz budur! Dinlemeye istekli gençlerin olması yalan dünyada insanın başına gelen ne de güzel bir şeydir!

Öğrencilerimizden beklentimiz saygılı bir teşekkür, tebessüm ve geri dönüşleridir. Mesela öncelikle sağ iken hayırla anmaktır. O zaman bize de usulüyle anmak düşer.

Hatırlayamadıklarım gönül koymasın, hatırladıklarım için

kimden ne öğrenmiş olabilirim?:

Habib Hocadan şefkati, Hakk'a dayanmanın en yüce sabır olduğunu öğrendim meselâ;

Ramazan Hocamdan muhabbeti, marifet, hakikat, aidiyet duygusunu; **Haşim Hocamdan** takdir görmeyi ve güven vermeyi; **İşcan Hocadan** ilm-i siyaseti, dini sorumluluğun bireysel olduğunu, ilim ehli olmanın en doğru yol olduğunu; **Önsüz Hocadan** yardımlaşmayı, insanları anlamayı, güçlü kalmayı; **Osman Hocadan** iş disiplini, aydın insan olmanın yolunu; **Kaplan Hocadan** sözün gücünü, kelâmın bir sanat ve güzellik olduğunu; **İhsan Hocadan** ihsanı, Allah için sevmeyi; öğrendim diyebilirim.

Cümlesini saygı ve hürmetle anıyorum.

Kurulduğu günden bugüne emeklerinden dolayı bütün kardeşlerimize, tüm camiamıza ve Gönüldaşlarımıza en kalbi şükranlarımı arz ederim. Ömürlerine hayır ve bereket, gidenlere de rahmet dilerim. Mekânları cennet olsun.

Öğretmenlerimize ve birbirimize olan haklarımız ödenmez diyoruz da finalde Hakk'ın huzurunda birbirimize şahadet edecek değil miyiz? Bundan güzel ödeme mi var?

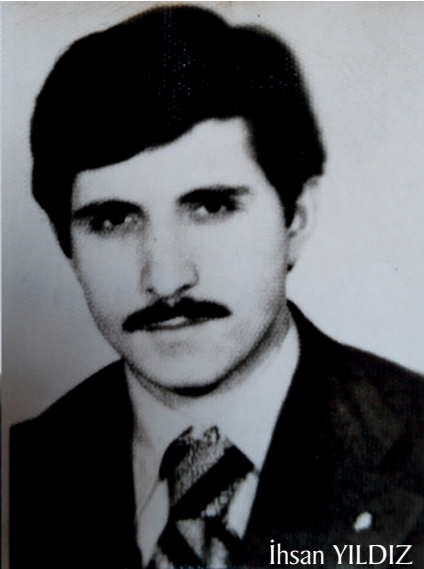
Mevlâ'm bizi yarattığı düzene ve varlığa şahid olmakla mükellef kılmadı mı zaten? Şahid olmadan şehid olunur mu? Kardeşlerimizi sadece Allah için sevmek bile kurtuluşa vesile değil midir? Mevlâ'm neylese güzel eyler..

*1984 mezunu. * Doç. Dr.

* Kırıkkale Üniv. Tıp Fak. Histoloji ve Embriyoloji ABD Öğr. Üyesi

Ramazan İŞGÜDER

İhsan YILDIZ

Mehmet İŞCAN

ANILARIM

Ben birçok arkadaşımın sandığı gibi sadece hep İmam Hatip Lisesinde okumadım. Ben önce ortaokulu Merkez Ortaokulunda okudum. Orta üçüncü sınıfın yazında 1986 yılında trafik kazası geçirdim ben. Bu arada babamın çocukluk arkadaşı rahmetli Ali GÜNAY Hocam emekli olmuş Çanakkale'ye yerleşmiş ve Ramazan İŞGÜDER Hocamın Hicret kitap kırtasiyede Ramazan hocama yardımcı oluyormuş. Ki o yıllarda Hicret kitap kırtasiye İslami camianın en yoğun uğrak yeri idi. O yıllarda çok hizmet görmüş bir kitabeviydi. Bir gün babam oradan geçerken karşılaşmışlar hoşbeşten sonra sıra çocuklara gelince babam benden bahsetmiş. Ali hocam "Bu bizim dükkânın sahibi "Ramazan hoca İmam - Hatipte öğretmen senin oğlanı buraya aldırırım" deyince babamda akşam evde bize konuyu açtı. Konuyu açtı ama kızılca kıyamet koptu. Ben ve ablam istemem de istemem diye isyan ettik. Çevrenin ve televizyonların etkisiyle biz İmam - Hatiplerde ne acıdır ki falaka var diye biliyorduk. Çalığı filminden gördüğümüz gibi "caleyli calaceyli cumburleyli capcup" yapıyor zannediyorduk. O yüzden tepkimiz büyüktü. Babam "oğlum git bi Ramazan hocayla görüş bakalım" falan dedi. İstemeye istemeye Ramazan Hocamla

görüşmeye gittim birkaç gün sonra. Ramazan hocam bana "bizim okuldan mezun olanlar doktor, mühendis, vali, kaymakam oluyor hiç bişey olamazsan Arapça tercüman olursun" dedi. Ben o zaman "ohoooo ben hemen geliyorum." dedim.

Ramazan hocam hemen beni o zamanki her halde müftülükte vaiz olan bir Lütfü hocamız vardı Allah kendisinden razı olsun ona götürdü. Lütfü hocamızdan temel Arapça yazma ve kelime, fiil çekimleri öğrendim yani bir nevi hızlandırılmış kurs diyebilirim. Harun YURDAKUL, İsmail ÇEVİK, Ahmet ÇİÇEK arkadaşlarım da Celaleyn Tefsiri okumaya geliyordu Lütfü Hocaya. Müstakbel sınıf arkadaşlarımla da ilk orada tanıştım. Kur'an-ı Kerim için de küçüklüğümden beri hocaya gittiğimden fazla zorlanmadım. Merkez ortaokulunda orta üçte sınıfta kaldım o sene ve İmam Hatip'e orta üçten başladım. İmam Hatip Lisesine bir gittim hep bizim gibi insanlar, bizim köylerden arkadaşlar, mahalleden arkadaşlar sanki kendi evim gibiydi. Sınıflar desen Mehmet KAPLAN hocamızın tabiriyle "20-25 kişilik kolej gibi" derdi. Merkez ortaokulunda o yıllarda 45-50 kişilik sınıflarda okuduk.

İlk başladığım yıl da rahmetli Ali GÜNAY hocamın hafta sonları evine giderdim ve Arapça çalışırdık. Özellikle İsmail GÖÇEN, Mustafa GÖÇEN, Serdal TUNCAY arkadaşlarımla okul zamanında bile sabah namazında ve akşam-yatsı namazlarında Kocatepe camisine gider Adil ÖZER ve Ahmet GÜZEL hocalarımıza ezberlerimizi ve yüzünden okumamızı dinlettirir, hatalarımızı düzeltir, tecvit çalışmaları yapardık. Yazları da yine Ali GÜNAY Hocamızdan o yıllardaki birçok arkadaşımız gibi ben de emsile-bina-maksut, avamil-izhar ve Osmanlıca dersleri aldım. Adil ve Ahmet Hocamdan Kur'an, Fatih camii müezzini Salih BİLGİN hocamızdan talim dersleri aldım. Şimdi hepsi rahmetli oldular Allah gani gani rahmet eylesin.

Ben İmam Hatip Lisesinde meslek derslerinden hiç zorlanmadım. Yalnız lise 1 de yine sınıfta kaldım babam da *"hadi liseyi bari bitirsin"* dedi yine okula yolladı Allah razı olsun, annem-babam ve hocalarım sayesinde bugünlere geldik. İmam Hatip Lisesinde orta üçe başladığımda arkadaşlar beni sınıf başkanı yapmak istediler, kabul etmedim. Sonra lise 1'de sınıf başkanı yaptılar. Sınıfta aynı siyasi partiler gibi gruplarımız vardı, seçim için seçmenlerimiz vardı. Ben sınıfın hatta okulun en uzun boylularından olduğum halde sınıfın en kısa boylusu Ayfer ÖZCAN arkadaşımın öğretmeni masasının önündeki en ön sırada oturdum.

Bizim zamanımızda okulda birçok ilklere imza attık. Ortaokulda futbolda çok iyi bir başarı yakalamıştık. Lisede yine futbolda, hentbolda, uzun mesafe koşuda iddialı yarışlarımız vardı. Mesela okulda ilk defa bütün okulun huzurunda Edebiyat Öğretmenimiz Nuray ÖBEKÇİ nezaretinde münazara programını biz yaptık. 1991 mezunu arkadaşlar mezuniyet programı yaptılar ve tiyatro oynadık, bana da bir rol vermişlerdi. Bu tür etkinlikler o yıllar için fark yaratıyordu.

O yıllarda lise 2'den itibaren Cuma namazlarında ve ramazanda teravihlerde bütün öğrencilere program yapılırdı tatbikat için. Erkek öğrenciler Cuma namazı, teravih namazı kıldırırdı, ilâhî grubumuz vardı ilâhîler söylerdik. Kız öğrenciler vaaz programları ve

kadınlara yönelik başka programlar yapardı. Bir defasında hiç unutmam, İsmail ÇEVİK arkadaşımızın babası rahmetli Hüseyin ÇEVİK Hocamız Hamidiye Camiinde görevliydi. Hüseyin Hoca rahmetli çok güzel ezan okurdu ama teravih namazlarını da çok hızlı kıldırmasıyla meşhurdur. O yüzden bizi eleştirir *"siz çok ağır okuyorsunuz hocalarınıza söyleyeyim de size biraz arı yuttursunlar"* derdi. Yine bir Ramazan günü biz arkadaşlarla kendimiz organize olduk, Hamidiye camiine teravih namazı kıldırılmaya gittik. 4-5 tane arkadaşımız müezzinlik yaptı ilâhîler okudular ben de teravih namazını kıldırardım. Mehmet İŞCAN Hocamız da orada namazdaymış. Namazdan çıkınca bizi tebrik etti. *"maşallah Metin çok güzel kıldırдың teravih namazını, ne uzun ne kısa çok ta rahat kıldık"* dedi. İŞCAN Hocamız öbür gün okulda da bu olayı diğer hocalarımıza övgüyle anlatmış. O sene bana birçok meslek dersi ve kültür dersi hocaları da dâhil, bu olaydan dolayı sözlü notu olarak 10 verdiler. Bu türden olaylar insanı öğrencilik yıllarında mutlu eden ve motivasyonunu artıran olaylardı.

Aslında benim durumum birçok kişi açısından örnek alınacak ibret alınacak bir şeydi. Sonradan İmam Hatip Lisesi'ne geldim ve başladım. O yıllarda İmam Hatip Lisesi 7 yıldır. Ortaokul 3 yıl lise 4 yıldır. Ben orta 3'te geldiğim halde 7 yılda ancak bitirdim ama mücadeleyi bırakmadım. Benim geldiğim yıl benimle birlikte gelen 5-6 arkadaş vardı. Birkaç yıl içinde onlar hepsi bırakıp gittiler. Hiçbir zaman İmam Hatip Lisesinde okuduğumdan dolayı pişmanlık duymadım. Yorulduğum, zorlandığım zamanlar mutlaka oldu ama hiçbir zaman bıkmadım, usanmadım, pişmanlık duymadım. En büyük mutluluğum da çocuklarımla annesi sevgili karımı burada tanıdım ve evlendim.

İyi ki İmam Hatip Lisesi'nde okumuşum.
02.03.2022

Tarassut Dergisi Yazar Buluşmaları

Değişen-gelişen-dönüşen dünyada gençlerin ne kadar etkili olduğunun bilincinde ve farkında bir okul olarak üzerimize düşeni yapmak en temel görevimizdir. Ayrıca gençlerin ne kadar büyük bir kültür ve medeniyet birikimine mirasçısı olduklarının farkına varma, bu birikimi kendinden sonrakilere emanet etme şuurunu kazandırma sorumluluğumuz vardır. Bu nedenle gençlerimizin kendilerini en iyi şekilde ifade edebilmeleri, yeteneklerini geliştirmeleri ve yapabildiklerinin / başarabildiklerinin sınırlarının çok ilerisinde bir donanıma sahip olduklarını görmelerini sağlamak amacıyla imkân-fayda-sonuç düzleminde en verimli edebiyat-kültür-sanat faaliyetlerini yürütmekteyiz.

Gençleri; kültür, tarih, medeniyet ve edebiyat alanlarında konusunda uzman kişiler, tanınmış gazeteci, yazar ve şairlerle tanıştırmak ve onların tecrübe / birikimlerinden istifade etmeleri için buluşmalar sağlamak; gençlerin kendilerini ifade etme yeteneklerini artırarak sorumluluk bilinçlerini en üst düzeyde geliştirmek, organizasyon düzenleme ve iştirak etme yeteneklerini olgunlaştırmak en temel amaçlarımız arasındadır.

Yukarıdaki amaçlar çerçevesinde öğrencilerin yazmış oldukları hikâye, roman, şiir gibi çalışmaların kitap haline gelmesini sağlamak; böylece eserlerinin basım ve yayım sürecine tanık olmaları ve bunu tecrübe etmeleri için çalışmalar yürütüldü.

Bu kapsamda geçmiş yıllarda öğrencilerimizin çalışmaları kitaplaştırıldı ve Tarassut adlı bir okul dergisi çıkarıldı. Tarassut dergisi kısa sürede sıradan bir okul dergisinin ötesine geçerek büyük ve nitelikli bir topluluk haline geldi. Okuma ve kitap müzakere ekipleri oluşturularak düzenli olarak çalışmalar yapıldı ve yazar buluşmaları gerçekleştirildi. Şu ana kadar 10 sayısı yayınlanan Tarassut Dergisi sıradan okul dergilerinin çok ötesinde bir kaliteye sahiptir. Tüm yazılar öğrencilerin kendi

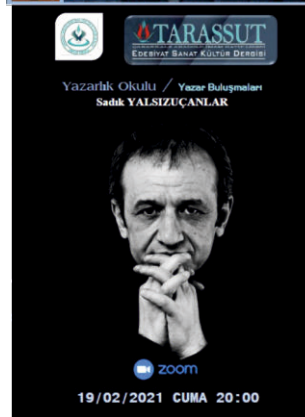
şiir, makale ve röportajları olup alıntı asla intihal yoktur. Yaz aylarında da derginin çıkarılması noktasında hazırlıklarımız devam etmektedir. Bununla beraber bir **Vizyon Çalıştayı** gerçekleştirdiğimizi tekrar etmeliyiz.

Tarassut ekibimiz Diyanet TV'de yayınlanan "Hatibin Kum Saati" adlı münazara yarışmasına katılmış ve haftalar süren yarışma sonucunda 18 Nisan 2020'de Türkiye 2. si derecesi almıştır. Ayrıca dergimiz 5 Ocak 2021'de ÖNDER 5. Kültür Sanat Ödülleri programında "Yılın Okul Dergisi" ödülüne değer bulunarak ulusal düzeyde rüştünü ispatlamıştır.

Böylece edebiyat ve kültür alanında yetkin kişiler ve mahfiller arasında tanınmaya başlamıştır.

Yaptığımız araştırmalarda ilimizde böyle bir çalışmanın olmadığını tespit ettik. Ülke genelinde ise çok az sayıdaki bazı okulların "Okur-Yazar Buluşması" adı altında bir yılda birkaç çalışma yaptıkları görülmektedir. Bizim bu çalışmamızı diğerlerinden farklı ve orijinal kılan;

- Uzaktan eğitim sürecinde beş ay içinde yirmi dört yazarla buluşulması,
- Bir öğrenci ekibi tarafından belirlenen yazarın hakkında internet taramasının yapılması, kitaplarının alınıp okunduktan sonra sorulacak soruların çıkarılması ve yine öğrenciden oluşan bir moderatör tarafından görüşmenin gerçekleştirilmesi,
- Bu sayede kitap okuma çalışmasından çok bir bakıma "yazar okumaları" gerçekleştirilmesi,
- Görüşme kayıtlarının öğrenciler tarafından yazıya dökülmesi ve Tarassut dergisinde yayınlanarak yazar buluşmalarının etkisinin daha geniş kitlelere yayılması
- Derginin dizgi, tasarım ve baskısının okulumuzda yapılmasıdır.

Projemizin hedef kitlesi; okulumuzda eğitim öğretim gören 14-18 yaş arasındaki 319 öğrencimiz ile üniversitelerde eğitim gören son iki yıl önce mezun olan öğrencilerimizdir.

Başlangıçta özgüven eksikliğinden ve okuma, anlatma, yazma alışkanlığı kazanamamış olan öğrencilerimiz projeye dâhil olduktan kısa süre sonra bu alanlarda ciddi mesafelerin kaydettiğine şahit olunmuştur.

Dergimizin 7. Sayısında 9. Sınıf öğrencisi Hilal DURMAZ'ın "Kitapların Dünyası" başlıklı yazısındaki duygu ve düşünceleri projemizin girdi ve çıktısı arasındaki farkı anlatan örneklerden sadece biridir.

"... Kendi adıma zaman yönetiminin önemini keşfedeli daha dört ay oldu. Bu dört ay içinde benim için nelerin değiştiğini bilemezsiniz. Kendimi acayip derecede geliştirdiğime inanıyorum. Bazı insanların hatta akrabalarımın dahi benimle dalga geçtiği olur bu konuda. Bayramın birinci gününü büyüklerin sohbetinden sıkıldığım için bir kenara geçip kitabımı okurken bana, "bayram gününde barı okuma" denildiğinde fark ettim bunu. Sosyal medyaya girip dolaşabiliyordum ama ben kitap okumak için zaman yarattım. Kimse bize gelip, "kalk bakalım bu gün için sana ayırdığımız kitap okuma zamanı geldi" demez. O zamanı elde etmek ve değerlendirmek bizim elimizde."

Projenin gerçekleşmesi aşamasında öğrenciler hiçbir maddi yük altına sokulmamış, basılan kitap masrafları Gençlik ve Spor Bakanlığının Hibe Desteği ile diğer masraflar ise sponsorlar ve

Okul Aile Birliğimiz tarafından karşılanmıştır.

TARASSUT DERGİSİ "YAZAR BULUŞMALARI" KAPSAMINDA NELER YAPILDI?

Tarassut Dergisi / Yazar Buluşmaları çerçevesinde geçen yıl 8 buluşma gerçekleştirilmiş, buluşmaların birinde 1 öğretmenimiz moderatörlük yapmıştır.

Bu yıl ise 24 buluşma gerçekleştirilmiştir. Buluşmalarda Tarassut Ekibinin moderatörlük yaparak özgüvenlerinin ve kitlesel programlarda rol alabilecek kapasitelerinin geliştirilmesi de hedeflenmiştir. Bu yılki buluşmalar içinde 16 öğrencimiz ve 8 öğretmenimiz moderatörlük görevi üstlenmişlerdir. Böylece proje içinde 40 öğrencimiz, 5 öğretmenimiz fiilen rol almışlardır. Bu sayı okulumuz öğrencilerimizin % 09,40'üne öğretmenlerimizin ise % 15.15'ine tekabül etmektedir.

Moderatörlük yapanlar ve soru ekibi içinde yer alan öğrencilerimiz röportajların ses kayıtlarının çözümünü de yapmışlar ve Tarassut Dergisinin çeşitli sayıları içerisinde yayınlanarak buluşmadaki konuşmaların daha geniş kitlelere yayılmasını sağlamışlardır.

Fiilen moderatörlük görevi üstlenmeyip soru ekibi içerisinde yer alan 17 öğrencimiz vardır.

Fiilen moderatörlük yapan öğrencilerimize bir yıllık "Genç Dergisi", soru ekibinde yer alanlara da "Geçerken Dergisi"

aboneliği hediye edilmiştir. Böylelikle Tarassut ekibinin tatilde de okuma, araştırma, düşünme ve yazma alışkanlıklarının artarak devam etmesi, istek ve yeteneklerinin geliştirilmesi, önümüzdeki yıla daha zinde, hazırlıklı ve donanımlı girmeleri hedeflenmiştir.

Yapılan seminerler Zoom programı üzerinden 2 ile 5 oturum arasında yapılmış, en az 25 en fazla 100 kişilik katılımlar gerçekleşmiştir. Tarassut Dergisi, 1 sayısı 2019, 2 sayısı 2020, 6 sayısı 2021, 1 sayısı 2022 yılında olmak üzere toplam 10 sayı çıkarılmış olup 2 sayının da yıl içinde çıkarılması planlanmaktadır.

KISA VADEDE HEDEFLERİMİZ:

Haziran ayı içerisinde “Şiir Atölyesi” başlatılmıştır. Bu çalışmayla şiire merak ve istidadı olan öğrencilerimizin yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Bu zamana kadar dergimizde yayınlanan ve 2021 yazı sonuna kadar yayınlanacak olan 30 civarındaki röportaj derlenerek 2021-2022 eğitim öğretim yılı başında kitap olarak çıkartılacak ve yeni gelen öğrencilerimize armağan edilecektir.

Haziran 2021 ayı içerisinde yazar grubumuz ile Kilitbahir, Kızılay ve Troya Müzeleri gezisi, piknik ve toplantılar yapılarak grubun kaynaşması sağlanacak ve gelecek yılın planlaması yapılacaktır.

Yaz sezonu içerisinde yazar grubuna okuma ve yazma görevleri verilerek hem gelecek yıla materyal biriktirilecek hem de grup dinamik ve zinde tutulacaktır.

Edebiyata meraklı olup mezun olacak öğrencilerimizin irtibatlarının devam ederek yeni gelen öğrencilerimize ışık olabilmeleri ve usta-çırak ilişkisinin devam etmesi böylelikle projenin sürdürülebilirliği sağlanacaktır.

Okul içerisinde dergi ekibinin toplanacağı, edebi sohbet ve müzakereleri yapacağı “Tarassut Bahçesi” adında bir bölüm tasarlanmış olup, dönem başında hazır hale getirilmiştir.

2019-2020 YILINDA YAPILAN YAZAR BULUŞMALARI

Prof. Dr. Aytaç AÇIKALIN, Prof. Dr. Bekir KARLIĞA, Prof. Dr. Memmet İSMAİL, Halit BEKİROĞLU, Hüseyin ŞAHİN, Recep KOÇAK, Talha GÜLÖREN, Yavuz Bülent BAKİLER

2020-2021 YILINDA YAPILAN YAZAR BULUŞMALARI
2021-2022 YILINDA YAPILMASI PLANLANAN YAZAR BULUŞMALARI

Mücahit GÜLTEKİN, Cumali SEVER, Ahmet TEZCAN

Özetle “Yazar Buluşmaları” bir okula göre oldukça lüks ve üst düzey bir proje olup âdeti “okul içinde okul” mahiyeti taşımaktadır. Bu sebeple, “oku, yaz, anlat” diye sloganlaştırdığımız “Tarassut Dergisi, Yazar Buluşmaları, Oku-Yorum, Okur-Yazar, Anadolu Mektebi, Hatibin Kum Saati” gibi okuma eksikli projelerimizde yer alan öğrencilerimiz ikinci bir diplomayı hak etmektedirler. Doğru yoldayız, doğru yol arkadaşlarımız var, azık torbamız da ağzına kadar dolu. Öyleyse yolculuğumuz devam ediyor.

SN	TARİH	YAZAR	KONU	MODERATÖR
1	28.10.2020	Faruk ÖNDAĞ	Başarı ve Motivasyon	İclal YILMAZ
2	18.12.2020	Sıtkı ASLANHAN	Hayata Gülümse	Hüseyin ŞENGİL
3	1.01.2021	Erhan AKHAN	Tarihi Roman	Elif GÜNAY
4	6.01.2021	Aydın HIZ	Tasavvufi Roman	Bahar MUTAF
5	15.01.2021	Abdurrahim KARADENİZ	Kültür ve Edebiyat	M. Sündüs CEYLAN
6	22.01.2021	Adem TURAN	Şiir ve Edebiyat	Sermin EMRE
7	27.01.2021	Doç. Dr. Olgun KÖZLEME	Kültür ve Medeniyet	Erkan ÖVÜÇ
8	4.02.2021	Erol ERDOĞAN	Kültür ve Edebiyat	Halime Nisa ÇİMEN
9	12.02.2021	Ali Erkan KAVAKLI	Kültür, Başarı ve Motivasyon	Abdülşamet ÖZDEMİR
10	19.02.2021	Sadık YALSIZUÇANLAR	Edebiyat, Tasavvuf, Roman	Fatmanur TAŞKIN
11	26.02.2021	Hüseyin AKIN	Kültür ve Edebiyat	Enise BECİT
12	1.03.2021	Mehmet Rıza AYZAZ	Gökyüzüne Bakanlar	Nidanur ÖZMEN
13	5.03.2021	Ali AYÇİL	Şiir ve Edebiyat	M. Sündüs CEYLAN
14	12.03.2021	Ekrem AYTAZ	Çocuk Kitapları, Müzecilik	İzzet Mensur ALKAN
15	19.03.2021	Dursun Ali TAŞÇI	Kültür ve Fikir	Müberra DURAN
16	26.03.2021	S. Ragıp YAZICILAR	Dergicilik, Gençlik	Hilal DURMAZ
17	2.04.2021	Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ	Tasavvuf ve Edebiyat	Melike İÇER
18	8.04.2021	Prof. Dr. İrfan TERZİ	Anı, Bilim	Bahar MUTAF
19	12.04.2021	Şükrü KABUKÇU	Ramazan ve Gençlik	Hüseyin ŞENGİL
20	13.04.2021	Nermin KESELİ USTABAŞI	Ramazan ve çocuk	Gülsüm DOKUZ
21	22.04.2021	Doç. Dr. Gürkan ERGEN	Ramazan ve Çocuk Psikoloji	Serpil KALKAN
22	23.04.2021	Saliha ERDİM	Ergen Psikolojisi ve Aile	Yasemin KÖKLÜ
23	30.04.2021	Nermin TAYLAN	Tarih	Hüseyin ŞENGİL
24	2.07.2021	Dr. Coşkun YILMAZ	Kültürümüz Kimliğimiz	Erkan ÖVÜÇ

lâf-ü güzâf

Dedem "*Seher vakti gözlerini açan herkes bir yağmur sesi duyar. Pencerenin dışından değil, insanın içinden gelir bu ses. Melekler geceleri dua edip değişmek isteyenlerin içine temiz bir yağmur yağdırır*" derdi. "*İnsanın ihtiyacı olan şey dünya eşi değil, muhabbet eşidir kızım. Ve sır Seher vaktinde bir vakitte saklıdır.*"

Evet, yeni bir kelime daha. "Lafügüzaf"... Boş sözler, lüzumsuz konuşmalar demek.

Çok beğendiğim bir sözüdür, "*Def-i mazarrat celb-i menafiden evladır*" yani zararları terk etmek, faydalara talip olmaktan iyidir.

Bir defasında "*kadirşinas*" ne demek diye sormuştum kendime. Değer bilen, halinden anlayan, sırrını anlatırken elli kere düşündürmeyen, vakti gelince seni üzmesinden korkmadan kıymet bilen dost anlamına gelirmiş. Öğrenmiş olduk.

Edep...

"*Yürüdüğümüz yolun zemini güzel ahlâktır ve sahip olmamız gereken ilk şey edeptir*" derdi babam. Yaşlılarla sohbet ederken işittim. Bizden birkaç nesil önce yaşayan insanlar birbirlerine "*kapıyı kapat*" dememiş. Allah kimsenin kapısını kapatmasın diye "*kapıyı ört*" ya da "*sırla*" denilirmiş. Kapı hızla örtülmezmiş. Hafifçe sessizce örtülürmüş. Lâmbayı, mumu elektriği söndürmek sözü, edebe aykırı bulunmuş. Allah kimsenin ışığını söndüremesin diye "*Lâmbayı dinlendir*" ya da "*sırla*" denilirmiş. Hızlı konuşmak, birisi konuşurken sözünü kesmek yahut bir başkasıyla konuşmaya kalkışmak, gizli konuşmak, kulağa bir şey söylemek, işaret etmek bütün bunlar edep hariciymiş.

Gezerken bile ayak sesi duyurmadan basılmış yere. Yerin de canı var ve bizi başının üstünde taşıyor diye düşünürlermiş. İnanılır gibi değil ama değil mi? Ne büyük bir incelik. Kapıdan içeriye girilirken hele dışarıya çıkılırken sırt üstü dönülmezmiş.

Bu yüzden ayakkabılar da içeriye doğru değil, geriye doğru çevrilirmiş. Ayakkabıyı dışa çevirmek "*Git bir daha gelme*" anlamına gelirmiş çünkü. Uyuyan kişinin uyandırılması gerekirse hafifçe yastığına dokunarak "*Agâh ol erenler*" denilirmiş, ancak böyle uyandırılmış insan. Yatan yastığını öpüp yorganiyla da görüşerek yani üste gelen ucunu öperek sağ yanına yatarmış. Kalkarken de öyle kalkarmış. "*Seninle uyudum bana hizmet ettin*" anlamına gelen bir teşekkür sunarmış. Bir şey alınır verilirken mutlaka onunla görüşülür, yani hafifçe bir yanından öpülür yahut öpülür gibi dudağa götürülürmüş. Gülerken kakhaha atmak edebe aykırı bulunmuş. Olur, olmaz her şeye evvah değil, bol bol eyvallah denilirmiş. Ne güzel değil mi?

Dua...

Soruyorum insanlara, hayatı sürdürmek için en büyük ihtiyaç ne diye . Güneş diyorlar bana, su, hava ve de para... Oysaki hiç tükenmeyen ve bitmeyen neydi?

Duaydı. Dua ne büyük bir zenginlikmiş. Her dert vurduğunda daha iyi anlıyorum. İsteyin diyor Rabbim "*İsteyin ki vereyim. Sabredin ki dualarınızdan daha fazlasını vereyim*". Öğrendim ki ihtiyacımız olan tek şey samimiyetti. Korkan değil, seven insan samimî olabilirdi.

"*Bilmiyorum*" cümlesini kullanan ne kadar az kaldı bir bak etrafına. "*Söz ola kese savaşı, söz ola kestire başı*" der eskiler. Ne güzel de söylerler. Sözü söylemeden tartmak gerek. Dilden çıkan söz ok gibidir. Bir daha geri almak kolay olmaz. Sözün özün olsun. Yüreği sevmek, denizi sevmek gibidir.

Bilgisayarı bile kurarken fişten çıkarmamak, bağını kesmemek gerekir. Bu yaşımda kendime dikkat etmezsem hamuruma yanlış malzeme karıştır, ileride zehirli bir lokmaya dönüşmüş olabilirim. Onun için bazen insanlardan uzaklaşmak lazım.

Özellikle de bizi lüzumsuz işlerle oyalayanlardan....

Mustafa Kutlu Eserlerinde

samimiyet

Mustafa Kutlu denildiğinde aklınıza ne geliyor? Eminim ki birçoğunuzun aklına samimiyeti geliyor. Ben de kesinlikle sizlerle aynı fikirdeyim. Mustafa Kutlu'nun Anadolu insanını iyi gözlemlediği, gerçekten iyi tanıdığı inkâr edemeyeceğimiz bir gerçek. Bunu eserlerinde gerek kullandığı dil ile gerekse seçtiği karakterler ile çok bariz görüyoruz. Aslına bakarsanız samimiyetinin önemli bir kısmını buna bağlamak oldukça mümkün. Çünkü fazlaca yakından tanıdığı Anadolu insanına kendini nasıl sevdireceğini iyi biliyor sevgili yazarımız.

Samimiyetinin en açık örneklerini okuyucuyla konuştuğu hatta zaman zaman kızdığı satırlarda sıkça görüyoruz. Bu konuya **“Hüzün ve Tesadüf”** kitabındaki şu alıntıyı örnek verebiliriz. **“Aydınlık bir yüz gördüğümüzde ilk aklımıza gelen cümle “sırıltma lan” oluyor.”** Bu tarz ifadeleri samimiyetimizin bulunmadığı bir insanın bize kullandığını düşünürsek kafamızda şimşekler çakmaya başlar muhtemelen ancak yakın samimî bir dostumuzdan duyduğumuzda çokta takılmayız.

İşte Kutlu için de bu böyledir. Onun üslûbunu anladığınızda onunla, kitaplarıyla arkadaş oluyorsunuz. Bu tarz sözler çirkin olmaktan çıkıp onun samimiyetini, rahatlığını gösteriyor. Ya da yine bir başka örnek olan **“İyiler Ölmez”** kitabındaki **“Umudunu kaybetmeyeceksin arkadaş. Kaybettin iş bitti.”** Cümlesindeki samimiyeti, bir yazar olarak değil de içimizden biri gibi bizimle konuşmasını, bir arkadaş gibi tavsiye veriyor oluşunu fark ettiniz mi? Bunların yanında yine başka bir kitabında Abdullah adlı karakterine **“Apo”** şeklinde seslenişi ve bunun gibi daha yüzlerce örnek saymak mümkün. Kendi aramızda konuşurken kullandığımız bu gibi kelimelere yazarların eserlerinde pek yer verdiğini görmüyoruz. Genelde özenle seçilmiş süslü,

sanatlı anlatımları görüyoruz. Ancak Mustafa Kutlu'nun içinde samimiyeti barındıran hikâyelerinde bu tarz söylemlere rastlamak çok olası bir durum. Bu basit bir anlatım gibi görünüyorsa bile aslında tüm samimiyeti bu doğallık ve sadelik sağlıyor.

Kendisi de bir röportajında şöyle söylemiş. **“Genel olarak hayatta bağlı kaldığım prensiplerden en önemlisi samimi olmaktır. Kitaplarımda da samimiyim. Bu samimiyet benden okurlara geçiyor sanıyorum.”** Evet, kesinlikle bu samimiyet okurlara geçiyor. Masasını alıp bir köşeye çekilmeden köy kahvesinde yazıyor oluşunun tadı; “mış” gibi yapmayıp kendini içinden hiç soyutlamadığı Anadolu insanının dertlerini, hislerini yansıttığı hikâyelerinin gerçekliği bütün bir samimiyeti göstermiyor mu sizce de? Ya da hayatımız da Tahir Sami Beylerin, Enginlerin, Doktor Feritlerin, Süheylaların, Zinnurelerin bu kadar yeri oluşu bunun kanıtı değil midir?

Bir başka değinmek istediğim husus da kitaplarına kendinden bir şeyler ekliyor oluşu. Buna örnek verecek olursak en yerinde örnek **“Arka Kapak Yazıları”** ve **“Uzun Hikâye”** kitaplarında yer verdiği tren olur. Kendi hayatında da yeri olan tren gibi, sevdiği çiçeklere ve kuşuna da yer vermiştir aynı zamanda. Bu da aslında okuyucuyla arasının ne derece şeffaf olduğunu ve bu şeffaf oluşun aradaki samimiyeti de oldukça güçlendirdiğini gösteriyor.

İncecik kitaplarda bizden birilerinin koskocaman hikâyelerine şahit oluyoruz. Aslında hikâyeler bir yol ve biz okuyucular bu yolun yolcuları çok yakından tanıdığımız samimiyetini fazlaca hissettiğimiz o karakterler ise yol arkadaşlarımız. Okumalarımız ise bu tanıdığımız insanlarla geçirdiğimiz samimi birer yolculuk.

Mustafa Kutlu Eserlerinde

Üslûp

Mustafa Kutlu'nun kitaplarında kullandığı üslûp denemelerinde ve hikâyelerinde farklıdır. İlk olarak denemelerinden bahsedecek olursak denemelerinde konuşma ve anlatma diline olana çok yer veriyor. Aklındaki bütün fikirlerini ve düşüncelerini dökmüştür. Örneğin Vatan Yahut Internet kitabından Kara Toprak denemesinden Komutan ile asker arasındaki konuşmada sanki yaşanan olayı anlatır gibi sürükleyici bir anlatım tarzı vardır. Genel olarak akıcı olan bu denemeleri bazı alıntılarla desteklenmiştir. Yine Kara Toprak denemesinde de Aşık Veysel'den "**Benim Yârim kara Topraktır**" sözünü almıştır. Aynı zamanda memleketimizin ve vatanımızın bazı sorunlarından ve sıkıntılarından bahsetmiştir.

Bu denemelerinde dikkat çeken özelliklerinden bazıları az sözle çok şey anlatması ve bunun alıntılarla süslemesidir. Ayrıca denemelerinde güncel konu ve sorunları bahsetmesi güncelliğin ön plânda olmasını sağlıyor. Hikâyelerine gelecek olursak Kutlu hikâyelerinde ise genel olarak akıcı bazı hikâyelerinde ise parça parça bir anlatım vardır. Bu da hikâyelerini daha özel ve farklı kılan özelliklerindedir. Örnek verecek olursak "**Uzun Hikâye**" kitabında Sosyalist Ali'nin eşinle evlenip de trenle, bir vagon evindeki hayatına, çok net ve gayet akıcı gitmiş ve olayı daha düzenli bir şekilde anlatmıştır. Bu kitabın sinemaya dökülmesinde de önemli bir rol oynadığını düşünmekteyim. Ama bazı hikâyelerinde ise daha yoğun ve derinlik içinde yazdığı hikâyeleridir. Yine kitaplarından Bu böyledir kitabında ise daha yoğun bir anlatım vardır. Bu kitapta en baştan olayları sırasıyla anlatmaya

başlamış fakat sonunda hiç beklemeden bir sonla bitirmiştir. Kutlu bazı kitaplarında daha özellik ile diğer yazarlardan daha farklı bir şekilde bitirmiştir. Bu Böyledir de kitabı sonsuza gidecek ve yeni bir rüyaya uyanmış gibi bitirmesi yine üslûbundaki bazı farklılıklardandır. Mustafa Kutlu "**Nur**" adlı kitabında ise yine gayet akıcı giden ve bazı konuları bağlaştırmaları iyi kullanmıştır. İlk başladığını sadece bir kadının iş, hayatında yolda karşılaştığı bir zenci çocuğun kendi hayatını değiştirmesine sebebiyet veren ve gerçekten hakikatin peşinden koşmaya niyetli ve onu sürekli bir yerlerde arayan ve birbirlerine sevgilerini söyleyemeyen iki insanın nerede tanıştıklarından onun kardeşine sağlığına kavuşturup ve yine hiç beklemeden bir sonla biten bu hikâyede çok keyif alarak okunacak ve akıcı bir şekilde olayların düzenli gitmesiyle oluşan bir hikâyedir.

Son olarak "**Sır**" kitabında tek başına bir hikâyeyi oluşturmaları ama aynı zamanda bir bütünün parçaları şeklindedir. Yapboz gibi parçalıyorsun parçalıyorsun ama en sonunda yine birleşiyorlar. Mustafa Kutlu birçok eserinde insanı konu alıp onun yaşadıklarından bir şeyleri çıkarıp aslında doğrunun ne olduğunu bize anlatmıştır. Birçok eserinde özellikle hikâyelerinde akıcı rahat okumanın yanında karışık bir anlatımdan uzaktır. Böyle bir anlatı okuyucunu rahat okumasını sağlıyor.

Kısaca şöyle özetleyecek olursak Mustafa Kutlu az söz ile çok şey anlatmış ve bunları doğrudan hedef kitleye ulaştırmıştır. Yani bizlere.

Mustafa Kutlu Eserlerinde

KAHRAMANLAR

Kutlu'nun eserlerinde kurguladığı karakterlerin halktan, içimizden insanlar oluşu okurken empati kurup adeta yaşamlarında birer parça edinmemizi, onları benimsememizi sağlıyor. Eserleri okurken her bir karakteri yaşıyorsunuz adeta, kimi zaman **“Rüzgârlı Pazar”**da kalem pil satan minik **“Duran”** oluyorsunuz, kimi zaman ördüğü şapkaları, eldivenleri satan **“Şapkacı Bacı”**ya da gözleri görmeyen Cesur'un yine gözleri görmeyen Nimet'le olan aşkının saf ve masumluğunu yaşıyorsunuz.

Karakterler yaşadıkları onca şeye rağmen hayata tutunmaya çalışan, hedefleri, amaçları uğruna ömür vermiş, genellikle zor hayat şartlarına sahip insanlar. Asıl mesele ise tüm bu zorluklara rağmen umut içerisinde bir hayat sürdürmeye devam etmek. Kahramanların ortak noktalarından biri umutlarını kaybetmeden yaşam mücadelelerini sürdürmeye devam etmeleri. Amaçlarının, hayallerinin, hedeflerinin peşinden koşan azimli ve kararlı insanlar olmaları. Bunun en güzel örneklerinden biri de **“Ya Tahammül Ya Sefer”** eserindeki **“Murat”** karakteridir. Bu kitapta dava etrafında şekillenmiş olan 4 kişilik bir arkadaşlıktan bahsedilmektedir. Bu arkadaşlardan üçü dünya menfaatleri uğruna davadan vazgeçmiş, kendilerine farklı hayatlar kurmuşlardır. Üç karakterden biri davanın en yılmaz savunucusuyken gün gelir bakan olur. Bir diğer karakter akademisyen hatta ünlü bir profesör olur. Maalesef bir zamanlar savundukları her türlü manevi değeri ayakları altına alır. Yedikleri müptezel hayatı kendileri yaşamaya başlarlar. Yani dava savunuculuğu paramakam-şöhret sahibi olana kadar sürer sadece. Bu konuda bir diğer örneği ise **“Tahir Sami Bey'in Özel Hayatı”** kitabında görüyoruz, Sami Bey yıllarca okuma tutkusunun peşinden gitmiş kitaplar, yeni bilgiler, yeni dünyalar biriktirmiş biriktirdiği bu kitaplar ailesiyle arasını bozacak dereceye gelince de kitaplarını seçip evi terk etmiş, ofisinde kitaplarıyla kendine yeni bir yaşam kurmuştur. İşte Kutlu'nun eserlerinde kahramanların ortak noktalarından biri de budur, kendilerini bulmadan önce yaşamlarında büyük değişiklikler meydana gelmesi, yaşam alanlarının, çevrelerinin değişmesi, hayatlarına birilerinin girmesi veya çıkması. Bazen hayatımızda büyük

değişiklikler meydana gelir, yaşamımız değişir eski hayatımızdan izler ararız bulamayız, her şey alt üst olmuş gibi hissederiz. Ama belki de bir şeylerin düzelebilmesi için bir şeylerin bozulması gerek, yeni bir bina yapmak için eski ama hatırası olan o güzel binaların yıkılması gibi. Belki de kendimizi bulabilmemiz için önce kaybetmemiz gerek. Kahramanlarda başta bu bilince sahip değilken zamanla bir şeylerin olması gerektiği gibi olmadığının, kendilerini bulmanın zamanının geldiğinin farkına varmışlar ve bu yolda ilerlemişlerdir. Örneğin, **“Yoksulluk İçimizde”** eserinde **“Süheyla”** ve **“Engin”** arasındaki ilişkiden sonra Süheyla'nın değişiminden bahsedilmektedir. Süheyla Engin'in nişanlanacağını öğrenmesiyle çokça düşünür ve maneviyata yönelir daha sonra durumlar değişse bile Süheyla artık Engin'i düşünmez.

Eserlerin ilk bölümlerinde hatta neredeyse son bölüm dışındaki tüm bölümlerde karakterlerden, karakterlerin iç dünyalarından, yaşamlarından bahsediliyor. Son bölüme geldiğimizde ise bu karakterlerin bize anlatılış amacının farkına varıyoruz. Önceki bölümlerde tanıdığımız, yaşamları hakkında bilgi sahibi olduğumuz karakterlerin hayatları son bölümlerde keşif oluyor. **“Bu Böyledir”** eserinin ilk bölümlerinde Süleyman'ın geçmiş yaşamından, hafızlık hocasından, sevdiği Zinnure'den, dayısı Rafet'ten kısacası hayatı ve hayatını etkileyen insanlardan bahsediliyorken son bölümde ise asıl olayı anlatılıyor.

Eserlerde; farklı hayatlara, yaşamlara, farklı dünyalara sahip karakterler birlikte yepyeni bir hayat kuruyorlar. Hayatta da bu böyle değil midir? Birbirinden bağımsız farklı evlerde, farklı ailelerde apayrı dünyalarda yetişmiş apayrı insanların hayatları bir noktada keşif olur. Birlikte yepyeni bir yaşama başlarlar. Ve hepimizin kırık yanını eksik yönünüzü başka bir kırılmış kalp tamir eder.

Aslında hepimiz farklı renklere, farklı desenlere, apayrı şekillere sahip birer yapboz parçası gibiyiz. Bir gün o eşsiz parçalar bir noktada birleşip bir bütünü oluşturuyor, farklı hayatlar birleşip tek bir parça oluyor.

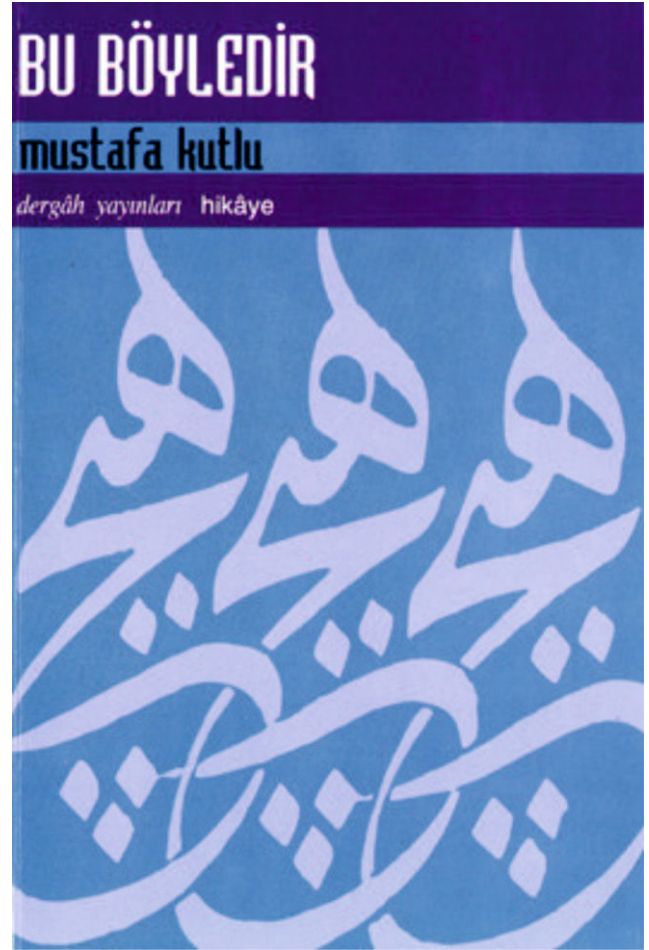
Mustafa Kutlu Eserlerinde

BİTİRME ŞEKLİ

Hayatım boyunca çok fazla kitap okudum. Birçok yazar gördüm. Ama daha önce hiç Mustafa Kutlu gibisini görmedim. Hiç böyle bir üslûp görmedim. İnsanı çok garip hissettiriyor. Kitaba ilk başlanıldığında her şey çok güzel gidiyor fakat bir süreden sonra kişiyi sıkıya başlıyor. İçin için kitabı bırakmak istiyorsunuz. Bunu galiba en büyük nedeni bazı kitaplarında bölümler arası konu farklılıkları. Bu sebep birçok kişi için kitabı yarım bırakma sebebi olabiliyor. Bizler beynimizi çok fazla tembel bırakmışız. Yıllar boyunca her zaman bize beynimizi fazla yormayacağımız kitaplar verildi ve bizde gayet halimizden memnun bir şekilde bu kitapları okuduk. Yıllar sonra bir tane kitap geliyor ve bize “Hayatın boyunca hep aynı kalıpta kitaplar okumuş olabilirsin ama seni o kalıplardan kurtaracağım.” Dediğinde dogmatik düşünen biz ve beyinlerimiz tarafından bu düşünce çokta sağlıklı karşılanmayacaktır elbet. Böyle bir kitapla karşılaşınca beynimiz insana direktman kitabı bırakmasını emreder zaten. Birçok kişi de beyninin bu emri vermesini beklemektedir zaten. Hemen kendisine emredileni yapar. Beynimizin bize yaptığı küçücük oyun hem bizi konfor alanımıza döndürür hem de dünyaya ve birçok şeye at gözlüğü ile bakmamıza yardımcı olur. Oysaki kitaplarda ve dünyada birçok şey kalıplarının yıkılması için bizi beklemektedir. Gerek yetiştiriliş şekli gerekse ortam hatta en büyük engel beynimiz bizim bunları yapmamızı engeller.

Neyse ki hiçbir engeli tanımadın ve kitabın sonuna geldin. İşte asıl hediye seni orada bekliyor. Mustafa Kutlu'nun kitaplarında belki de en çok etkilediğim şey kitapların sonu. Bazen hiç beklemediğin olaylar gerçekleşiyor bazen de seni belki de saatlerce düşündüren olaylar. Kitapların sonu beni fazlasıyla etkiliyor. Şimdi size Mustafa Kutlu'nun birkaç kitabından ve kitapların sonlarından bahsedeceğim. İlk bahsedeceğim kitap Eda arkadaşımın da bahsettiği “Tahir Sami Bey'in Özel Hayatı”

Mustafa Kutlu İstanbul sokaklarını keşfe başlar. O sırada bir tane binayı görür, ilgisini çeker ve içeriye girer. Binanın içerisine girdiğinde Eşref Bey ile tanışır. Eşref Bey, Mustafa Kutlu'ya binayı gezdirir. O sırada Tahir Sami Bey ile karşılaşılır

ve sohbet etmeye başlarlar. Bu sohbetlerden büyük zevk alan Mustafa Kutlu Tahir Sami Bey'in hayatını yazmayı teklif edince, reddedilir fakat bunun sadece bir kurgu olduğundan bahsedilince kabul görür. Tahir Sami Bey'in iki tane ablası vardır. Birinin adı Nebahat, diğerinin ise Nurhayat'tır. Nebahat küçük yaşta merdivenlerden düşünce sakat kalır ve evin oteritesini eline geçirir. Tahir Bey askere gider bu süre zarfı içerisinde babası hastalanır ancak cenazesine yetişebilir. Tahir Sami Bey devlet dairesinde işe başlar. Sami'nin annesi de ölür, kitap merakı ve kitapları evdekileri rahatsız eder, evden kovulur. Kitapları ile birlikte daireye yerleşir. Kitaplarını kütüphaneye bağışlamak ister, devlete yazı yazar ancak geri cevap alamaz.

Sami Bey'in tek kalması ve kitaplarını herhangi bir yere başlatabilmesi bir ömrün ziyan oluşu demektir. Şimdi size bütün kitabı anlatan son sayfayı aktaracağım:

“Polis gelip kapıyı tıklatıyor. Ses yok. Sonra güim güim vuruyor. Yine ses yok. Resmî dairedir kıramayız deyip bir çilingir çağırıyorlar. İhtiyar kadın pencereden olup bitenleri seyrediyor, bu arada kucağına tırmanan kediyi okşuyor. Polis kapıyı açıyor ve Tahir Sami Bey'i nasıl yatmışsa öyle yatağında buluyor. Tahir Sami'nin öldüğünden kimsenin haberi olmuyor. Polis bir süre sonra ailesine haber veriyor. Dairenin kapısı bir daha kim bilir ne zaman açılmak üzere kapatılıp kilitletiliyor. Sami Bey'in bir ömür verip biriktirdiği kitaplar ne oldu dersiniz? Ne oldu?”

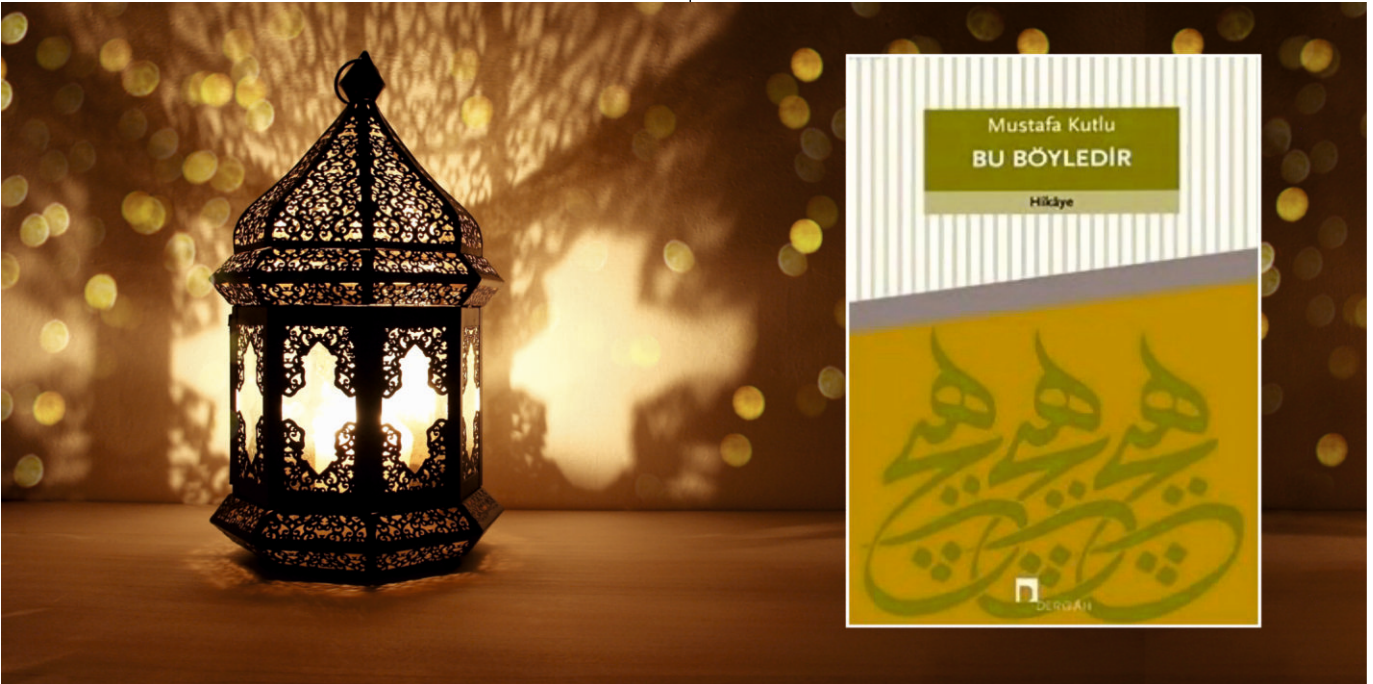
Düşünsenize bir ömrünüz bu şekilde kitaplara adıyorsunuz ve sizinle birlikte sonsuzluğa gömülüyor. İnsanı fazlaca düşündüren bir kitap sonu. Uzun Hikaye, Mustafa Kutlu dan okuduğum ilk kitap. O masum çocuk, o masum aile, o masum aşk... Kitap her yönüyle o kadar saf ve güzel ki kitabı elimizden bırakmak mümkün değil. Çocuğun içinde büyüdüğü tren vagonu belki de hepimizin yaşamak istediği bir hayat... Her canınız sıkıldığında size anne ile babanızın tanışma hikâyesini anlatacak kadar büyük bir aşkla yanıp tutuşan aileye sahip olmak... Mustafa Kutlu yine kitabı sonuyla beni etkilemeyi başardı. O güzel çocuğun hayatını okuduğunuzda eminim ki fazla bir beklenti de bulunmayacaksınız. Sonu her kitapta olduğu gibi biteceğini düşünürüz. Ta ki son sayfaya kadar. Şimdi son sayfaları dinleyelim. Küpe çiçeği ile saka kuşunu götürüp babama vereyim demiştim. Almadı. Bunlar burada

yaşamaz dedi, sen bunları matbaaya bırak. Bana yaz dedi, gider gitmez yaz. Yazacağım elbet, ama ne yazabilirim ki? “Ne yazabilirim?” diye kendi kendime sorduğumda zihnimden okuduğum kitaplar gelip geçmeye başladı. Roman kahramanları, acılar, yolculuklar, aşklar... Ben ne yazabilirim ki? Yazdığım neye yarar? Olsun, işte besmeleyi çektim, işte yazıyorum: Ben o zamanlar on altı yaşındayım, lise birde. İnce uzun bir oğlan. Saçlarım kirpi gibi dik duruyor; ne yana, ne geriye taranmıyor, beni deli ediyor. Kitabı okumayanlar için şuan çok saçma geliyor olabilir hemen şöyle aktarayım. Kitabın son satırları ile kitabın ilk satırları aynı. Kitapta bir döngüyü gözlemliyoruz.

Şimdi de size en son okuduğum ve belki de en çok etkilendiğim “Beyhude Ömrüm” kitabından bahsedeceğim. İlk başlarda belki de hiç bir gencin ilgisini çekmeyen olaylar oluyor. Bir köylü adamının bahçe yapma sevdası, muhtar ile tartışmaları ve oğullarının İstanbul'a göç etmesi. Hatta kitabın ismi ile konuyu da birçok kez bağdaştırmaya çalıştım ama yapamadım. Ama kitabın asıl yeri her zaman ki gibi yarım sayfalık olan son kısım oldu. Resmen koskoca kitabı yarım sayfalık yer özetlemeye yetmiş. İzninizle son sayfadan kısa bir alıntı yapmak isterim.

“Aman Allah'ım, ne güzel, ne güzel. Yağsın durmadan, yağsın ve örtsün üstümü bu çiçek kokuları, neredeyim ben?”

Gözlerimde yaş, dilimde dua. Öldüm ve bir bahçeye gömüldüm.”

Mustafa Kutlu eserlerinde birçok farklı karaktere yer vermiştir. Hikâyeleriyle okuyucularını Anadolu'nun köylerine, şehirlere ve taşraya konuk etmiştir. Ben bugün size Mustafa Kutlu'nun eserlerinde kadını nasıl işlediğinden bahsetmek istiyorum. Kutlu 'Kadınlar haklı' yazısına "Ülkemizde (hatta dünyada) hayatın bütün yükünü kadınların çektiğine inanıyorum. "Hayat müşterek" fiyakalı bir laftır ama aslı yoktur" diyerek başlamış ve yazısının devamında kadınların çektiklerinden, ezilmelerinden yakınmıştır. Ben bu sözlerini, eserleriyle de desteklediğini düşünüyorum. Eserlerinden örnek vermemiz gerekirse Rüzgârlı Pazar isimli kitabındaki kocası felç geçirmiş, başarılı ve okumak isteyen kızını imkânı olmadığı için okutamamış ama isyan etmeyen Gülcan karakterini veya Uzun Hikâye kitabındaki sarhoş kocası tarafından dövülen makasçının karısını gösterebiliriz.

Bundan sonra Kutlu'nun eserlerinde ne tür kadınlara yer verdiğinden bahsetmek istiyorum. Kutlu'nun eserlerindeki

kadınlar buldukları mekândan etkilenmiş, o ortamın özelliklerini, eğilimlerini yansıtmaktadırlar. Bu yüzden yazarın eserlerindeki kadınları buldukları, yetiştikleri mekânlara göre şehirli, kasabalı ve köylü kadınlar olarak sınıflandırabiliriz. Şehirli kadınlar sosyal değişimlere açık ve bu değişimlerde rol alan kişiler olarak işlenmiştir. Uzun Hikâye kitabındaki Neslihan gibi karakterlerin Türkiye'de yaşamalarına rağmen Ramazan'dan bile habersiz ya da bu aya kayıtsız olmaları kültürel yozlaşmayı işaret eder. Yoksulluk İçimizde kitabında karşımıza çıkan Süheyla ise bir yaşam biçimini anlatır. Süheyla toplumda kendi kültürüyle batı kültürü arasında ikilem yaşayan ve sonunda hidayete kavuşan insanları temsil eder. Bu karakterler şehirli kadına verebileceğimiz örneklerdendir. Kasabalı kadınlar ise çevrenin ne dediğine önem veren, evde kalmış veya ailevi sorunları olan kişiler olarak ifade edilmiştir. Bu Böyledir kitabındaki zabıt kâtipi Sabahat, içindeki güzellikler fark edilmediği için evde kalmış, çirkinliğini kabullenmiştir. Oysaki güzellik göreceli bir kavram değil midir? Yazarımız kitapta "Sabahat'a ne oldu?" sorusuna "Evde kaldı. Ev ne oldu? Suya düştü." Diye cevap vermiştir. Yazarımız Sabahat karakteriyle toplumda güzelliğe verilen önemin arttığını vurgulamıştır. Bu Böyledir kitabındaki Zinnure okumamış, kasabada zengin bir aile olan Rauf Beylerin evinin temizliğini yapan, bu ailenin deniz subayı oğluna âşık bir kadındır. Ancak ileriki zamanda Süleyman ile evlenir. Zinnure bu kitapta eşinden sevgiden ziyade maddi

refah bekleyen bir kadını temsil eder. Bu iki karakteri kasabalı kadına örnek gösterebiliriz. Köylü kadınların özellikleri ise köyün gerektirdiği işleri sırtlanmaları, köyün mahrumiyetlerinden zarar görmeleri ve evde alınan kararlarda erkekler kadar etkili olmalarıdır. "Yokuşa Akan Sular" isimli kitapta yer alan Fitnat Hanım ve Recai Bey'in karısını buna örnek verebiliriz. Ayrıca yazar kitaplarında köylü kadınların yaşanan değişimden olumsuz etkilendiğini ancak hala özyetkinliklerinden bahsetmiştir. Kutlu eserlerinde işlediği kadın tipleriyle değişen sosyal yapının, Batılılaşmanın, şehirleşmenin, Avrupa'ya göçün kadınları olumsuz etkilediği mesajını vermiştir. Bu süreçte geleneksel ortamda yetişmiş, oranın şartlarına göre eğitim almış kadınların yeni sosyal yapıda veya yeni şehirde ciddi zorluklar yaşadıklarını anlatmıştır.

Mustafa Kutlu Eserlerinde

KADIN

Bunların dışında Mustafa Kutlu'nun eserlerinde anne kavramından da biraz bahsetmek istiyorum. Kutlunun eserlerinde anneler çocukları için tüm zorluklara katlanan vefakâr ve güçlü kişiler olarak karşımıza çıkmıştır. Yine

'Kadınlar Haklı' yazısında kadınların çektiklerinden bahsettikten sonra "Bunu bir yana koyalım sadece çocuk doğurmak ve büyütme düşüncesiz yeter. Dünyanın en zor ve en uzun işidir. Bu sebeple olsa gerek Cenab-ı Hakk kadınlara büyük sabır vermiştir. Dolayısıyla anaların hakkı ödenmez ve şüphesiz cennet anaların ayakları altındadır." Demıştır. Yine buna bir örnek göstermemiz gerekirse yazarın "Uzun Hikâye" kitabındaki problemliler ya annesiz büyümüş ya da annelerinin çocukken gerekli ilgiyi göstermediği tipler olarak karşımıza çıktığını görebiliriz. Bu sayede Mustafa Kutlu kadının toplumda ne kadar hayati bir rol oynadığını bizlere göstermiştir.

Son değinmek istediğim konu ise Kutlu'nun eserlerinde kadının neden erkeklere göre bir tık geri plânda kaldığı olacaktır. Yazarımız bir söyleşisinde kitaplarında memleket meselelerine değindiğini söylemiştir. Başka bir söyleşisinde ise sanat eserlerinin iki temel unsuru olduğunu ve bunların eserin etkili ve inandırıcı olması olduğunu söylemiştir. Belki de bu yüzden eserlerindeki kadınlara toplumun kadına dayattığı düşünce kalıplarını, geri plâna atılmışlığı belli etmek için bu şekil yer vermiş olabilir. Mustafa Kutlu edebiyatımızın değerli hikâyecilerinden biri olmakla birlikte toplumsal meselelere tüm kitaplarında yer veren bir yazarımızdır. Bu yüzden hepimizin kitaplığında bir Mustafa Kutlu kitabı olması gerektiğini düşünüyorum.

Mustafa Kutlu Eserlerinde

VE KÖY HAYATI TABİAT SEVGİSİ

Mustafa Kutlu'nun kendine has bir tarzı ve üslubu vardır. Bu üslubunda hep köy hayatını betimlemiş, aynı zamanda betimlerken içimizde yaşatmıştır. Aranızda yazarımızın kitaplarını okuyanınız var mı bilmiyorum ama okuyanlar bu köy havasını rahatlıkla alabilir. Köydeki samimiyeti, sıcaklığı, kültürel yapıları kitaplarına yansıtmıştır. Mustafa Kutlu köy hayatını ve ortamını çok sever. Yazılarını da köy kahvelerinde hiçbir sestem etkilenmeyerek yazmıştır. Hatta ona bu sesler bir fon müziği gibi gelirmiş. Mustafa Kutlu'nun köy sevgisi de buradan gelir.

Köy hayatı her zaman aynı olacak diye bir kaide yok. Her şeyin hatta insanoğlunun bile değiştiği bu zamanda köy hayatı da değişmiştir. Mustafa Kutlu köylerin bozulmasından şikâyetçidir. “Arkakapak Yazıları” isimli kitabında “*Denizi deniz olmaktan çıkardık. Ağaçları tıraş ettik, balıkların kökünü kuruttuk. Havayı mazotla doldurduk.*” sözleriyle şikâyetini açıkça dile getiriyor. Bu şikâyetini şu ana kadar okuduğum kitaplar arasında en çok “Zafer Yahut Hiç” kitabında fark ettim. Kitapta para uğruna güzelim doğaya zarar vererek fabrika kuranları eleştiriyor. Dediğim gibi bir tek köy hayatı değişmiyor, insanlar da değişiyor. Günümüzdeki kapitalizm ve diğer etmenler sayesinde insanoğlunun gözünü para ve hırs bürüyor. Para uğruna uğruna oldukları konulardan bile vazgeçiyorlar. Mustafa Kutlu “Ya Tahammül Ya Sefer” kitabında insanların nasıl değiştiklerinden bahsediyor. Ben Mustafa Kutlu'nun kitaplarında tek bir konuyu değil, birçok konuyu işlediğini fark ettim.

Mustafa Kutlu'nun çocukluğu tren istasyonunda geçmiştir. Tren onun için sadece bir araç değil, geçmişindeki en büyük mirastır. “Arkakapak Yazıları” kitabında treni şöyle tanımlıyor: “*İşte bu sırada uzaktan uzağa bir tren sesi. Bir çığlık; ayrılığın, hasretin, gidip de dönmemenin sararmış fotoğrafı.*” Mustafa Kutlu tren istasyonundaki içindeki çocuğu hiç kaybetmemiştir. Zaten kim ister ki içlerimizdeki çocuğun kaybolmasını. İşte Mustafa Kutlu bu içindeki çocuğu “Arkakapak Yazıları”nda “*İçimdeki çocuk 5402 numaralı marşandiz katarına doğru koşuyor. Lokomotifin lambasının*

altında, ay-yıldızlı kokartın kenarından iki yana doğru açılan rayları bir siyah martı gibi hayal ederek, onun kanat uçlarına bir kez olsun dokunmak üzere nefes nefese koşuyor.” belirtiyor.

Belki okuyanlar bilir Mustafa Kutlu tren istasyonlarından “Uzun Hikâye” kitabında da bahsediyor. Bu kitabı okuduktan sonra bunun filmi olduğunu öğrendim ve izledim. Gerçekten filmi kitaba tam olarak uyarlamışlar. İzlemenizi size de öneririm. Tren istasyonu dediğim tek tren istasyonu değil aynı zamanda Mustafa Kutlu tabiatla da çok haşır neşir olmuştur. Tren istasyonundayken “Gümüş” adında küçük bir köpeği varmış. Onunla dağ, bayır dolaşır, oradaki ağaçları, çiçekleri tanımaya çalışmış. Tabiatla yakınlık kurarmış. Bu yüzden kitaplarında sadece çiçek deyip geçmez, onun türlerini de belirtir. “Uzun Hikâye” kitabında da küpe çiçeğinden bahsediyor. “Arkakapak Yazıları”nda da “*Bir kardelen toprağı yardı. Ardından sarı çiğdem, nevrüz ve dağ lâlesı. Şakanın kafesini balkona çıkarmıştık. Dağ alıçları, ahlatlal, bahçemizin mürdüm erikleri çiçeklenmişti.*” sözleriyle türleri açıkça söylüyor. Daha sonrasında doğadan ayrılıp dört duvar arasında kalınca, kitaplarında tabiat tasvirleri yaparken sanki onun içindeymiş gibi o tasvirleri içinde yaşar, kendini oradaymış gibi hissedermiş. Elbet kitaplarında Saka Kuşuna dikkat edeniniz vardır. İşte kitaplarındaki “Saka Kuşu” Mustafa Kutlu'nun gerçek hayatında da yer edinmiştir. Bildiğimiz üzere “Saka Kuşu” dışarısını seven bir kuştur. Mustafa Kutlu, Saka Kuşu evde duramadığı için onunla doğayı gezermiş. Bir yayınevindeyken odasında da 20-25 tane çiçeğinin olduğunu söylüyor.

Mustafa Kutlu tabiatın hep ilham almıştır. Hep içinde o tabiat sevgisini yaşatmıştır. Böyle bir şekilde yazması onu samimî kılıyor. Haaa samimiyetten bahsetmişken şu noktaya da değinmesem olmaz. Kutlu samimî olmaya dikkat etmiştir. Bizzat kendisi “*Kitaplarının seçilmesinin, tutulmasının, çok okunmasının bir tek sebebi vardır: O da samimî olmaktır.*” demiştir. Ben bu konuşmamda Mustafa Kutlu'nun eserlerine köy hayatını ve tabiat sevgisini nasıl yansıttığını anlattım.

Mustafa Kutlu Eserlerinde

geçmişe özlem

Aranızda hiç geçmişî yâd etmeyen var mı? Ah nerede o eski günler demeyen? Her insanın belli sürelik bir hayatında yaşanmışlıkları vardır kimi onu mutlu edecek türden kimi de belki de her hatırladığında üzülebileceği, yas tutabileceği derecede bir yaşantıdır. İnsan onu mutlu eden şeyleri çoğu zaman yâd etmeyi sever. Onu birilerine anlatmak gelir içinden. Anlattıkça gözleri parlar, yüzleri güler. Ama geriye kalan o kişide derin izler bırakan geçmişî, hiç kimsenin ağzına dahi almak istemediğini görüyoruz. Çoğu kişi farkında değildir; bunu yaşayan kişiye bir şeyler kattığının, yaşanılacak yeni şeylerde düşünce farklılıklarının iyi yönde değişmeye başladığının. Bunları yaşayan insanlar bunu fark etmez ama dışarıdan bakıldığında, o insanın içine girildiğinde düşüncelerinin farklılaştığını görürler.

Mustafa Kutlu da eserlerinde, biz kalabalığın dünyasına dalarken bize sunulan şeylerin özlemini yaşıyor içimizde. Eserlerini okuyanlar bilir. Eserlerinde sürekli geçmişî yâd edip ona karşı özlemini belirtmiştir.

Örnek verecek olursam. Şu anki komşuluk ilişkilerine hiç dikkat ettiniz mi? Önceden bizler komşuluk ilişkilerini çok önemserken şu an çoğumuz komşularımızı tanımıyoruz bile. Geçmişte sürekli iletişim halindeydik. En ufak bir problem olduğunda bile çözüme kavuşturabiliriz. Ama günümüzde resmen problemin çıkmasını yeğler olduk. Özellikle Pandemi insanların bahanesi oldu.

Örneğin eskiden Ramazan aylarında sürekli birbirimize gider ve çok güzel bir iftar yaşıttık. Ama günümüzde “*Aman ben yorulmadan bugünkü orucumu tutayım, Allah'a olan görevimi yapayım da gerisi ne olursa olsun*” demeye başladık. Hâlbuki evlerimize hazırlıklar yapıp misafirler çağırsak hem ruhen hem de bedenen karnımızı doyursak Allah'ın rızasını kazanmaz mıyız? Böyle konuşa konuşa geçmişle gelecek arasındaki fark bariz bir şekilde ortaya çıkmış oldu. Bizler “*Ah nerede o eski Ramazan*” gibi cümleler kurmaya başladık. Mustafa Kutlu da “*İlmihal Yahut Arzuhal*” kitabında nerede o eski Ramazan diyerek hayıflanmamamız gerektiğinden bahsetmiştir. Onun

yerine daha çok geleceğimizi düzeltmeye çalışmalıyız. Çünkü eski eskide kaldı. Bu sözleri ederek bir yere gelemeyiz. Bu tür sözler edeceğimize iftarlara komşularımızı, tanıdıklarımızı çağırırsak; bunun önemini anlatırsak yavaş yavaş da olsa katkıda bulunabiliriz öyle değil mi? Ama maalesef yazarımızın da “*Vatan Yahut İnternet*” kitabında da dediği gibi ne eskiyi unutabildik ne yeni yolu tutabildik.”

Yine başka bir örnek verdiğimizde yazarımızın “*Hüzün Ve Tesadüf*” adlı kitabının “*Masal Ve Rüya*” başlıklı yazısında: “*Sözün özü şu ki eski dünya, eski günler pıllını prtısını toplayıp hayatımızdan çekip gitti. Asıl fark da şurada: Eski dünya dediğimiz şey bir çam kovağıdır, yeni sağılmış süt kokusudur, çimen yeşili ve yün kuşaktır. Bu nedir, bu hayattır.*” Satırlarına yer verişî hayatın ucunu köşe bucak kaçırdığımızı özetlemiştir. Şimdi elimize sinen ne çiçek kokusu ne üstüne oturunca kıyafetlerimize yeşilliğini bırakan çimler ne de gözlerimize çarpan gökyüzünü görebiliyoruz. Aslında bu satırlarda geçen “*yün kuşak*”, “*yeni sağılmış süt kokusu*” gibi tabirlerin günümüzde köy hayatında yer aldığını görüyoruz. Yani bir yandan da buradan Kutlu'nun köy hayatını sevdiğini çıkarabiliriz.

Ya da yazarımızın “*Vatan Yahut İnternet*” kitabındaki “*Yaşadığımızı sanıyoruz ama acaba yaşıyor muyuz? Dijital aletlerden binlerce çiçek adı, görüntüsü ezberliyoruz ama kırlara çıkıp bir çiçek koklamadan geçiyor ömrümüz.*” şeklindeki sözleri bize ne şekilde yaşadığımızı düşündürüyor. Peki, istediğimiz hayat böyle bir hayat mıydı? Ben yaşıyorum ama nasıl yaşıyorum gibi düşündürmüyor mu bize? Dijital ortamda gittikçe kaybolan bir nesil ile karşı karşıya kaldığımızı çıkarıyoruz sözlerinden. Bir çiçeği bile koklamaktan yoksun kalıyoruz bu modernleşen dünyada. Yaşayarak, hissederek öğrenebileceğimiz şeyler varken dijital ortamdan bakarak kolayına kaçtığımızı zannediyoruz. Sözün özü ne gelecek olursam; Ben, Mustafa Kutlu'nun kitaplarından geçmişle hayıflanarak elimize bir şey geçmeyeceğini onun yerine daha çok yapıcı davranmamız gerektiğini çıkardım. Umarım kendimi güzel bir şekilde ifade edebilmişimdir.

Mustafa Kutlu Eserlerinde

TÜRKÇE KULLANIMI

Mustafa Kutlu'nun eser konularını halk içinden seçtiğinden ziyade bizlerin okurken dikkatimizi çeken kısım ise halk konusunu işlerken kullanmış olduğu kelimeler oldu. İlk zamanlarda Kutlu'nun eserleriyle yeni tanışmaya başladığımızda bu kelimeler bizleri yani okuyucuları şaşırtıyor aslında. Yani bir yanlışlık mı oldu acaba diye düşündüğümüz zamanlarda oluyor. Ama işin aslını öğrenince eserin gözümüzde daha çok bir arkadaş konumuna geçişi gözle görülür hale geliyor.

Normalde halkı konu edinen yazarlarımız, şairlerimiz eserin dili konusunda İstanbul Türkçesinden ödün vermemekle yazarken, Mustafa Kutlu ise ağızımızdan nasıl duyuluyor nasıl söyleniyorsa eserlerinde direkt o şekilde işlemekte. Asıl insanı kitaba bağlayan şey de en çokta bu oluyor. Bunun dışında Reşat Nuri Güntekin olsun, Yakup Kadri Karaosmanoğlu olsun veya Halide Edip Adivar gibi eserlerini bir tutkuda okuduğumuz, yazılarını halk ile süslemiş nice yazarların Mustafa Kutlu kadar İstanbul Türkçesinden ödün vermediğini görmekteyiz.

Mustafa Kutlu eserlerinde benliğimizi hissettiğimiz kelimelere birkaç örnek verecek olursak;

-Arka Kapak Yazıları isimli eserinin sonlarına doğru şöyle bir cümle geçiyor; "Güz, sarı yapraklarını, giden tirenin ardından uçurur." cümlesinde, söylerken "tiren" kelimesinde bir gariplik fark etmesek de okurken bir anda tekrar satır başına dönüp aynı cümleyi tekrar okuduğunuzda fark ediyorsunuz. Tren kelimesini birçok eserinde 'i' ile yazdığını da görebiliriz.

Örneğin Beyhude Ömrüm isimli eserinin ortalarında yine 'tiren' kelimesindeki 'i' harfini şu cümlede fark ediyoruz; 'Paraya kıy, tirene bin ta Erzincan'a kadar git.'

Bir diğer verilebilecek en güzel örnek; Bu Böyledir isimli kitabının başlarında 'Çokkatlı evler çoğalıyor, sağda solda kamyonlar çoğalıyor.' cümlesinde yine okurken fark

edeceğimiz çok ve katlı kelimelerinin birleşik yazılması olurdu. Zaten söylerken de yine çok-katlı demeyiz de çokkatlı evler deriz.

Bir diğer cümlemiz Uzun Hikâye isimli kitabında geçiyor. Uzun Hikâyenin aynı zamanda "FİLMİ" de mevcut. "FİLMİ" kelimesine dikkat çekmemin sebebi ise Mustafa Kutlu'nun eserlerinde kullanmayı sevdiği "FİLİM" sözcüğüdür. Filim kelimesinde l ve m harflerinin arasında, ikinci bir 'i' harfinin konulması dikkatimizi çekiyor. Hatta birkaç örnek göstermek gerekirse; "Oluyor mu siyah-beyaz filim sana renkli!" cümlesi örnek gösterilebilir. Veyahut aynı kitapta yani Uzun Hikâye isimli eserinde ilk 10 sayfasında 3 kez daha "FİLİM" kelimesine tanıklık gösteriyoruz.

Örneklerin sonuncusu olarak; Zafer Yahut Hiç eserinin ismini nereden aldığıyla ilgili kısa arka kapak yazısı var. Şöyle bir kelime geçiyor orada da "kiral". Evet 'i' ile.

Tüm bu kelimeleri özenle kullanmasının sebebi, okuyuculara halkı özümsetmek olduğunu da es geçmeyelim.

Hemen hemen her halk sorununa karşı insanları, samimiyetiyle yaklaştırmış birisidir Mustafa Kutlu. İnsanların genel sorunlardan kaçıp kurtulmayı beklemesinden ziyade eserlerinde okurlarını halk sorunlarıyla baş başa bırakmaktadır. İnsanın kendi benliğini sorgulatmaktadır. Ayrıca çözümlerini de önümüze fazlasıyla sunmaktadır. Örneğin "İlmihal Yahut Arzuhal" isimli eserinde halk sorunlarından en önemlisi 'İNANCI' konu edinmiştir. Bizleri inanç konusunda aydınlatarak sorunlarımıza çözüm üretmemizde yardımcı olmuştur.

Sizlere eserleri gerçekten özümsemişimizde dair birkaç soyut örnek göstermek isterim;

Aslında bakarsanız hiçbirimiz daha önce Nehir söyleşi okumamış insanlardık. İlk defa Kutlu'nun eserleri vesilesiyle Nehir Söyleşi türü ile tanışmış olduk. Ama dikkat çekmek istediğim nokta esere başladığımızda asla yabancılik çekmeyişimiz. Direkt kitaba sizi bağlamasıyla kitaba bağlılık ön plâna düşmekte.

Nehir söyleyişi türü hakkında kısa bilgi vermem gerekirse, nehir söyleşileri bir karakteri olaylarla değil de soru ve cevaplarla tanıtmak oluyor. Yani karakterin başından geçen her şeyi yazarımız soru karşılığında anlatıyor denilebilir. Kitap

tamamen soru ve cevaplardan ibaret oluyor. Okumak isteyenler için, nehir söyleşi kitabının ismi Anadolu Yakası.

Kısacası aslında hiçbir eseri kendini okunmaya zorlamıyor. Hatta " Anadolu Yakası " isimli eserinde daha kitaba başlamadan " Bir ajans sahibinin hayatını, yanıtlarını merak etmeyenler okumak istemeyenler kitaba başlamayabilirler." tarzında cümlesiyle ön yargıyla kitaba başlayanlar için ön yargılarını bir nebze de olsa azaltmakta.

Aynı zamanda, bir yazar ile okur arasında sınırlarını en şeffaf tutarak eser veren birisidir, Mustafa Kutlu. Uzun bir aradan sonra da tekrar okusanız, üzerinden yıllarda geçmiş olsa da asla yabancılik çekmeyeceğiniz nadir eserlerdendir.

Bir tık gerçekçi bir cümle daha söylemek gerekirse, biliyorum ki Mustafa Kutlu eserlerine zamanını ayırmak istemeyenlerin ilk nedeni bu tarz bilerek yapılan yazım yanlışlarına karşı tahammülü olmadığından, onu rahatsız edeceğinden falan bahsedecektir. Ama bunlar birer bahanedir ve her bahane yalandan doğar. O yüzden bu yazım yanlışları samimiyet içeriklidir diyerek Mustafa Kutlu eserlerindeki samimiyeti biraz daha hissettirdiğimi varsayıyorum...

Hiç çekinmeden zamanınızı Mustafa Kutlu eserlerine ayırabilirsiniz.

Türk

Mustafa Kutlu

* Kimsenin adamı değilim. Adımı duvarlara yazmasınlar. Ne CHE kadar yakışıklıyım, ne ABD kadar vahşi. Kendi halinde biriyim.

* Beni denemesinler. Kim bilir ne kadar kuvvetliyim? Ringe çıktığım zaman. Vurduğumu devirebilirim.

* Hey Türk! Sen kimsin? Gökyüzüne bak görürsün. Diyeceğim ama körsün. İyisi mi toprağa tut kulağını. Şühedanın anlattığı destanı dinle.

* Senin çivili çizmelerin var. Çocukların yüzüne basıyorsun. İşkence de bir sanattır. Sana alçak diyeceğim ama. O da nihayet bir sıfattır.

* Sızlanmak bana yakışmaz. Kendi halinde biriyim. Yedi kat yerin dibine gömsen. Toprak dostumdur, diriyim.

* Ben gönül yapmakla görevliyim. Sen can almaya devam et. Bir gün elbet görüşeceğiz. Evveli adalet, sonu adalet.

* Kim olduğumu sormuştun, dinle: İbrahim milletindenim, Hz. Peygamber ümmetinden. Senin bastığın yerde ot bitmezken. Ben üç kıtayı mamur edim.

* Hey sen! Para ile sevişen gladyatör... Seni kim markalayıp vitrine koydu? Hayâsını kaybetmiş kimse o. Sanmasın beni de kumpasına sığdırır.

* Çocuklarına güvendim ben. Çoğunu maziye gömdüm. Kime güvendimse tosbağa çıktı, tecrübeliyim ben.

* Bana strateji gerekmez. Ne takdir, ne teşekkür... Serapa ciddiyetten yontulmuş bir vefayım ben.

* Refaha karnım toktur ve konfora. Ne silâh isterim ne makyaj. Sömürüye karşıyım. Ancak mecburiyet tahtında yapılır savaş.

* Çağ nedir ki, çağdaşlık ne olsun? İlerleme diyorsun varsın senin olsun. Ne vakte kadar sürecek bu yağma, bu tekebbür. Oysa gün akşamlıdır. Bugün bana yarın sana.

* Ben kanaat makamına çıkmışım yavrum. Hamasete bağlama.

* İslâm'ın çekilmiş kılıcıyım. Emaneti kucaklamış gidiyorum; ezelden ebede. Yarı yolda düşersem eğer. Ne demiş şair: "**Sana ağuşunu açmış duruyor Peygamber.**"

ÖRNEK MAARİF PROJEMİZ: “İDEAL ÖĞRETMENE DOĞRU”

İdeal öğrenciyi ideal öğretmen yetiştirir. Harmandaki kaliteli ürün, kaliteli tohumun olduğu kadar kaliteli bakımın sonucudur da. Öğrenci yetiştirilirken öğretmen eğitiminin de ihmal edilmemesi çift taraflı eğitimin zorunluluğudur.

Öğrencilikten öğretmenliğe geçiş dönemi olan “Aday Öğretmenlik Uygulamaları” bazıları için belli prosedürün yerine getirilmesine yarayan bir angarya bazıları için ise mesuliyet sahibi olmazdan hemen önce eldeki son fırsattır.

Öğrencilerinin yetişmesi için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan ÇAİHL Öğretmeni, çağa yön verecek nesli yetiştirecek öğretmenlerin mesleğe hazırlanması için de fedakârlığın her türlüşünü yapmaktadır.

Bu yazımızda bu çerçevede yapılan uygulamalardan bir tanesi mevzubahis edilmiştir.

Geçen yıl “Aday Öğretmenlik Uygulamaları” için okulumuza gelen ÇOMÜ İlahiyat Fakültesi son sınıf öğrencilerine yönelik olarak rehberlik faaliyetleri ile Din Öğretimi Genel Müdürlüğünün genel işleyişi, projeleri; kanun ve yönetmeliklerin uygulanması, kurum kültürü dolayısıyla idari uygulamalardaki yöntem farklılığı, okulumuz projelerinden yola çıkarak proje hazırlama alışkanlıklarının kazandırılması

amacıyla konunun uzmanları tarafından bir dizi seminer planlanıp verilmiştir.

Öğretmen adaylarına okulumuzdaki stajları yanında kendilerine haftalık “Çevrimiçi Rehberlik ve Tanıtım Seminerleri” planlanmıştır. Önümüzdeki yıldan itibaren ilk, orta ve liselerde DİKAB Öğretmeni, Anadolu İmam Hatip Liselerinde ise Meslek Dersleri Öğretmeni olarak görev yapacakları düşünüldüğünde; okulumuz, kendilerinin özlenen ideal, bilinçli ve aktif Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenleri ile Meslek Dersleri Öğretmenleri olarak yetişmelerine katkı bulunmayı amaçlamıştır.

Yukarıda belirtilen amaç doğrultusunda 24.03.2021 – 02.06.2021 tarihleri arasında Aday Öğretmenlik Uygulamaları kapsamında kurumumuz tarafından 9 adet çevrim içi rehberlik ve tanıtım semineri başarı ile organize edilmiştir.

Hedef kitlemiz olan 25 Aday Öğretmene;

1- Öğrencilerle ilgili olarak karşılaşacakları muhtemel olumsuz olaylara karşı davranış geliştirmelerine sahadan destek olunarak rehberlik edilmiştir.

2- Din Öğretimi Genel Müdürlüğünün çalışma, yöntem ve projeleri hakkında bilgiler verilerek çalışacakları okullarıyla Genel Müdürlük arasında sağlıklı değerlendirme yapmaları ve iletişim kurmaları sağlanmıştır.

3- Kanun ve yönetmeliklerin uygulanması ile kurum kültürü farklılığı dolayısıyla idari tasarruflarda karşılaşılabilecek problemler ve çözüm yolları hakkında tecrübeli kişiler tarafından bilgiler aktarılmıştır.

4- Çalışacakları okullarda başarılı öğretmenlik yapabilmeleri için sahadan örnek projeler gösterilerek model almaları sağlanmıştır.

5- Aday Öğretmenlikleri süresinde derslere fiilen girememenin getirdiği sıkıcılığın önüne geçilerek zevkli ve verimli bir staj süreci geçirmelerini sağlanmıştır.

EĞİTİM PROGRAMIMIZ

Aşağıda seminer konuları ve konuşmacı listesi verilen eğitim

programımız 2,5 ay gibi geniş bir zaman diliminde çok önemli tecrübe ve çıktı sağlamıştır.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Alınan olumlu sonuç neticesinde bundan sonraki süreçte de bir proje halinde bu çalışmaların devamı kararlaştırılmıştır.

Projenin hedef kitleleri; okulumuzda Aday Öğretmenlik Uygulamalarına katılan 25 ÇOMÜ İlahiyat Fakültesi son sınıf öğrencisi ve gelecekte aynı uygulama kapsamında okulumuzda gelecek ÇOMÜ'ye bağlı fakültelerin son sınıf öğrencileridir.

Bu ve buna benzer çalışma Çanakkale ili içerisinde bulunmamaktadır. Yaptığımız araştırmalarda ilimiz okullarında bu tür bir proje tespit edilememiştir. Bu bakımdan bu çalışmanın orijinal olduğu düşünülmektedir.

Bu proje için herhangi bir masraf yapılmamıştır. Bundan sonraki süreçte uygulanacak proje için piknik ve gezi programı sponsorlar aracılığıyla karşılanacaktır.

SN	ADI SOYADI	GÖREVİ	KONUSU	TARİH
1	Prof. Dr. Nimetullah AKIN	ÇOMÜ İlahiyat Fak. Dekanı	Açılış Konuşması	24.03.2021
2	Hüseyin ŞENGİL	Okul Müdürü	İmam Hatip Liselerinde Çalışmak Ne Anlama Gelir?	24.03.2021
5	Hatice ULUKULU	DİKAB Öğretmeni	ÇAİHL Örnek Projeler 2: Okuma, Yazma ve Anlatma Davamız	14.04.2021
6	Alper ÇAM	Hedef2021 Koordinatörü / Matematik Öğrtm.	ÇAİHL Örnek Projeler 3: Akademi Davamız ve Din Öğretimi Genel Müdürlüğü Hedef 2021 / LGS-YKS Projesi	21.04.2021
7	Turhan KOCABIYIK	Mes. Ders.Öğrtm.	ÇAİHL Örnek Projeler 4: Bilim ve Teknoloji Davamız	5.05.2021
8	Erkan ÖVÜÇ	Mes. Ders.Öğrtm.	ÇAİHL Örnek Projeler 5: Milli Bilinç ve Ümmet Şuru Davamız / Sosyal Sorumluluk Projelerimiz	19.05.2021
9	Yasemin KÖKLÜ	Mes. Ders.Öğrtm.	Okuldaki Çocuklarımız	26.05.2021
10	Kabiye YILDIRIM	Müdür Yardımcısı	İdari İşlerde Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Yolları	1.06.2021
11	Aday Öğretmenler		Genel Değerlendirme ve Kapanış Konuşması	2.06.2021
12	Hüseyin ŞENGİL	ÇAİHL Müdürü	Genel Değerlendirme ve Kapanış Konuşması	
13	Prof. Dr. Nimetullah AKIN	ÇOMÜ İlahiyat Fak. Dekanı	Genel Değerlendirme ve Kapanış Konuşması	
14	Ferhat YILMAZ	Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürü	Genel Değerlendirme ve Kapanış Konuşması	2.06.2021
15	Prof. Dr.Sedat MURAT	ÇOMÜ Rektörü	Genel Değerlendirme ve Kapanış Konuşması	

Başlangıçta toplumda ve öğrenciler arasındaki “donanımlı ve ciddi öğretmenler, başarılı öğrenciler ve projelerle dolu bir olan Çanakkale Anadolu İmam Hatip Lisesi Fen ve Sosyal Bilimler Proje Okulu” algısından ürkererek, kendilerine verilen seminer programının “faydasız ve angarya” olduğu düşüncesiyle okulumuzdaki stajlarına başlayana Aday Öğretmenler, seminer sürecinde öğretmenlerimizin ne kadar sevecen ve faydalı, öğrencilerimizin ne kadar ilgili ve saygılı, okulumuzun yaptığı projelerin ne kadar yerinde, etkili ve yetiştirici olduğunu görmüşler, bunu da son kapanış programında ifade etmişlerdir.

Video halindeki bu konuşmaların çözümlenmeleri bitince okulumuz Edebiyat Sanat ve Kültür Dergisi olan Tarassut Dergisinde yayınlanması planlanmıştır.

KISA VADELİ HEDEFLERİMİZ

“İdeal öğretmen” mefkûresine hizmet edecek olan projemizin sürdürülebilir ve uzun vadeli olması için;

1- Kapanış konuşmalarında söz alan aday öğretmenlerimizin konuşmaları çözümlenecek ve okulumuz Tarassut Dergisinde yayınlanarak önümüzdeki yıl hazırlanacak programa kaynak ve motivasyon aracı olacaktır.

2- Aday Öğretmenlerimizden okulumuzdaki staj sürecinde yaşadıkları hatıraları ihtiva eden birer mektup yazmaları rica edilmiş olup bu mektuplar da dergimizde yayınlanarak projenin genişlemesi ve daha verimli olması sağlanacaktır.

3- Haziran ayı içerisinde bu hizmetleri başarı ve fedakarlıkla yürüten Meslek Dersleri Öğretmenlerimize yönelik olarak, Kilitbahir gezisi, Kızılay Müzesi gezisi, piknik ve doğa yürüyüşü programı düzenlenmiş hem bir motivasyon hem de genel değerlendirme yapmak hedeflenmiştir.

4- Önümüzdeki yıl İlahiyat Fakültesinden gelecek aday öğretmenler için hazırlanacak seminerin kapsamı genişletilecek, seminer

verecek konuşmacılar arasına Kur'an Kursu ile Sınıf Öğretmenliği alanlarındaki bilgi, tecrübe ve donanımlarıyla tanınmış uzmanlar da dâhil edilecektir. Böylece Anadolu İmam Hatip Lisesi, İl Müftülüğü ve İlahiyat Fakültesi işbirliği geliştirilecektir.

5- Önümüzdeki yıllarda projeye diğer fakültelerden gelecek aday öğretmenler de dahil edilerek kapsam genişletilecektir.

Aday Öğretmenlik Uygulamalarının çevrimiçi olarak yapılması zorunluluğundan ürkmeyen okulumuz her zamanki gibi krizleri fırsata çevirmiş ve olumsuz şartları lehine çevirerek örnek bir maarif projesi uygulayarak ideal öğretmen yetiştirme noktasında başarılı bir kazanım elde etmiştir.

Çanakkale Anadolu İmam Hatip Lisesi
Fen ve Sosyal Bilimler Proje Okulu

ÇOMÜ İLAHİYAT FAKÜLTESİ
ADAY ÖĞRETMENLİK UYGULAMALARI
KAPANIŞ PROGRAMI

02.06.2021 ÇARŞAMBA 20:00 **ZOOM**

KAPANIŞ VE DEĞERLENDİRME KONUŞMALARI

Aday Öğretmeler	
Hüseyin ŞENGİL ÇAIHL Müdürü	Prof. Dr. Nimetullah AKIN ÇOMÜ İlahiyat Fakültesi Dekanı
Ferhat YILMAZ Çanakkale İl Millî Eğitim Müdürü	Prof. Dr. Sedat MURAT ÇOMÜ Rektörü

ne dediler?

ideal öğretmen adaylarımız ve yöneticilerimiz

Fatma KARA

Konuşmamı derslerini özlediğimiz, hasret kaldığımız dekanımız Nimetullah Hocamıza ve bizi bu süreçte öğrencisi gibi karşılayan müdürümüz Hüseyin Beye ve üzerimizde emeği geçen tüm hocalarımıza ve tüm konuklara hayırlı akşamlar diliyorum. Bize zaman ayırıp da buraya topladığımız için de teşekkür ediyorum.

Staj dönemimin hakkında değerlendirmemi paylaşacak olursam; Benim için aslında trajikomik bir dönemdi. Çünkü nasıl başladı nasıl bitti diye gözümün önüne getirdiğim başlangıç ve sonuç arasında çok farklı düşündüğüm bir süreç oldu. Başlangıcında çok fazla önyargım vardı. Eğer stajdan bahsediyorsak ve staj bir tecrübe kazandırmaksa biz buna dâhil olmadan, öğrencilerle diyalog kurmadan ya da bu havayı teneffüs etmeden nasıl başarılı olabiliriz diye çok büyük bir önyargım oluşmuştu en başta. Ta ki staj hocamız Erkan hocamızla, müdürümüzle ve diğer hocalarımızla tanışana kadar. Gördük ki asla onlar bizim gibi düşünmüyorlar. Onlar bu süreci çok ciddiye almışlar ve etkinliğe ciddi bir şekilde hazırlanmışlar. Bunu görünce önyargım yerini korkuya bıraktı. Çünkü şu etkinliklere katılacağız, şu programı yapacaksınız, bu da var diye bazı etkinlikler art arda sıralanınca gözüm korkmuştu. Gördük ki her zahmette bir rahmet olduğu gibi Allah bu konuda da bize yardım etti. Bizim için gerçekten faydalı programlar düşünülmüş. Bu anlamda teşekkür ederim.

Bu programlardan elde ettiğim kazanımlarımdan birisi olarak

şunu söyleyebilirim. Evet, öğrenciler başarılı olmalı yüksek notlar almalı, derslerine karşı ilgi ve alakalı olmalı ama öğrenci her şeyden önce okulunu ve dersini sevmeli, okuluna ve çevresine karşı duyarlı olmalı, her şeyden önce öğrencilerin gönü kazanılmalı. Benim bu stajdan öğrendiğim ve kazandığım en önemli şeylerden birisi budur. Şunu gördük bunu Çanakkale Anadolu İmam Hatip Lisesi olarak kendisine dert edinmiş hocalarımız var.

Benim bu programdan bir diğer kazancımı özetleyen Aliya İzzet Begoviç'in güzel bir sözü var; "Göklerin öğrencisi olunmadan yeryüzünün öğretmeni olunmaz" diye. Ben ÇAIHL'de bu sözün karşılığını buldum. Bize bu konuda çok güzel bir örnek oldunuz. Fikir oldunuz.

Denir ki Hz Peygamberin en büyük mucizesi, "Getirdiği mesaja uygun bir hayat tarzı yaşamasıdır." O anlattığı her şeyi hayatında uygulardı. Bu anlamda ben bunu bu süreçte de gördüm. Bunu staj hocam Erkan Övüç üzerinden değerlendirme yapacak olursam; gerek bizimle olan sohbetinde gerek öğrencileriyle olan diyalogunda söylediği şeyler öncelikle kendisinde var olan şeylerdi. Bunu Nimetullah Hocam için de söyleyebilirim. Tüm arkadaşlarım bana katılacaklardır. En büyük kazanımdan birisi de "öğrenciye örnek olmak" olduğunu söyleyebilirim.

Ben Nimetullah Hocamız, müdürümüz ve hocalarımız başta olmak üzere tüm emeği geçenlere çok teşekkür ediyorum.

Büşra SARIKAYA

Bilindiği gibi 1,5 yıldır dünyamız Covid-19'un istilası altında. Bunlardan en önemlisi eğitim hayatımızın değişik bir sistem üzerine oturmasıydı. Kampüste arkadaşlarımızla birlikte olmak veya derslere girmek, deniz manzaralı kütüphanemizde ders çalışmak yerine hepimiz evlerimizde bir teknolojik alete hapis olunmuş durumdayız. Tabii son sınıf olmamız ve staj yapmamız sebebiyle eğitimimiz yara almıştı. Bu seminer programları dolayısıyla başlangıçta üzgün ve endişeliydik. Okulda öğrencilerle iç içe olarak, yaşayarak, tecrübe ederek bir staj serüveni yaşamak yerine çevrimiçi bir şekilde stajımızı devam ettirmek durumundaydık.

Ama bu düşüncemizi tam tersi yöne çeviren ÇAIHL Müdürü, müdür yardımcısı ve öğretmenlerine çok ama çok teşekkür ederim. Dokuz hafta boyunca bizlere duygu ve düşüncelerini, tecrübelerini, bilgi ve birikimlerini aktarıp her koşulda ve her seviyede aktarmak için çalıştılar, vazgeçilmez eleman olmayı, göz önünde olmayı, ortamın rengini değil ortama rengini veren kişiler olmayı öğütlediler.

Orhan Veli'nin "Yaşamak" adlı şiirinde "kolay değil yaşamak" dizesini bizlere yaşlanabilir hale getirdiler. Bilindiği gibi eğitimin en önemli unsuru öğretmen, bizim muhatabımız da insan. Dolayısıyla insan kaybedemeyiz. Adil olmalı ve muhatabımızın gönlüne girmeliyiz. Bunun için aşk ve tutku transferi çok önemli. Eğitimin iki unsurundan biri öğrenmek diğeri öğrenmeyi öğretmektir. Bizler bu stajda bunu gözlemleyerek tecrübe ettik. Biz güzel olanı seçip özgüvene değil de varlığın anlamına güvenmeyi öğrendik.

Bizleri bu bilinçle yetiştiren başta staj hocam Erkan ÖVÜÇ olmak üzere ÇAIHL Müdürü, müdür yardımcısı ve öğretmenlerine en önemlisi bizleri bu duruma getiren Nimetullah AKIN Hocama, Hülya Hocama, İl Milli Eğitim Müdürüme, Rektörüme çok teşekkür ediyorum. Her şey için çok sağ olun. Umarım biz de bir gün sizin gibi karanlıkta ay ışığı olacak ruhlar yetiştirebiliriz ve öğrencilerimize bilgi aktarmaktan ziyade onların gönüllerine girip fethedebilir ve sevilen öğretmenler olabiliriz.

Merve ÖNEM

Benim başlangıçta çok korkularım vardı. Çünkü hem yüz yüze bir eğitim yok, hem bir sınıf yok, hem de Çanakkale'de Proje İmam Hatip Lisesi'nin çok büyük methini duymuştum. Öğretmenlerinin ne kadar donanımlı olduğunu, okulun ne kadar donanımlı olduğunu duymuştum. Bu beni çok

korkutmuştu. Ancak ilerleyen süreçte gördüm ki, bütün öğretmenlerimiz çok öğrenci dostu, gerçekten öğrenciyi kazanmayı yeğlemiş insanlardı.

Erkan hocamın unutmadığım bir sözü var: "Biz size külfet olmaya gelmedik size bir şeyler öğretmek için buradayız." Gerçekten bunu yaşadık. Baştan sona kadar tedrici bir şekilde ilerledik. Mesela bir anda derslere girmedik. Hep azar azar bir şeyler öğrendik. Bu yüzden ona çok teşekkür ederiz. Bize çok şey kattı. Yaşadıklarını öğrencilerine aktaran biriydi. Şunu söyleyebilirim ki okulunuzda okuyan öğrencileriniz çok şanslı. Ben de İmam Hatip Lisesi mezunuyum. Ancak bizim zamanımızda ne kitap kulüpleri ne dergi çalışmaları ne yazar buluşmaları oluyordu. Açıkçası ben bunun eksikliğini staj döneminde anladım, bu çok geç bence. Sizden gördüklerimi öğrencilerime çok güzel şekilde aktarabileceğimi düşünüyorum. Bana ışık ve yol gösterici oldunuz, bu yüzden size çok teşekkür ediyorum. Ayrıca bugün stajımın son günü olması da beni çok üzüntüye boğdu diyebilirim.

Başlarda bu programı külfet diye düşünmedim değil açıkçası, hani derslere girmek zordu, kendimize göre sınavlarımız ve ödevlerimiz oluyordu. Ancak çok güzel şeyler yaşadık. Öğrencilerle çok güzel vakitler geçirdik. Çok güzel etkinliklere katıldık. Öğretmenlerin öğrencilerine karşı samimi olması çok güzeldi. Öğrencilerin Erkan Hocayı veya diğer öğretmenleri başları sıkışınca koşabilecekleri kişiler olarak gördüğünü fark ettim. Bu beni çok mutlu etti çünkü benim hayatımda bu şekildeki öğretmenler çok az bulundu. Bunun eksikliğini çok hissettim. ÇOMÜ İlahiyata geldiğimde bu sıcak tavrı Nimetullah Hocamda da görmüştüm. Onu rehber edindim kendime. Onun bize kattığı tavır ve davranışların çok önemli olduğunu düşünüyorum. Hepinize çok teşekkür ediyorum. Haklarımızı helal ediniz. Asıl hayatımız bundan sonra başlıyor, şimdiye kadar öğrenciydik bundan sonra öğretmen olacağız.

Semanur OCAK

Öğretmenliği hiç tatmamaktansa on-line olarak da olsa bu eğitimi almaktan çok mutluyum. İlk derse girdiğimde öğrencilerin bana "hocam" diye hitap etmesi beni çok etkiledi. Bütün gün evde "öğrenciler bana hocam dedi" diye dolandım. Çok güzel duyguydu oturup ağlayasım geldi. Duygularımı biraz yüksekte yaşıyorum şu an.

Program bize her yönüyle bir şeyler kattı. Sadece sınıfa gittik orada bir öğretmenlik eğitimi aldık değil. Öğretmen olduğumuzda

materyal bulacağımız sitelere, idarede yaşayacağımız sorunlara, haklarımızı arayacağımız durumlara kadar geniş bir eğitim aldık. Öğretmenler arasındaki iletişimin, birbirleriyle uyumlu olmalarının okulun başarısına yansıdığını da gördüm ben. Bu kadar destek verip ilgilenmeniz beni çok mutlu etti. Değer görmek ve değer vermek çok güzel şeyler. Öğretmenlik gerçekten fedakârlık işi. Sadece bilgi aktarımı değil milli bilinç ve ümmet şuuruna sahip olmak gibi her alanda kendimizi yenilememiz gerektiğini gördük. Emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum.

Eşe IŞIK

Bu staja başlamadan önce gerçekten çok sorular vardı kafamda. Nasıl olur, nasıl yaparım? Çünkü ben İmam Hatip okumadım. Arkadaşlarımın tecrübeleri vardı mezun oldukları okullarla ilgili. İlahiyatta zorlandım ama başardım. ÇAIHL'ye geldiğim için çok endişeliydim. Proje İmam Hatip çok mu zor olurdu, ilahiyat konuları beni çok yormuştu. Bu yüzden çok tereddüt etmiştim.

Bu okula geldiğim ve Esmenur Hocamın derslerine katıldığım için çok mutluyum. Hocamız her konuda bize yardımcı oldu. Bizi hep motive etti. Hem dersler hem de günlük hayatta hep çözüm odaklı oldu. Lisedeysen hocalarımız kitaptan okuyorlardı, güncel konulardan bahsetmiyorlardı. Kırmadan samimi bir şekilde küçük hayatlara dokunulabiliyormuş bunu Esmenur hocamdan öğrendim. Daha önce de Nimetullah Hocamdan öğrenmiştik. Nimetullah hocamdaki samimiyeti Esmenur Hocamda da bulduk.

Havva AKGÜL

Ben Gülsüm Hocamın öğrencisiyim tabiki en büyük övgü ona. Bize çok şey kattı. Gülsüm hocamı yakından tanıma şerefine nail olduğum için söyleyebilirim ki tecrübeli ve yaşadığı tecrübeyi paylaşabilen ve güzel aktarabilen, kırmadan dökmeden, öğrencinin kalbine dokunabilen güzel hocalarımızdan olduğu için bir sıfır önde başladık.

Biz staj yaparken önce Gülsüm Hocam nasıl ders anlatıyor, nasıl gidiyor diye takip ettik. Sonra ben 6. ve 10. Sınıflara ders anlatma imkânı buldum. 6. Sınıfta başladığım için ilk gün çok heyecanlıydım, acaba yapabilir miyim, nasıl olur, seviyelerine inebilir miyim diye. Çok güzel duygular yaşadım. Meslek hayatımda bu heyecanı daima hatırlayacağım, bunun mimarı da Gülsüm Hocamdır.

Daha sonra Erkan Hocam kitap kritikleriyle ve seminerlerin

başlangıçlarıyla bizimle çok ilgilendi. Erkan Hocamda şuna dikkat etmiştim. Seminere giren herkesi selâmlıyordu ve “eğer muhatabımızı ciddiye almazsanız o da sizi ciddiye almaz” diyordu. O, hal hatır sormak bile çok ince düşünülmüş bir uygulamaydı. Evet, 10 dakika nasılsın, iyi misinle geçiyor ama benim halimi hatırlama soran, beni kıymetli hissettiren bir hocam var diye düşündürüyor öğrenciyi. Ona da çok teşekkür ediyorum.

Nimetullah Hocama gelince onu anlatmaya kırk dakika yetmez. Babam Çanakkale'ye gelince beni devlet yurduna bırakıp geri gitti. İçerideki işlemleri yaparken aramızda bir cam vardı, bağırırsam duyacak gibiydi ama onu içeriye almıyorlardı. O gün çok üzülmüştüm.

Nimetullah Hocam da ilk seminer günü bizi staj hocalarımıza ve size emanet edince o hatırıma gelmiş ve üzülmüştüm. Bugün tekrar son programa da katılmasıyla aynı duyguları hissettim. Aradan geçen iki-üç ayda Nimetullah hocam da bizi bir baba sıcaklığıyla bir dersten geçirmiş ve bizim aldığımız dersi görmeye gelmiş gibi hissettim.

Son olarak Abdullah Akın hocamın bir dersinde söylediği bir cümleyle bitireyim. “Nasıl ki evimize ayakkabıyla girmiyorsak, dersimize de kirli fikirlerle girmeyelim, gerekiyorsa o derse girmeyelim ama öğrencileri kötü etkileyecek bir ruh haliyle de derse girmeyelim” demişti. Bizim için yol gösterici oldu, bu söz kafama değil kalbime kazanmış galiba. Herkese çok teşekkür ediyorum.

Pınar KALDIR

ÇAIHL'de staj yapabilir miyim yapamaz mıyım diye çok heyecanlı geçti süreç. İmam Hatip ruhunu bu okulda hissettim, nasıl bir ruh aşıladıysanız bunu canı gönülden hissettim. Bir aile ortamı hissettim aramızda. Ben de İmam Hatip mezunuyum ama ben bunu kendi okulumda hissetmemiştim. Sizin bunu öğrencilerinize yansıttığınızı Gülsüm Hocam sayesinde gördüm.

Stajımı yapabilir miyim diye çok heyecanlıydım ilk dersimde. İkinci dersten itibaren gerçekten öğretmenlik yapabiliyordum dedim. Öğrencilerim olursa ilerde çok güzel olacak. Ben de böyle projeler yapabilir miyim diye okulun projeleri bana ışık oldu, umut oldu.

Bir ders nasıl işlenir, tek kişiyle bir ders nasıl geçirilir, konuşmasıyla, nezaketiyle, bana bir öğretmen ve anne olarak

nasıl davranılacağını öğrettiği için Gülsüm Hocama çok teşekkür ederim. Hepinizi uzaktan da olsa, görmeden de olsa sevdim.

Esra Zeynep ÖZTÜRK

Staj süresince tatlı diliniz, samimiyetiniz ve güler yüzünüz dolayısıyla gerek Gülsüm Hocam olsun gerek Erkan Hocamız olsun bütün hocalarımız samimiyetle bize yardımcı oldular. Hocalarımız "biz size çocuklarımızı emanet edeceğiz" dediler. Her ne kadar bunu bilsek de bunları sizlerin ağızından duymak ne kadar önemli bir işe adım atacağımızı gösteriyordu, bunu fark ettik. Hep çekincelerim vardı, öğretmen olursam eksikliklerim olur, çocuklara istediklerini veremem diye. Ancak derse girince, onların seslerini ve "hocam" deyişlerini duyunca bu durumla baş edebileceğimi gördüm.

Eba'da ders linki oluşturacağımı bilmiyordum, Sizin okulunuzdaki hocalarda ve özellikle Gülsüm hocamda öğrenciye verilen değeri ve yardımseverliği gördüm. Teker teker bütün detaylarına kadar bana yardımcı oldu.

Melike

Yasemin hocamın stajyeriyim. Kendisinden sabır başta olmak üzere çok güzel şeyler öğrendim. Ancak çarşamba günleri bizim için yapılan bu eğitim programıyla öğretmenler odamıza bizi davet etmiş oldunuz. Bu ruhu yaşamış olduk. Eğer yüz yüze eğitim olsaydı belki bu kadar toplanamayacaktık, bu yüzden nasiplendik.

İlahiyata ilk geldiğimizde Nimetullah hocam bize bazı Hadisler ezberletirdi. Bunlardan birisi; "sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğreteninizdir" hadisiydi. Ben bu hadisi düstur edinirsek gerçekten güzel şeyler olur diye düşünmüştüm. Çünkü Tefsir, hadis vs. çok dersler görüyorduk. Bu bakımdan İmam hatipte staj yapmanın güzel bir gururu var. Bu fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ederim.

Ders anlatırken beni sevindiren ve şüphelendiren bir durum oldu. Öğrencilere ilahiyatla ilgili olarak sorular sormak isterseniz sorabilirsiniz diye söylediğimde, onlar ilahiyat düşünmüyoruz demişlerdi. İmanlı ve İslam'ı öğrenmiş gençlerin hukuk, diş hekimliği vs. düşünmeleri çok güzel ama ilahiyat eğitimi alanların çok çeşitli alanlarda görev yaptıklarını anlatan seminerlere ihtiyaçları var gençlerin. Diğer alanlarını çok iyi düşünmüşsünüz programın. Gerçekten Proje İmam Hatip ruhuyla çalışıyor öğretmenler. Bu kadar projeler yapılması gerçekten çok güzeldi.

Ümmühan AZAKLI

Arkadaşlarım konuştuğça çok duygulandım. Neticede bir bitişin ve yeni başlangıcın arifesindeyiz. İlk programda şöyle bir cümle kullanmıştım; "tecrübe pahalı bir şeydir, bunları kitaplardan öğrenemezsiniz" diye. Ben aslında bunu şu şekilde tecrübe ettim. Staja başlamadan önce staj yapan on arkadaşına mesaj attım, Proje İmam Hatip'te staja başlıyorum sizin nasıl geçti diye. Biz daha önce on-line staj yapmadık dediler. Bu bende stres ve tereddüt oldu.

Benim hocam Turhan Hoca. Onun öğrencilere karşı sabrı ve merhameti bana farklı bir boyut kazandırdı. Bizim lisede böyle anlayışlı hocalarımız yoktu dedim. Bir de ben Tefsir dersine girdim, üstesinden gelebilir miyim diye çok tereddüt ettim. Çevirebilir miyim, Arapçam yeterli olur mu diye. Turhan hocamı örnek aldım, onun bana geri dönüşü de beni çok mutlu etti. Yaptığımız programlar bize ışık oldu, hepinize çok teşekkür ediyorum. İnşallah bizler de sizler gibi öğretmenler olabiliriz.

Melek TURAN

Nimetullah Hocam ilk derse girdiğinde bir baba gibi çok samimi ders anlatışı vardı. Bizim diğer okullarda gördüğümüz şu idi, hoca derse girer, anlatır ve çıkar. Ama Nimetullah Hocada başka bir şey vardı. Kalbe ve ruha işlemek gibi bir amacı vardı. Bunu hiç unutamıyorum.

Bu yıl hem son sınıftız, hem KPSS'ye hazırlanıyoruz hem de staj yapıyoruz. Turhan Hocam hem anlatışıyla hem özel ilgisiyle bize çok yardımcı oldu. Öğretmenlik uzak bir şeymiş gibi geliyor ama insan yapa yapa, anlata anlata o ruhu tattığında bazı şeylerin farkına vardığını gördüm staj esnasında. Bu beni çok mutlu etti.

Melek YILDIZ

Öncelikle bana değer katan Ülfet Hocama ve diğer hocalarıma teşekkür ederim. Ülfet Hocam bize bir anne şefkatiyle yaklaştı, korku ve heyecanlarımızı dindirmede çok büyük katkı sağladı. Aslında şimdiye kadar konuşan arkadaşların konuşmalarına dikkat ettiyseniz Nimetullah Hocam ve staj hocalarıyla ilgili hep "anne-baba şefkatiyle yaklaştı" diyorlar fark ettiyseniz. Öğrencilerin de öğretmenlerinden istediği bu aslında. Biz ilk eğitimi anne ve babamızdan alıyoruz. Bu şefkati aldığımız öğretmene de sıkı sıkı bağlanıyoruz. Bu da bizim dersi sevmemizi ve derse bağlanmamıza neden oluyor.

Öğrendim ki bir eğitimci olmak için önce bunu sevmek ve buna

inanmanız gerekiyormuş. Hocalarımın ilk başta gözlemlediğim bu oldu. Eğitim öğretim aslında hayatımızın her anında bizimle beraber. Şu karamsar dönemde bile hocalarımın gösterdiği azim ve öğretme arzusu bizi teşvik etti.

Hocalarımız sadece ders anlatmakla kalmıyordu, sürekli bir proje üretme çabasıydılar. Hocalarımın bu üretme heyecanı açıkcası beni çok heyecanlandırırdı ve ümitlendirdi. Ben bu dönemde öğretmenlik konusunda baya bir ümitsizliğe kapılmıştım ama sizlerin sayesinde heyecan ve ümitlendim. Bu okulda stajımı yaptığım için kendimi çok fazla şanslı hissediyorum ve hocalarımıza çok teşekkür ediyorum.

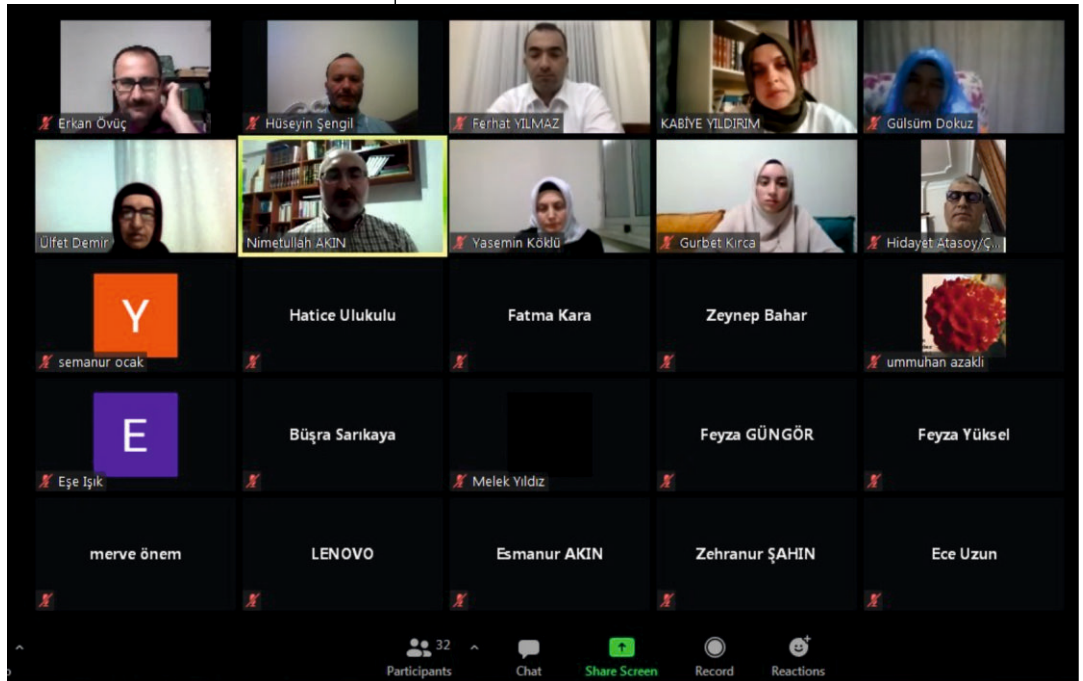
Gurbet KIRCA

2016 ÇAIHL Mezunuyum. Mezun olduğum okulda staj yapıyorum. Bu benim hayalime giden yolda bir adım. Ben mezun olduğum okulda öğretmen olmak istiyordum. Benim önderim Esmenur Hocadır. İlk geldiğinde anlatmıştı, kendi öğretmenleriyle beraber öğretmenler odasına çıkıyordu, derslere giriyordu. Bu beni çok etkilemişti. Ben de onu kendime öncü olarak gördüm. Arkadaşlarım hep öğretmenlerimi anlattılar şimdi ben anlatmaya başlarsam program yetmez çünkü hepsi ayrı ayrı değerli insanlar. Öğrencilerini sadece kitaplarda yazılana göre değil hayatta karşılarına çıkacak her şeye karşı hazırlıyorlar. Bende hepsinin ayrı ayrı yeri vardır.

Ben aslında okulumuzdan bahsetmek istiyorum. Okulumuzu bir çınar gibi düşünürsek, arkadaşlarımız çınarın görünür kısmını gördüler ben köklerini gördüm diyebilirim. Çünkü ben dokuzuncu sınıfta okula başladığımda ilk iki yıl çok durağan bir dönemdi. Böyle projeler falan hiç yoktu. Sonra Hüseyin Hoca'nın gelişiyle birlikte bir hareketlenme oldu okulumuzda. Hatta Hüseyin Hoca gelmeden onun namı geldi diyebilirim. "Bir müdür gelecek kendi ekibiyle beraber, çok proje yapıyor" dediler. Gerçekten de tam olarak öyle oldu. Yani bir sabah uyandıığımızda her an bir projenin içinde olabiliyorduk. Çünkü nereye

baksak her öğretmenimiz bir proje yapmaya çalışıyordu, herkes elinden gelenin en fazlasını yapmaya çalışıyordu. Kendi hayatlarından feragat ediyorlardı. Mesela biz Ülfet Hocayla Arapça yarışmalarına katılacağımız zaman kendi çocuklarına ayıracağı zamanı bize ayırıyordu. Çocukları yanımızda oyun oynarken o gelip bizi Arapça çalıştırıyordu. Sonra Hüseyin Hoca kendi bir öğretmene devredebileceği bir projeyi bizimle birlikte kendi yürütüyordu. Şöyle bir şey de vardı bizim okulumuzda projeye başladığımda o projeyi öğretmen yürütüyordu kesinlikle. Öğrenci baştan sona her şeyin içindeydi. Mesela biz Türkmen dağına un göndermiştik. Biz şöyle sanıyorduk, parayı biz biriktireceğiz, öğretmenimize vereceğiz gerisini onlar halledecek. Ama Allah razı olsun ki parayı da biz teslim ettik, basın toplantısına da biz gittik, tırı da biz uğurladık. Bunlar bizim için gerçekten çok değerliydi. Çünkü bizler için fayda sağlayabilmek çok önemliydi çünkü o dönemdeki biz öğrenciler fark edilmek istiyorduk. Öğretmenlerimiz de bu isteği hep tatmin etmek istediler. Bizi hep projelere yönlendirdiler. Ben çok girişken bir öğrenci değildim ama ben bile iki yıl içinde 9-10 projede yer aldım. Çok güzeldi hepsi.

Şu anda da görüyorum seminerlerde her çarşamba öğretmenlik boyunca neler yapabileceğimizi, nelerle karşılaşabileceğimizi söylediler bunların yanında bir de bize projelerini gösterdiler. Kiskanmadım değil, imrendim yani. Keşke ben de bu dönemde olsaydım. Çünkü şu anda öğrenciler çok şanslılar. İki kuzenim var, biri mezun oldu, biri okuyor. Onlar üzerinde bile farkı görebiliyorum. Allah hepinizden razı olsun hocam.

Ferhat YILMAZ / Çanakkale İİ Milli Eğitim Müdürü

Gençleri dinleyince proje ile ilgili bir değerlendirme fırsatım oldu. Bizdeki temel bilgi çok da yeterli değilmiş. Aslında benim için de sevindirici bir şey oldu. Benim gerek günlük hayatımda gerekse meslek hayatımda en çok hoşuma giden şeylerden biri krizleri fırsata çevirmek veya imkânsızlıklar içinden imkânlar üretmek... Anladığım kadar bizi buna iten belki bunu yapmamıza fırsat veren yüz yüze derslerinin olmaması ve teknolojiyi çok iyi kullanarak gençlere bu şekilde bir ulaşma modeli keşfetmemiz. Bundan çok memnun oldum. Ben sizlere, emeği geçenlere çok teşekkür ediyorum.

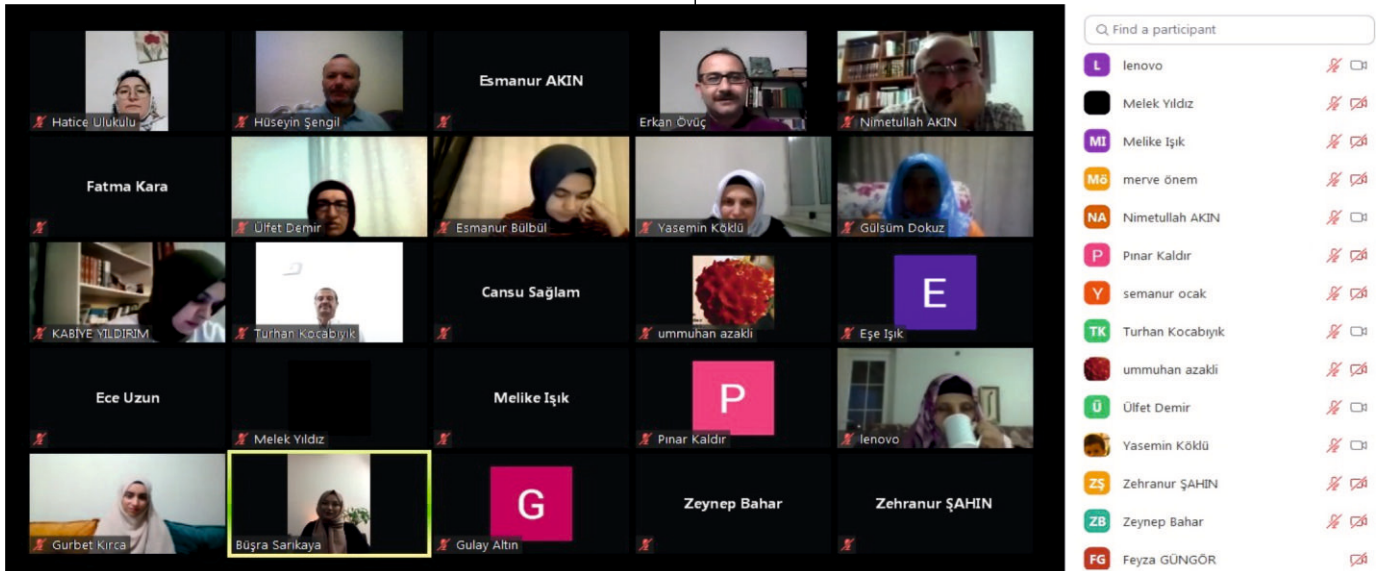
Gençler için de çok verimli olduğunu anlıyoruz söylemlerinden. Ama buradan farklı bir çıkarım da yaptım: Şimdi okulun öğretmen kadrosu itibarıyla belki böyle olması normal. Yoğun bir ilahiyat fakültesinden stajyer öğrencilerimiz var. Buradan Hüseyin hocam ile Nimetullah hocama bir fikrimi söylemek istiyorum. Gençler için birçok seçenek var eğer ilahiyat fakültesini seçeceklerse. Diğer alanlara benzemiyor. Hem Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni hem Meslek Dersleri Öğretmeni olmak mümkün. İlkokulda da ortaokulda da alan var size, lisede de var İmam Hatip Lisesi'nde de. O yüzden aslında gençleri biz alıp hepsine İmam Hatip Lisesi'nde staj yaptırıyoruz. Çanakkale'deki İlahiyat Fakültesinin çok güçlü yapısı daha önce bizim öğretmen yapımızla örtüşmedi, zorlandık. Büyük bir potansiyeli var, bizim danışman öğretmeni bulmamızda sorun olmuştu. Bu sebeple biz bütün okullara hatta bazı ilçelere öğrencilerimizi dağıtmıştık.

Aslında ben bugün şunu gördüm, bu öğrencilerimizi staj programlarımızın dışında hem ilkokula, hem ortaokula hem

liseye, belki fen lisesine ve sosyal bilimler lisesine götürmek lazım. Bunu staj uygulamalarından bağımsız olarak söylüyorum. Aslında bir işbirliği yapabilirsek ya da başka bir model geliştirebilirsek bunun gerekli olduğunu düşündüm duyduklarımdan sonra. Şu anda bizim ilkokul öğretmenimizin yanına staja gönderdiğimiz ilahiyat öğrencimiz hem daha önce İmam Hatipte okumuş olsa da oradaki faaliyetlerden uzaklaşmış oluyor, oradaki faaliyetleri bir öğretmene gözüyle görememiş oluyor bu da bir kayıp.

Ama bizim Proje İmam Hatip Lisesinde staj yaptırdığımız öğrencimize de bir ilkokulundaki Din Kültürü Öğretmeninden gelecek nasihatler gelecekte hayat kurtarabilir. Bunun bir eksikliğimiz olduğunu gördüm. Bununla birlikte gençlerimize şunu söylemek isterim: Öğretmenleriniz tabii çok iyi bir organizasyon yapmışlar, aldığımız eğitimlere ve konu başlıklarına baktım. Oradaki öğretmen arkadaşlarımızı da tanıyoruz. Bu sizler için tabii ki yol gösterici olacak. Ben de staj yaptım. Üç dönem stajımız vardı o zaman. İş sahada öğreniliyor. Onu da söylemek isterim, ne kadar staj alırsanız alın, ne kadar eğitim verilirse verilsin, yük sizin omuzlarınıza verilmeden öğretmenlik tam olarak öğrenilmiyor. Öğretmen olduğunuzda da bunu göreceksiniz. Ne kadar staj yapmak, ne kadar örnek uygulama görmek ne kadar farklı öğretmenle tanışmak sizler için avantaj olacak. Ama yine de iş sizde bitiyor. Gerek fakültede hocalarımızın gerekse stajdaki hocalarımızın rolü çok yakında bitecek. Rolü artık siz oynayacaksınız.

Sizlerden umutluyuz, sizlere ihtiyacımız var. Bekliyoruz inşallah. Ben herkese teşekkür ediyorum.

The image shows a Zoom meeting interface. On the left, there is a grid of video thumbnails for participants. Some thumbnails show the participant's video, while others are replaced by their initials or names. On the right, there is a list of participants with their names and status icons (muted, video off, etc.). The list includes names like İlenovo, Melek Yıldız, Melike İşik, merve önem, Nimetullah AKIN, Pınar Kaldır, semanur ocak, Turhan Kocabiyik, ummuhan azaki, Eşe İşik, Ece Uzun, Melek Yıldız, Melike İşik, Pınar Kaldır, İlenovo, Gurbet Kirca, Büşra Sarıkaya, Gulay Altın, Zeynep Bahar, and Zehranur ŞAHİN.

Prof. Dr. Nimetullah AKIN / ÇOMÜ İlahiyat Fakültesi Dekanı

Bu gerçekten güzel bir duygu. Bu duyguyu yaşatan Allah'a hamdolsun. Yaşam tarzıyla bize örnek olan Resule de salat-ü selam olsun. Allah'a hamd ettik, kullara da teşekkür etmek gerekiyor. Özellikle ben Proje İmam Hatip Lisesi'nin Müdürü Hüseyin hocama teşekkür ediyorum. Sadece bu platform dolayısıyla değil yaklaşık on yıldır tanışırız. Bu süre içinde hem İmam Hatip öğrencilerimize hem İlahiyat öğrencilerimize, eğitim camiamıza yeri geldi İlim Yayma bünyesinde yeri geldi okul bünyesinde ciddi işbirlikleri yaptık. Bu işbirliklerinden dolayı kendisine çok teşekkür ediyorum genel olarak. Hassaten üç aylık bu programın tertibi dolayısıyla teşekkür ediyorum. Erkan hocama teşekkür ediyorum, bugün harika bir yönetimi vardı. Değerli İl Milli Eğitim Müdürümüz Ferhat Yılmaz'a teşekkür etmem lazım. Çünkü gecenin bu saatinde eşiyile çocuğuyla çay içmek varken gelip burada can kulağıyla dinleyip notlar alıp bir de buradan anında proje üretti. Hocam o projenize ben de sahibim. Hakikaten oturup bir protokol yapalım İlahiyat Fakültesiyle Milli Eğitim arasında. Öğrencilerimizin çeşitli okullarda staj görmesi, ikili ilişkilerden hayat dersleri çıkarması çok güzel olur. Ferhat Hocama bir başka teşekkürüm de gerek Hüseyin Hocamdan gerek diğer hocalarımdan aldığım sitayişkar bilgiler hocamın İmam Hatibe yönelik ciddi destekleri sebebiyledir.

Mezun olan öğrencilerim kendilerini Allah için çok sevdiğimi bilsinler. Bahtları açık olsun. Şu konuşmalardan sonra anladığım şey, "ne yaparsan yap, aşk ile yap". Madem son konuşmacı olup epeyce yük aldım. O yükü boşaltmaya kalkarsam ciddi zaman kaybı olacak. Bunların hepsinin bir aksülameli olduğunu öğrencilerimin kalplerinden dökülen güzel sözlerinin benim gelecekteki davranışlarımı da motive ettiğini buradan ifade etmek isterim. Hepsine ayrı ayrı canı gönülden teşekkür ederim. İmam Hatip hocalarımıza teşekkür ediyorum. Mesai kavramına dikkat etmeden gece gündüz çalıştılar.

Yeni bir hayata başlayacağız dostlar, eylem ve söylemlerimizin üç temel vasfı olsun. Kavlı-tayyip, Fi'li tayyip, Kavlı-i hasen, Fi'li hasen. Sözümlerimiz ve fiilimiz temiz olsun. Ne yaparsak yapalım temiz yapalım. Ağzımızdan söz çıkacaksa temiz çıksın, iş yapacaksa helal olsun. Kur'an "güzel söz güzel bir ağaca benzer, kökü yerde sabit, dalları ile semayı kapsar." Der. Bizim söz ve eylemlerimiz böyle olsun. Kökümüze, geleneğimize, nasralarımıza sınımsız bağlı, söz ve eylemlerimiz olan kollarımızla, dallarımızla semayı kucaklayalım, dünyayı

kucaklayalım. Mevlana'nın pergel metaforuyla, bir ayağımızı naslarda diğer ayağımızla bir pergel gibi dünyayı dolaşalım. Temiz söz ve eylemin yerini hiçbir şey tutmaz. Yine Kur'an'ın ifadesiyle "sadece güzel şeyler Allah'a yükselir. Çirkin şeyler yükselmez." İyi ameli de güzel söz yükseltir. Yani eylemlerimizin kabı ve muhtevası temiz olacak, sunumu olacak.

Benim Almanya'da Fransız bir doktora hocam vardı demişti ki; "ben 1970'li yıllarda Kayseri'ye gitmiştim. Kapadokya'yı gezdim otel bulamadım. Akşamüstü dolaşırken adamın biri bana yaklaşmış hayırdır dedi, yarım yamalak Türkçemle dışarıda kaldığımı söyledim. Gel bizim eve gidelim dedi. Dışarıda kalmaktansa adamın evinde kiracı olarak kalmak iyidir diye düşündüm. Adama bize kalın bir yün döşek serdi. Sabah kalkınca harika bir kahvaltı hazırladığını gördüm. Biraz pahalıya mal olacak ama olsun dedim. Çıkarken borcum ne kadar dedim. Dedi ki ne borcu? Bir akşam ve kahvaltı yarım pansiyon ücreti dedim. Bizde tanrı misafirinden para alınmaz dedi. Beynimden vurulmuş döndüm. Şimdi bu millet teörüst olarak düşünse ediliyor. Çünkü sizin sunumunuz zayıf." İmaj çok önemlidir. Eylemimizin, sunumumuzun, itinalı ve pak olması bizim için bir avantajdır.

İkincisi Amel-i salih, kavli-i salih. Kur'an buna "yararlı iş, yararlı söz" der. İcatlarımızın bizim beynimizi bile kale almaması, hakikaten sıkıntılı bir durumdur. Eylemlerimiz temiz olması bağlamında önemli, yarar getirmesi bağlamında da önemli. Yunan'da bir gülle cezası varmış. Bir mahkûma derlermiş ki "bu gülleyi alacaksın, yüksek bir tepeye çıkacaksın aşağıya bırakacaksın. Sonra tekrar aşağıya gidip tekrar yukarıya çıkarıp yuvarlayacaksın." Baştan adam özgürüm diye sevinirmiş, bir iki tur sonra kafayı yemeye başlamış. Çünkü anlamsız ve yararsız bir iş yapıyor. Yararsız eylem insana bir cezadır. Bazen devinimlerim yararsız hale gelir ve dersten çıkıp öğrencilerimle bir çay içmeye çıkarım.

Üçüncüsü de usulünün güzel olması. Hz Hasan ve Hz Hüseyin'in yaşlı amcaya doğru abdest almayı öğretmesini hepimiz biliriz.

Bu staj on-line yapıldı. "Ayağı kaymadan bir kişinin ağır başlı olduğunu görmezsin, bir tecrübeden geçmeden de hakim / filozof olamazsın". Hikmet tecrübeyle ortaya çıkacak bir şeydir. Rabbim tecrübelerinizi hikmetle birleştirsin. Allah hepinizden razı olsun.

KISSADAN HİSSE

KÂĞIT BARDAK

Eski bir bakandan bir konferansta konuşma yapması istenmişti. Elinde kâğıt kahve bardağı ile kürsüye çıktı ve konuşmasına başladı. Ama kafasının başka yerde olduğu sanki anlaşılıyordu. Daha bir iki cümle söylemiş iken durdu, kahve bardağından bir yudum aldı ve sonra bir süre bardağı kaldırıp baktı.

Derin bir nefes aldı ve *"Biliyor musunuz ne düşünüyorum?"* diye sordu, *"Bu konferansta geçen yıl da, hem de aynı kürsüde konuşmuştum. Tek bir fark vardı; o zaman hala bakanlık görevim sürüyordu. Buraya gelirken bana business class bileti alınmıştı, hava alanında beni bir limuzin ve koruma aracı bekliyordu. Beni önce bir otele götürmüşlerdi. Otel müdürü beni otelin kapısında karşılamış ve kral dairesine çıkarmıştı. Ertesi sabah lobide benim odadan inişimi bekleyen bir heyet vardı. Beni yine aynı limuzinle bu salona getirmişlerdi. Özel bir kapıdan içeri almışlardı. Çok şık bir bekleme odasında konferansı beklerken porselen bir kapta kahve ikram etmişlerdi. Sonra da beni salona aldılar ve en ön sırada ayrılan yerime geçmiştim."*

Eski bakan derin bir nefes aldı, seyircilere gülerek bir süre baktı ve devam etti:

"Fakat bu yıl karşınızda bir bakan olarak bulunmuyorum." bir an durdu ve sonra *"Dün buraya kendi ödediğim uçak bileti ile uçtum. Beni hava alanında kimse karşılamadı. Otele taksi ile geldim. Kendi odama kendim çıktım. Bu sabah buraya otelden yine taksi ile geldim. Kapıdan girerken güvenlikten geçtim, hüviyetimi alıp listede olduğuma emin olmadan salona almadılar bile. Sonra da bulabildiğim yerde oturdum. Canım kahve istedi ve görevliye sordum; bana dışarıda kahve makinesi olduğunu söyledi. Ben de çıktım ve şu gördüğünüz kâğıt bardağa kahveyi kendim doldurdum."*

Seyirci gülmeye başlamıştı.

"Sanıyorum geçen yıl porselen bardak bana sunulmamıştı. Makamıma sunulmuştu. Benim asıl bardağım işte bu."

Konuşmanın bu noktasında gülüp alkışlayan seyircilere kahve bardağını kaldırıp gösterdi. Alkışlar bitince de sunları söyledi;

"Size verebileceğim en iyi ders bu işte. Bütün o övgüler, hizmetler, avantajlar rütbeniz, rolünüz, makamınız içindir. Size ait değildir. Ve bir gün makamınızı görevinizi bitirdiğinizde porselen bardağınızı halefinize verirler. Çünkü aslında hep lâıyk olduğunuz kâğıt bardaktır."

BEKRİ MUSTAFA

Vakti zamanında Bekri Mustafa isminde biraz meczup, biraz serkeş, biraz muzip biri vardır. Bir gün sarığını, cübbesini giyip karşı mahalleye gider. Tesadüf odur ki o mahallede bir cenaze vardır ve cenaze namazını kıldırarak imam beklemektedirler. Onu imam zannedip cenaze namazını kıldırmasını isterler. Kendisinin imam olmadığını söyler ama mahalleli inanmaz ve ısrar eder:

- *"Başında sarığın var, gel bizim şu cenaze namazını kıldır da cenazemizi kaldıralım..."*
- *"Ben hoca değilim ki!..."*
- *"Sarıklı, cüppeli bir adamsın kıldır şu namazı..."*
- *"Peki o zaman" der, "saf tutun, Allahu ekbeeer..."*

Namaz biter, Bekri Mustafa mevtanın üzerindeki örtüyü kaldırıp kulağına bir şeyler mırıldanır...

Halk merakla sorar?...

- *"Ne dedin mevtaya?..."*

Cevap verir meraklı halka...

"Sen şimdi öldün, kurtuldun gidiyorsun ahirete... Eğer orada sana sorarlarsa dünyanın halini, 'BEKRİ MUSTAFA İMAM OLDU' dersin, onlar anlarlar dünyanın halini dedim" diye cevap verir.

YALANMIŞ

■ *Leyla DEĞERLİ*

Zaman her şeye ilaç derlerdi
Yalanmış, ben bunu sende anladım
Yaralarım zamanla aşınıyor
Ve tekrardan açılıyor
Bir şarkının nakaratından hatırlıyorum seni
Ya da eskide kalmış bir fotoğraftan
Tekrar canlanıyor eski bir anı
Eski dediğime bakma hala dün gibisin aklımda
Yıllar önce aldığın papatyalar solsa da
Zaman her şeye ilaç derlerdi
Yalanmış...